

Plinio Corrêa de Oliveira

Vallankumous
ja
vastavallankumous

PLINIO CORRÊA DE OLIVEIRA

VALLANKUMOUS JA VASTAVALLANKUMOUS

ESIPUHE

Catolicismo-lehti julkaisee tänään sadannen numeronsa¹. Juhlan kunniaksi lehti tahtoo entisestään syventää yhteyttään lukijakuntaansa niin ajatusten kuin sydäntenkin tasolla. Mielestämme erityisen hyvin tätä tarkoitusta palvelee artikkelin julkaiseminen aiheesta *Vallankumous ja vastavallankumous*.

Aiheen valinta on helppo selittää, sillä onhan *Catolicismo* taisteleva julkaisu. Sellaisena lehteä on arvioitava suhteessa sen käymän taistelun kohteeseen. Mutta ketä tai mitä vastaan lehti siis väittää taistelevansa? Pelkkä lehden satunnainen lueskelu ei välttämättä anna kovin täsmällistä vastausta tähän kysymykseen. Sen sivuilla voi törmätä hyökkäyksiin mm. kommunismia, sosialismia, totalitarismia, liberalismia, liturgista liikettä, ”maritainismia” ja milloin mitäkin ”ismiä” vastaan. Mikään näistä vastustamistamme asioista ei kuitenkaan yksin riitä määrittämään meidän omaa positiotamme. *Catolicismon* luokittelu vaikkapa erityisen antiprotestanttiseksi tai antisosialistiseksi julkaisuksi olisi liioittelua. Joku voisi siis sanoa, että lehden käymällä taistelulla on useita maalitauluja. Mutta tarkkaan katsoen kuitenkin kaikilla vastustamillamme asioilla on eräs yhteinen nimittäjä, ja juuri sen takaa löytyykin varsinainen vastustajamme.

Mikä siis on tämä vastustajamme? Onko se erityinen oppijärjestelmä, tietty yhteiskunnallinen voimatekijä tai ehkä joku ajatussuunta? Selkeän vastauksen löytäminen tähän kysymykseen auttaa ratkaisevasti ymmärtämään *Catolicismo*-lehden viimeisten sadan kuukauden aikana tekemää ajatustyötä kaikessa syvyydessään.

Tarjoamamme tutkielma *Vallankumous ja vastavallankumous* menee kauas näiden ahtaiden ismien tuolle puolen.

Selventääksemme tarkoitustamme luomme pikaisen silmäyksen isänmaamme Brasilian tämänhetkiseen uskonnolliseen kenttään. Tilastojen valossa katolilaisten asema on erinomainen: viimeisimpien tietojen mukaan me muodostamme 94 % koko väestöstä. Jos me katolilaiset vain

¹ Tämä esipuhe julkaistiin ensimmäisen kerran brasilialaisessa *Catolicismo*-lehdessä huhtikuussa 1959.

olisimme sellaisia kuin meidän pitäisi olla, Brasilia loistaisi nyt yhtenä ihailtavimmista katolisista valtakunnista kirkon kaksituhatuotisessa historiassa.

Miksi olemme siis kuitenkin jääneet niin kauas ihanteesta? Voiko kukaan uskottavasti väittää, että pääasiallinen syy nykyiseen tilaamme olisi löydettävissä spiritismistä, protestantismista, ateismista tai kommunismista? Ei! Todellinen syy on muualla: kyseessä on hädin tuskin aistein havaittava ja hienostunut vihollinen, joka kuitenkin tunkeutuu kaikkialle yhtä vaarallisena ja tuhoisana kuin radioaktiivinen säteily. Jokainen tuntee sen vaikutukset nahoissaan, mutta harva tietää sen nimeä tai ymmärtää sen olemusta.

Näitä rivejä kirjoittaessani ajattelen myös kansoja Brasilian rajojen ulkopuolella, sekä meille rakkaita latinalaisamerikkalaisia veljeskansojamme että katolisia kansakuntia kauempanakin. Kaikkien näiden kansojen parissa sama, yhteinen paha kasvattaa vaikeasti määriteltävissä olevalla tavalla vaikutusvaltaansa, ja kaikkialla sen seuraukset ovat yhtä traagisia ja tuhoisia. Ottakaamme tähän muuan esimerkki. Vuonna 1956 hänen ylhäisyytensä monsignor Angelo Dell'Acqua, Vatikaanin valtiosihteerin sijainen, kirjoitti São Paulon arkkipiispalle, kardinaali Carlos Carmelo de Vasconcellos Mottalle kansallisen kiitospäivän johdosta kirjeen, jossa totesi seuraavaa: ”Uskonnollisen agnostismin seurauksena kirkollisuuden taju on heikentynyt tai lähes kadonnut moderneissa yhteiskunnissa”. Millainen vihollinen on voinut antaa Kristuksen morsiamelle näin hirveän iskun? Mikä yhdistävä tekijä mahtaa löytyä tämän sekä niin monen muun samanaikaisen ja vastaavanlaisen pahan takaa? Kuinka sitä voisi kutsua? Mitkä ovat tarkkaan ottaen sen toimintatavat? Mikä on sen saamien voittojen salaisuus? Entä kuinka sitä vastaan voisi menestyksekkäästi taistella?

Olisi selvästikin vaikea löytää polttavammin ajankohtaista aihetta kuin tämä.

Tällä kauhistuttavalla vihollisella on nimi: me kutsumme sitä vallankumoukseksi. Sen perimmäinen syy on inhimillisen ylpeyden ja aistillisuuden purkaus, joka toimi inspiraation lähteenä kokonaiselle ketjulle toisiinsa liittyviä aatesuuntauksia. Niiden tultua laajalti hyväksytyiksi ne synnyttivät

länsimaiden historian kolme suurta vallankumousta, nimittäin ns. reformaation 1500-luvulla, Ranskan vallankumouksen 1700-luvulla ja kommunistisen vallankumouksen 1900-luvulla.¹

Ylpeys johtaa kaikenlaisia ylemmyyden ilmenemismuotoja kohtaan tunnettuun vihaan. Siksi se päätyy väittämään, että epätasa-arvoisuus kaikilla ihmiselämän tasoilla on pahaa itsessään, ja erityisen pahana sitä pidetään metafyyysis-uskonnollisella alueella. Tätä on vallankumouksen egalitaristinen aspekti.

Aistillisuus puolestaan pyrkii kaatamaan kaikki raja-aidat ja pidäkkeet aisti-ilon toteutumisen tieltä. Se ei siedä minkäänlaisia estoja ja se käy kapinaan kaikkia auktoriteetin osoituksia sekä lakia vastaan, olipa kyse sitten jumalallisesta tai inhimillisestä laista, kanonisesta tai siviilioikeudesta. Tätä on vallankumouksen liberaali aspekti.

Nämä vallankumouksen kaksi aspektia, jotka ovat viimekädessä luonteeltaan metafyyysisiä, näyttävät usein olevan toistensa kanssa ristiriidassa. Ne kuitenkin liittyvät toisiinsa sulassa sovussa siinä marxilaisen teorian anarkkisessa paratiisissa, missä lopulliseen vaiheeseensa kehittynyt ja kaikesta uskonnosta ikiajoiksi ”emansipoitunut” ihmiskunta saa elää täydellisen järjestyksen vallitessa mutta ilman minkäänlaista näkyvää poliittista auktoriteettia. Tässä utopiassa siis vallitsee paitsi absoluuttinen vapaus myös absoluuttinen tasa-arvo.

Niin sanottu reformaatio oli vallankumouksista ensimmäinen. Se kylvi ympärilleen mm. yleisen epäilyksen henkeä, uskonnollista vapaamielisyyttä ja kirkollista egalitarismia, vaikka näiden vallankumouksen hedelmien painoarvo saattoikin vaihdella sen mukaan, mikä lahko kulloinkin oli kyseessä.

Seuraavaksi tuli Ranskan vallankumous, joka merkitsi egalitarismin voittokulkua kahdellakin elämänalueella. Uskonnollisessa kentässä egalitarismi ilmeni ateismina, erityisesti sekularismiksi kutsutussa muodossa. Poliittisessa kentässä se taas ilmeni erheellisinä maksimeina, joiden mukaan kaikki epätasa-arvo on epäoikeudenmukaisuutta, kaikki auktoriteetti on vaarallista ja vapaus on korkein hyvä.

Kommunismi vuorostaan sitten transponoi nämä maksimit sosioekonomiselle kentälle.

¹ Vrt. paavi Leo XIII, apostolinen kirje *Parvenu à la vingt-cinquième année*, maaliskuun 19. 1902, jesuiittaisä John J. Wynnin teoksessa *The Great Encyclical Letters of Pope Leo XIII* (New York: Benziger Bros., 1903), ss. 559-560.

Nämä yllä kuvatut kolme vallankumousta muodostavat kukin vain erään episodin osana laajempaa vallankumouksellista prosessia, johon sisältyvät myös sosialismin, liturgisen liikkeen tai ”ojennetun käden politiikan” kaltaiset, joskus näennäisen maltilliset siirtymävaiheen ilmiöt.

On selvää, että näin syvälle ulottuva, laaja ja pitkäkestoinen prosessi ei voi kehittyä ilman, että se vaikuttaisi kaikilla inhimillisen elämänpiirin alueilla, mukaan lukien kulttuuri, taide, lait, tavat ja instituutiot.

Kyseisen prosessin näin perusteellinen ja yksityiskohtainen käsittely ei mahdu tämän tutkielman rajoihin.

Rajoitamme siis tehtäväämme voimavarojemme mukaiseksi ja yritämme luonnostella vallankumoukseksi sanotun luonnonmullistuksen yleiset ääriviivat; yritämme antaa sille sopivan nimen, yritämme hyvin niukoin vedoin osoittaa sen kätkeytyt alkusyyt, sen toimijat ja agitaattorit, sen keskeiset ideologiset opinkappaleet, sen elinvoiman dynaamisuuden ja sen leviämismekanismit. Sen jälkeen tutkimme vastaavalla tavalla ja analogisesti, joskin symmetrisesti, vastavallankumousta sekä sen voiton edellytyksiä.

Näitä jo valmiiksi ahtaita rajojakin meidän on vielä täytynyt entisestään supistaa ja tyytyä käsittelemään näistä teemoista ainoastaan sellaisia puolia, jotka näyttäisivät olevan tämänhetkisessä tilanteessa lukijoillemme kaikkein hyödyllisimpiä menestyksellisen vastavallankumouksellisen taistelun näkökulmasta. Meidän on siis täytynyt jättää sivuun monia sellaisia teemoja, jotka olisivat sinänsä tärkeitä vaikka eivät erityisen ajankohtaisia.

Kuten todettua, tämä työmme koostuu yksinkertaisesti joukosta teesejä, jotka auttavat lukijaa tutustumaan entistä paremmin *Catholicismo*-lehden henkeen ja agendaan. Jokaisen väitteen yksityiskohtainen todistaminen veisi työn kauas luonnollisten rajojensa ulkopuolelle. Olemme siis rajoittuneet argumentaatioissamme vain välttämättömimpään eri teesit toisiinsa sitovaan todistusaineistoon sekä tyytyneet antamaan asioista hyvin suurpiirteisen yleiskuvan omista opillisista positioistamme liikkeelle lähtien.

ENSIMMÄINEN OSA

VALLANKUMOUS

I LUKU: NYKYIHMISEN KRIISI

Monet kriisit ravistelevat aikamme maailmaa: kriisissä ovat muiden muassa valtio, perhe, talous, ja kulttuuri. Mutta nämä näkyvät pintailmiöt ovat vain oireita perustavammanlaatuisesta kriisistä, jonka toimintakenttänä on itse ihmislaji. Toisin sanoen näiden näkyvien kriisien juuret ovat moninaisten ongelmien piinaaman ihmissielun syvyyksissä, mistä käsin ne levittäytyvät koko nykyihmisen persoonallisuuteen ja vaikuttavat hänen koko toimintaansa.

II LUKU: LÄNSIMAISEN JA KRISTITYN IHMISEN KRIISI

Kyseessä on ennen muuta länsimaisen ja kristityn ihmisen kriisi, toisin sanoen eurooppalaisten sekä heidän pohjoisamerikkalaisten, latinalaisamerikkalaisten ja australialaisten jälkeläistensä kriisi, ja sellaisena mekin sitä erityisesti tässä tutkimme. Kriisi vaikuttaa myös muihin kulttuuripiireihin sitä enemmän mitä vahvempi on niiden keskuudessa länsimainen vaikutus. Tällöin kriisiä kuitenkin mutkistavat kyseisten kulttuurien omat erityisongelmat sekä niiden yhteentörmäys länsimaisen sivilisaation joko positiivisten tai negatiivisten elementtien kanssa.

III LUKU: KRIISIN TUNTOMERKIT

Kuinka syvällisesti kriisin paikalliset variaatiot toisistaan eronnevatkin, voidaan kaikissa tapauksissa kuitenkin aina havaita samat viisi pääasiallista tuntomerkkiä:

1. Kriisi on universaali

Tämä kriisi on universaali. Nykyään ei ole ainoatakaan kansaa, jota kriisi ei olisi enemmän tai vähemmän koskettanut.

2. Kriisi on yksi

Tämä kriisi on yksi ja ainoa: ei siis ole kyse monista itsenäisistä ja toisistaan riippumattomista kriiseistä, jotka vain sattuisivat kehittymään rinnakkain eri maissa ja jotka liittyisivät toisiinsa vain enemmän tai vähemmän relevanttien analogioiden kautta.

Raivoavaa metsäpaloa ei ole mahdollista tarkastella tuhansien erillisten ja itsenäisesti palavien puiden kokonaisuutena. Yhtenäinen ilmiö nimeltä ”tulipalo” tulee todeksi siinä yhtenäisessä ja elävässä kokonaisuudessa, joka metsä on. Leviävän liekkimeren voima on peräisin siitä yhdestä ja ainoasta kuumuudesta, jossa lukemattomat yksittäisiä puita ahmivat liekit sekoittuvat toisiinsa ja moninkertaistuvat voimaltaan. Loppujen lopuksi on siis kaikki syyt pitää metsäpaloa yhtenäisenä tosiasiana, joka tosin käsittää tuhansia osittaispaloja, jotka puolestaan saattavat erota toisistaan satunnaisilta yksityiskohdiltaan suurestikin.

Läntinen kristikunta muodosti kerran yhden kokonaisuuden, joka sulki sisäänsä useita kristillisiä kansakuntia sulattamatta niitä kuitenkaan yhteen. Tässä elävässä ykseydessä kriisi levisi kuin tulipalo saavuttaen lopulta koko sivilisaation, kun aina vain lukuisemmat paikalliset kriisit vaikuttivat vuosisatojen ajan toisiinsa ja synnyttivät itse itseään ruokkivan kuumuuden. Virallisesti katolisten valtioiden muodostamana perheenä kristikunta on siis ajat sitten lakannut

olemasta, ja siitä on nykyään jäljellä vain rippeet, nimittäin länsimaiden kristityt kansakunnat. Nyt ne kaikki kouristelevat yhteisen pahan otteessa.

3. Kriisi on totaalinen

Kussakin maassa tämä kriisi kehittyy niin syvällä ongelmien ytimessä, että se levittäytyy ihmisen kaikkiin sielunkykyihin, kulttuurin kaikille osa-alueille, ja lopulta se kattaa kaiken inhimillisen toiminnan.

4. Kriisi on nykykulttuuriamme hallitseva elementti

Pintapuolisesti tarkasteltuna oman aikamme tapahtumahistoria näyttää muodostavan sekasortoisen, sotkuisen ja selvittämättömän vyyhdin, ja monessa suhteessa tämä onkin aivan oikea tulkinta.

Mutta kun katsoo näitä hämmentävän kaoottisilta vaikuttavia voimia erityisesti tutkimamme suuren kriisin näkökulmasta, niin voi kaiken sekasorronkin keskellä havaita syvälle menevää johdonmukaisuutta.

Näiden eksyttävien voimien harhaanjohtamina länsimaiset kansakunnat ovat vähä vähältä kukin tahollaan ajautuneet tilaan, joka on käytännössä kristillisen sivilisaation täydellinen vastakohta.

Kriisi on siis ikään kuin kuningatar, jota kaikki kaaoksen voimat nöyrien vasallien lailla kuuliaisesti palvelevat.

5. Kriisi on luonteeltaan prosessuaalinen

Tämä kriisi ei ole mikään erillinen, lyhykestoinen spektaakkeli. Se päinvastoin muodostaa prosessin, jolla on ikää jo viisi vuosisataa. Kyseessä on pitkä syiden ja seurausten ketju, jonka dramaattisen synnyn voi sijoittaa tiettyyn täsmällisen hetkeen syvällä länsimaisen kulttuuri-ihmisen sielun sopukoissa ja joka on tuottanut 1400-luvulta alkaen meidän päiviimme ulottuvan sarjan

toinen toisiaan seuraavia kouristuksia. Paavi Pius XII:n sanoja kavalasta ja salaperäisestä kirkon ”vihollisesta” voidaan hyvin soveltaa kuvaamaamme prosessiin:

Kohtaamme hänet kaikkialla; hän taitaa sekä suoran väkivallan että juonet. Viimeisten vuosisatojen aikana hän on yrittänyt rapauttaa Kristuksen mystisen ruumiin ykseyttä niin intellektuaalisesti, moraalisesti kuin yhteiskunnallisestikin. Hän on tavoitellut luontoa ilman armoa, järkeä ilman uskoa, vapautta ilman auktoriteettia - ja joskus myös auktoriteettia ilman vapautta. Tämän ”vihollisen” ihmeteltävä häpeämättömyys käy päivä päivältä ilmeisemmäksi: ensin hän sanoi hyväksyvänsä Kristuksen mutta torjuvansa kirkon, sitten hyväksyvänsä Jumalan mutta torjuvansa Kristuksen, ja lopulta kuulimmekin jo herjaavan huudon, jonka mukaan Jumala on kuollut, tai jopa että Jumalaa ei ollut koskaan ollutkaan. Ja nyt saamme todistaa yritystä rakentaa maailmanjärjestys, jonka kulmakivet julistamme epäröimättä suurimmaksi ihmiskuntaa uhkaavaksi vaaraksi: jumalaton talousjärjestelmä, jumalaton oikeusjärjestelmä, jumalaton yhteiskuntajärjestelmä.¹

Tätä prosessia älköön pidettäkö satunnaisena kausaalisuhteiden ketjuna, jonka lenkit seuraavat toisiaan ennakoimattomalla tavalla. Jo aivan alkuvaiheissaan kriisillä oli kylliksi voimaa toteuttaa kaikki piilevät mahdollisuutensa käytännössä. Vielä meidän päivinämmekin kriisi on riittävän vahva aiheuttamaan suuria mullistuksia ja siten synnyttämään sitä äärimmäistä tuhoa, joka on sen looginen lopputulos.

Kriisi jatkaa järkähtämättä kulkuaan kohti traagista päämääränsä, vaikka kriisin tiet näyttävätkin joskus hyvin mutkikkailta ja vaikka siihen vaikuttavatkin ulkoapäin monenlaiset kulttuuriset, yhteiskunnalliset, taloudelliset, etniset tai vaikkapa maantieteelliset tekijät.

A. Keskiajan kulttuurin rappio

Olemme jo esipuheessa luonnostelleet tämän kriisin pääpiirteet. Nyt on paikallaan lisätä tähän muutamia elementtejä.

Kristillisessä Euroopassa alkoi 1300-luvulla hahmottua mentaliteetin muutos, ja aivan ilmeiseksi se tuli seuraavan vuosisadan kuluessa. Maallisten ilojen houkutus muuttui vähitellen suoranaiseksi himoksi. Huvittelu yleistyi ja ajanvietemuodot muuttuivat aina vain ylellisemmiksi eikä mikään tuntunut tässä suhteessa riittävän. Vaatetuksessa, käytöstavoissa, kielenkäytössä, kirjallisuudessa ja

¹ Paavi Pius XII, puhe Italian Katolisen Aktion miesyhdistykselle lokakuun 12. päivänä 1952, *Discorsi e radiomessagi di Sua Santità Pio XII* (Vatikaani: Tipografia Poliglotta Vaticana, 1953), vol. 14, s. 359.

taiteessa ahnehdittiin kasvavassa määrin mielikuvituksen ja aisti-ilojen täyttämää elämää, mikä johti vähitellen aistillisuuden ja velttouden yleistymiseen. Entisaikojen vakavamielisyys ja ankaruus kuihtuivat olemattomiin. Haluttiin enää vain nauraa, iloita ja juhliä. Sydämistä katosivat vähin erin uhrivalmius, todellinen ristin kunnioitus sekä pyhyiden ja iankaikkisen elämän kaipuu. Ankaran kristillisen hengen korkeimpiin ilmenemismuotoihin kerran kuulunut ritarius muuttui nyt lemmeikkääksi ja sentimentaaliseksi; trubaduurirunous ja ritarromaani levisivät kaikkialle; ylenpalttinen tuhlaus ja sen seurauksena rikkauksien himo levisivät kaikkiin yhteiskuntaluokkiin.

Levitessään intellektuellien piireihin tämä moraalinen ilmapiiri näkyi välittömästi ylpeytenä: muotiin tulivat mahtailevat väittelyt, saivarteleva ja elämälle vieras logiikka sekä turhamainen oppineisuuden esittely. Ajan henki ylisti täysskolastiikan jo kertaalleen syrjäyttämiä filosofisia suuntauksia, ja entisen palavan uskonnollisen intomielen väljähdettyä nämä koulukunnat nousivatkin takaisin pinnalle uusissa valepuvuissa. Vallantäyteiset juristit kerskuivat roomalaisen oikeuden tuntemuksellaan, ja kunnianhimoisissa ruhtinaissa he löysivät opeilleen suosiollisen kuulijakunnan. Yhtä jalkaa tämän kehityksen kanssa katosi niin suurilta kuin pienemmiltäkin herroilta tahto pitää kuninkaallinen valta niissä legitiimeissä rajoissaan, jotka oli yleisesti tunnustettu vielä Ranskan Pyhän Ludvigin ja Kastilian pyhän Ferdinandin päivinä.

B. Ns. reformaatio ja renessanssi

Tähän uuteen sielulliseen tilaan sisältyi väkevä vaikka hädin tuskin tunnustettu halu perusteellisesti muuttaa sitä järjestystä, joka oli ollut huipussaan 1100- ja 1200-luvuilla.

Aikakauden liioiteltu ja usein hurmioitunut antiikin ihailu oli tämän muutoshalun eräs ilmenemismuoto. Vaikka humanismi ja renessanssi välttelivätkin suoraa yhteentörmäystä vanhan keskiaikaisen tradition kanssa, ne pyrkivät silti määrätietoisesti alentamaan kirkon, ylikuonnollisen elämänpiirin ja uskonnollisen moraalin toisarvoiseen asemaan yhteiskunnassa. Paganallisten moraalifilosofien inspiroimina renessanssihumanistit esittelivät Euroopalle ihanteellisena pitämänsä ihmistyyppin, joka jo selvästi ennakoiki modernin ajan ihmistä kaikessa ahneudessaan, aistillisuudessaan, maallistuneisuudessaan ja pragmaattisuudessaan. Myös meidän tuntemamme materialistinen sivilisaatio, johon uppoamme päivä päivältä syvemmälle, oli jo selvästi nähtävissä. Yritykset suunnata renessanssi kristillisiin uomiin ja kitkeä pakanuuden idut epäonnistuivat, mistä seurasi uuspakanuuden vääjäämätön voittokulku.

Uuspakanuus ei kaikissa Euroopan kolkissa johtanut muodolliseen luopumukseen, se näet kohtasi voimakasta vastarintaa. Sielläkään, missä uuspakanuus juurtui sieluihin, se ei ainakaan alkuvaiheessa uskaltanut vaatia avointa välirikkoa kristillisen uskon kanssa.

Mutta joissakin maissa uuspakanuus hyökkäsi kirkkoa vastaan peittelemättä. Pakanallisessa elämänilossa täyttymyksensä saavat ylpeys ja aistillisuus avasivat tietä protestantismiin nousulle.

Ylpeys synnytti epäilyksen henkeä, vapaata tutkimusta ja naturalistista raamatuntulkintaa. Se lietsoi kirkollisen auktoriteetin vastaista kumousmentaliteettia, mikä realisoitui kaikissa lahkoissa universaalikirkon hierarkkisen luonteen kieltämisenä, toisin sanoen paaviuden vastaisena kapinana. Joissakin radikaaleimmissa lahkoissa kiellettiin myös se, mitä voisi kutsua kirkolliseksi aristokratiaksi eli piispallinen virka. Eräät vieläpä torjuivat itsensä hierarkkisen pappeuden ja alensivat pastorin viran eräänlaiseksi kirkolliseksi kansanedustajan toimeksi, ja kansaa pidettiin papillisen vallan ainoana todellisena haltijana.

Moraaliselta kannalta katsottuna aistillisuuden voitto varmistui protestantismissa pappisselibaanin lakkauttamisen ja avioeron laillistumisen myötä.

C. Ranskan vallankumous

Ranskan katolilaisten keskuudessa humanismi ja renessanssi vaikuttivat syvällisellä tavalla. Jansenismi ja muut vastaavat hapatteet, joita 1500-luvun protestantismi oli valitettavasti onnistunut kylvämään ”Kaikkein kristillisimmän kuningaskunnan” alamaisten keskuuteen, johtivat uskovien hurskauden heikkenemiseen. Tämä tosiasia vahvisti entisestään humanismin ja renessanssin tuhoisaa vaikutusta katolilaisten parissa, ja ketjureaktion lailla etenevän tuhotyön tulokset näkyivät lopulta koko Ranskan valtakunnassa. 1700-luvulla kehitys johti miltei yleiseen tapainturmelukseen, kun kaikkeen alettiin suhtautua kevytmielisesti ja pinnallisesti. Ajalliselle elämälle annettu jumalallisuuden sädekehä valmisti vähin erin maaperää uskonottomuuden voitolle. Luopumuksen etappeja olivat kirkkoa kohtaan tunnettu epäluulo, Kristuksen jumaluuden kieltäminen, deismi ja lopulta peittelemätön ateismi.

Ranskan vallankumous oli sekä renessanssin uuspakanuuden että protestantismin perillinen. Läheinen sukulaisuus protestantismin kanssa näkyy siinä ns. reformaatioon nähden täydellisen symmetrisessä tavassa, jolla vallankumous toteutui. Se ”perustuslaillinen kirkko”, jonka vallankumous yritti pysyttää ennen vajoamistaan deismiin ja ateismiin, oli hengeltään protestanttinen ranskalainen maakirkko. Vallankumouksen poliittinen ohjelma taas oli pelkkä radikaaleimpien protestanttisten lahkosten suorittaman kirkollisen ”reformaation” symmetrinen kopio valtiolliseen sfääriin siirrettynä:

- kapina kuningasta vastaan oli paavinvastaisen kapinan symmetrinen kopio;
- kansan kapina aatelisia vastaan oli kirkkokansan papistonvastaisen kapinan symmetrinen kopio;
- kansansuvereniteettiperiaate oli joidenkin lahkosten harjoittaman yleisen pappouden symmetrinen kopio.

D. Kommunismi

Tietyt protestanttilähtöiset lahkot projisoivat uskonnolliset suuntauksensa suoraan politiikan kentälle ja raivasivat näin tietä tasavaltalaisen hengen tulemiselle. Jo 1600-luvulla pyhä Frans Salesilainen varoitti Savoijin herttuaa näistä tasavaltalaisista pyrkimyksistä¹. Jotkut lahkot menivät vielä pidemmälle ja omaksuivat periaatteita, joita voi kutsua vähintään esikommunistisiksi joskaan ei ehkä kommunistisiksi sanan nykymerkityksessä.

Ranskan vallankumouksen helmasta syntyi Babeufin johtama kommunistinen liike. Myöhemmin, vallankumouksellisen hengen aina vain koventuessa, nousivat esiin 1800-luvun utopistisen kommunismin koulukunta ja Marxin ns. tieteellinen kommunismi.

Mikäpä voisikaan olla loogisempaa? Deismin säännönmukainen hedelmä on ateismi. Avioeron hauraita pidäkkeitä vastaan kapinoiva aistillisuus suuntautuu kohti vapaata rakkautta. Ylpeys on kaikenlaisen etevämmyyden vihollinen, ja sen tehtäväksi jäi hyökätä viimeistä epätasa-arvon ilmenemismuotoa eli omaisuutta vastaan. Maailmanvaltio, kaiken kirkollisen ja poliittisen auktoriteetin alasajo, kaikkien kirkkojen ja lopulta - proletariaatin diktatuuriksi kutsutun välivaiheen jälkeen - itsensä valtion täydellinen lakkauttaminen; kas tällaisia juopuneita unia näkee 20. vuosisadan uusbarbaari, tuo vallankumouksellisen prosessin tuorein ja äärimmäisin tuote.

¹ Ks. Sainte-Beuve, *Études des lundis – XVIIème siècle – Saint François de Sales* (Paris: Librairie Garnier, 1928), s. 364.

E. Monarkia, tasavalta ja uskonto

Kaikkien väärinkäsitysten välttämiseksi nyt on paikallaan korostaa sitä, että tässä esityksessämme emme alkuunkaan väitä tasavaltaisen valtiosäännön olevan luonteeltaan väistämättä vallankumouksellista. Mitä erilaisiin hallitusmuotoihin tulee, paavi Leo XIII teki täysin selväksi, että ”hyvä on jokainen sellainen yhteiskuntajärjestelmä, joka pyrkii määrätietoisesti täyttämään julkiselle vallalle kuuluvan tehtävän eli yhteisen hyvän toteutumisen”¹.

Me toki määrittelemme vallankumouksellisiksi sellaiset suuntaukset, jotka suhtautuvat periaatteellisen vihamielisesti monarkiaan ja aristokratiaan sekä pitävät niitä olemuksellisesti ihmisarvon ja luonnonjärjestyksen vastaisina. Tämän erehdyksen tuomitsi pyhä paavi Pius X apostolisessa kirjeessään *Notre charge apostolique* elokuun 25. 1910. Kyseisessä kirjeessään suuri ja pyhä esipaimen arvosteli sitä *Le Sillon* –lehdessä esitettyä väitettä, jonka mukaan ”täydellinen oikeudenmukaisuus voi toteutua vain demokratiassa”; paavi huudahtaa: ”Eikö tässä nyt loukata muita hallitusmuotoja, kun ne leimataan itsessään kyvyttömiksi ja alennetaan jonkinlaisiksi paremman puutteessa kelpaaviksi hätäratkaisuiksi?”²

Tämä erehdys on tiiviisti sidoksissa nyt tutkimaamme prosessiin, ja jos se jätetään huomiotta, ei voida täydellisesti selittää sitä, että monarkia, jonka paavi Pius VI määritteli hallitusmuodoista täydellisimmäksi (*”praestantioris monarchici regiminis forma”*³), on ollut 1800- ja 1900-lukujen aikana maailmanlaajuisen kumousliikkeen vihan kohteena ja että monta niin kunnianarvoisaa dynastiaa ja valtaistuinta on tänä aikana kaatunut. Tasavaltoja on syntynyt maailman kaikille kolkille kuin liukuhihnalta, mikä tosiasia on meidän näkökulmastamme vallankumousprosessin tyypillisintä hedelmää ja eräs sen tärkeimmistä aspekteista.

Vallankumouksellisuudesta ei voi syyttää sellaista, joka joistakin konkreettisista ja paikallisesti perustelluista syistä sekä kajoamatta laillisen esivallan oikeuksiin pitää oman isänmaansa kohdalla demokratiaa parempana kuin aristokratia tai monarkia; mutta vallankumouksellisena pidämme

¹ Paavi Leo XIII, kiertokirje *Au milieu des sollicitudes*, 16.2.1892, Bonne Presse, Paris, vol. 3, s. 116.

² Paavi Pius X, *Notre charge apostolique*, *Acta Apostolicae Sedis*, vol. 2, s. 618.

³ Paavi Pius VI, puhe 17. heinäkuuta 1793, *Les enseignements Pontificaux – La Paix Intérieure de Nations* (Paris: Desclée & Cie), s. 8.

sellaista, joka vallankumouksen egalitaristisen hengen harhauttamana periaatteesta vihaa aristokratiaa tai monarkiaa ja määrittelee ne olemuksellisesti epäoikeudenmukaisiksi tai epäinhimillisiksi.

Tämän antimonarkistisen ja antiaristokraattisen vihan helmasta syntyy demagogisia demokratioita, jotka taistelevat traditiota vastaan, vainoavat eliittejä, rapauttavat säädyllisyyttä ja hyvää makua sekä luovat sitä yleisen vulgaariuden ilmapiiriä, josta tulee niin sanoaksemme koko kulttuuria ja sivilisaatiota hallitseva perussävel... jos nyt ylipäätään sellaisissa olosuhteissa voi enää sivilisaatiosta ja kulttuurista puhua.

Kuinka paljon vallankumouksellinen demokratia poikkeakaan paavi Pius XII:n kuvaamasta demokratiasta:

Historia todistaa, että todellisen demokratian vallitessa kansan elämä on pyhien ja koskemattomiksi ymmärrettyjen traditioiden kyllästämaa. Näitä traditioita edustavat ennen muuta hallitsevat luokat, siis niiden miesten ja naisten yhteisöt, jotka niin sanoaksemme antavat oman sävynsä kyläyhteisölle, kaupungille, maakunnalle tai kokonaiselle maalle. Näistä lähteistä nousevat kaikkien sivistyskansojen keskuudessa sanan varsinaisessa merkityksessä aristokraattisten instituutioiden, kuten useiden syystäkin maineikkaiden akateemisten yhteisöjen, olemassaolo ja vaikutusvalta. Itse aatelissäätö voidaan myös lukea tähän joukkoon.¹

Vallankumouksellisen demokratian henki on siis hyvin kaukana siitä hengestä, joka elähdyttää kirkon opin kanssa yhteen sopivaa demokratiaa.

F. Vallankumous, vastavallankumous ja diktatuuri

Nämä pohdinnat yhtäältä vallankumouksen ja toisaalta katolisen ajattelun käsityksistä koskien erilaisia hallitusmuotoja saattavat monissa lukijoissa herättää kysymyksen diktatuurin roolista: onko diktatuuri siis vallankumouksellinen vai vastavallankumouksellinen tekijä?

Diktatuurin ongelmaa on yritetty ratkaista monilla sekavilla ja usein tarkoitushakuisilla tavoilla. Voidaksemme vastata kysymykseen mahdollisimman selkeästi on tarpeen erottaa toisistaan tiettyjä tämän vyyhdin elementtejä, jotka hämmentävät yleisen mielipiteen käsityksiä diktatuurista. Yleisön

¹ Paavi Pius XII, puhe roomalaisille aristokraateille tammikuun 16. päivänä 1946, *Discorsi e radiomessagi*, vol. 7, s. 340.

käsityksissä diktatuuri teoreettisena konseptina sekoittuu siihen konkreettiseen hallintotapaan, joka on oman vuosisatamme kuluessa ollut käytössä monissa maissa, eli asiointilaan jossa tiettyä maata hallitsee rajattomilla valtaoikeuksilla varustettu johtaja. Mielenpito diktatuurin siunauksellisuudesta saattavat jakautua; jotkut sanovat diktatuurin koituvan kansan parhaaksi, toiset sen vahingoksi, mutta diktatuurin arvovapaa määritelmä on kummassakin tapauksessa sama.

Tämä määritelmä sisältää kaksi perusosaa:

- kaikkivoipaa valtio
- valtiollisen vallan keskittäminen yhden ja ainoan henkilön käsiin.

Vaikuttaa siltä, että yleinen mielipide kiinnittää huomionsa enimmäkseen tuohon jälkimmäiseen elementtiin. Perustavanlaatuisempi elementti on kuitenkin ensimmäinen, ainakin jos diktatuurilla ymmärretään asiointila, jossa toimeenpanovalta on lakkauttanut tuomiovallan ja käyttää valtaa kaikilla julkisen elämän osa-alueilla oman mielensä mukaan. Kuvatun kaltaista diktatuuria voivat harjoittaa vaikkapa kuningas, populistinen kansanjohtaja, perinnöllinen aristokratia, joku plutokraattinen klikki tai jopa kansanjoukot. (Ensin mainittua kuninkaallista diktatuuria, jossa monarkki on siis lakkauttanut kaikki muut valtakeskukset ja käyttää itse rajatonta julkista valtaa, ei tule sekoittaa *ancien régime*n hallintoon, jossa kuninkaan valtaa *de facto* rajoittivat lukuisat tasapainottavat valtakeskukset; vielä huonommin diktatuurin ajatus soveltuu keskiajan orgaaniseen monarkiaan.)

Harjoittipa diktatuuria yksi johtaja tai ryhmä, se ei itsessään ole sen enempää vallankumouksellinen kuin vastavallankumouksellinenkaan hallintotapa. Se voi toki muuttua jommaksikummaksi riippuen siitä, millaiset olosuhteet sen ovat synnyttäneet ja siitä, miten sitä käytännössä toteutetaan. Tässä ei ole merkitystä sillä, onko kyseessä yksilön vai ryhmän harjoittama diktatuuri.

Joissakin olosuhteissa on välttämätöntä, että yhteisen hyvän eduksi väliaikaisesti peruutetaan yksilön oikeudet ja kansalaisvapauksia rajoitetaan muutenkin. Diktatuuri voi siis joissakin tapauksissa olla legitiimiä.

Ollakseen vastavallankumouksellista, siis yksinomaan järjestyksen tarpeen motivoimaa, diktatuurin tulee täyttää kolme olennaista vaatimusta:

– Diktatuuri saa peruuttaa kansalaisyhteiskunnat vain järjestyksen suojelemiseksi, ei sen kumoamiseksi. Ja järjestyksellä emme ymmärrä ainoastaan ulkoista rauhaa, vaan myös asioiden suuntautumista omaan päämääräänsä ja niiden järjestäytymistä omalle paikalleen arvojen asteikolla. Tällaisessa tapauksessa kansalaisyhteiskunnat peruuttaminen on enemmän näennäistä kuin todellista. Lain suoma turva, jota kelvottomat yhteiskunta-aineet väärinkäyttivät järjestyksen ja yhteisen hyvän vahingoksi, on kylläkin joutunut uhratuksi, mutta tosiasiansa tämän uhrin tarkoitus on kunnollisten kansalaisten todellisten oikeuksien suojeleminen.

– Määritelmän mukaisesti kansalaisyhteiskunnat peruuttamisen (*suspensão, suspension*) tulee olla väliaikainen toimenpide, joka valmistaa maaperää mahdollisimman nopealle paluulle normaaliin järjestykseen. Ollakseen oikeutettu diktatuurin täytyy siis pyrkiä poistamaan oman olemassaolonsa syyt. Julkisen vallan tulee sekaantua kansakunnan elämän eri osa-alueille vain sillä tavoin, että kansalaisyhteiskunnan autonomia voidaan palauttaa niin lyhyen ajan kuluessa kuin mahdollista. Jokaisen perheen on siis tehtävä kaikkea sitä, mihin se on luonnostaan kykenevä, ja perheiden tulee saada itseään ylempien yhteiskunnan tasojen tukea lähivastuuperiaatteen mukaisesti vain niillä alueilla, jotka ovat perheen oman luonnollisen toimintakentän ulkopuolella. Vastaavalla tavalla kunkin yhteiskuntaryhmän on otettava tukea ylemmiltä tasoilta vain siellä missä niiden oman sfäärin luonnolliset rajat tulevat vastaan, kunnan maakunnalta ja maakunnan valtiolta.

– Nykyään jokaisen oikeutetun diktatuurin pääasiallisena tavoitteena tulee olla vastavallankumous. Tämä ei tarkoita sitä, että diktatuuri olisi normaalioloissa välttämätön keino vallankumouksen syöksemiseksi kurssiltaan. Mutta tietyissä olosuhteissa se voi sellaiseksi tulla.

Sen sijaan vallankumouksellinen diktatuuri pyrkii tekemään itsestään pysyvän järjestelmän. Se loukkaa kaikkia autenttisia oikeuksia ja tunkeutuu kaikille yhteiskunnan osa-alueille tehdäkseen niiden autonomiasta lopun. Tätä tuhotyötään se toteuttaa hävittämällä perhe-elämän edellytyksiä, vahingoittamalla aitoja eliittejä, hämmentämällä sosiaalista hierarkiaa, syöttämällä massoille utopistisia oppeja ja järjestyksenvastaisia unelmia, tukahduttamalla yhteiskunnallisten korporaatioiden itsenäisiä elämänmahdollisuuksia sekä alistamalla kaiken valtiolle, sanalla sanoen suosimalla vallankumouksellista prosessia. Hitlerismi oli tämän lajin diktatuurin malliesimerkki.

Näistä syistä vallankumouksellinen diktatuuri on perimmältään antikatolista, sillä aidosti katolisessa ympäristössä ei kuvatuista kaltaista ilmapiiriä voi syntyä.

Tällä emme tahdo väittää, ettei vallankumouksellinen diktatuuri olisi joissakin maissa ja tietyissä olosuhteissa pyrkinyt tukeutumaan kirkkoon. Mutta näissä tapauksissa on kyse puhtaasti poliittisista motiiveista, ja asenteet muuttuvat kirkolle avoimen tai kätketyn vihamielisiksi heti kun kirkollinen hierarkia alkaa vastustaa vallankumouksen etenemistä.

IV LUKU: VALLANKUMOUKSELLISEN PROSESSIN MUODONMUUTOKSET

Kuten edellisen luvun analyysistä havaitaan, vallankumouksellisessa prosessissa on kyse tietyistä länsimaisessa ja kristityssä ihmisessä asteittain kehittyneistä järjestyksenvastaisista taipumuksista sekä niiden synnyttämistä erehdyksistä.

Kyseisillä taipumuksilla ja erehdyksillä on kussakin kehitysvaiheessaan erilaiset ilmenemismuodot. Vallankumous siis muuttaa alati muotoaan historian eri vaiheissa.

Vallankumousprosessin pitkissä yleislinjoissa havaitut muodonmuutokset puolestaan toistuvat pienemmässä mittakaavassa prosessin kunkin suuren episodin aikana.

Täten Ranskan vallankumouksen henki pukeutui ensimmäisessä vaiheessaan aristokraattiseen ja jopa kirkolliseen valepukuun sekä käytti myös vastaavaa kieltä. Se oli usein hovissa nähty vieras ja sillä oli oma istuimensa kuninkaallisessa ministerineuvostossa. Sitten vallankumouksen henki porvarillistui ja alkoi tehdä työtä sekä monarkian että aristokratian verettömän lakkauttamisen puolesta, samoin se kätketysti ja rauhanomaisesti pyrki kumoamaan katolisen kirkon vaikutusvallan. Heti kun se siihen kykeni, vallankumouksen henki sitten muuttui jakobiiniseksi ja juopui verestä suuren terrorin päivinä.

Mutta jakobiinien ylilyönnit herättivät vastareaktion, ja vallankumouksen henki alkoi palata omia jälkiään seuraten samaa tietä takaisin. Jakobinismista se muuttui jälleen porvarilliseksi direktorihallinnon päivinä. Napoleonin noustua valtaan se jälleen ojensi kätensä kirkolle ja avasi porttinsa maanpaossa vuosia eläneille aatelisille. Lopulta se osoitti suosiotaan Bourbonien paluulle. Vaikka Ranskan vallankumous oli nyt jäänyt taakse, vallankumouksellinen prosessi ei kuitenkaan ollut ohi. Sillä pian sen lieskat nousivat uusiin korkeuksiin Kaarle X:n kaaduttua ja Ludvig Filipin noustua valtaistuimelle. Menestyksistään ja jopa epäonnistumisistaan hyötyen vallankumous jatkoi kulkuaan muodonmuutoksesta toiseen kunnes saavutti nykyisen tuhoisan kulminaatiopisteensä.

Vallankumous käyttää siis muodonmuutoksiaan paitsi etenemiseen myös mahdollistamaan ne taktiset vetäytymiset, jotka niin usein ovat olleet sille tarpeen.

Vallankumouksen liike elää koko ajan, mutta toisinaan se on teeskennellyt kuollutta. Ja tämä onkin sen muodonmuutoksista mielenkiintoisimpia: kun maan asiat ovat pinnalta katsoen rauhallisella tolalla, niin vastavallankumouksen voimat herpaantuvat ja torkahtavat. Mutta syvällä uskonnollisen, kulttuurisen, yhteiskunnallisen ja taloudellisen elämän uumenissa vallankumouksellinen kuohunta voimistuu koko ajan. Ja tämä näennäisen rauhallinen välivaihe päättyy sitten täysin odottamatta räjähdykseen, joka usein on aikaisempia purkauksia voimakkaampi.

V LUKU: VALLANKUMOUKSEN KOLME SYVYYSTASOA

1. Taipumusten vallankumous

Kuten olemme nähneet, vallankumous on asteittainen prosessi. Sen alkuperä on tietyissä ihmisen järjestyksen vastaisissa taipumuksissa, jotka toimivat ikään kuin sen sieluna ja sisimpänä käyttövoimana.¹

Voimme erottaa vallankumouksessa myös kolme syvyystasoa, jotka kronologisesti ajatellen ovat usein päällekkäisiä.

Ensimmäisessä ja syvimässä tasossa on kyse inhimillisten taipumusten kriisistä. Epäjärjestyksen kouriin joutuneet taipumukset pyrkivät luontonsa mukaan voimakkaasti realisoitumaan. Koska eivät enää tahtoisi sopeutua vallitsevan järjestyksen mukaiseen asiintilaan, ne alkavat muokata mentaliteetteja, elämäntapaa, taiteellista ilmaisua ja käytöstapoja. Tavallisesti ne eivät kuitenkaan alkuvaiheessa pyri kajoamaan suoranaisesti aatteisiin ja ideoihin.

2. Ideoiden vallankumous

Näistä syväkerroksista kriisi levittäytyy sitten ideologian kentälle. Lainatakseni Paul Bourget'n maineikasta teosta *Le Démon de Midi*: ”Täytyy elää kuten ajattelee, muuten päättyy ennemmin tai myöhemmin ajattelemaan kuten on elänyt”². Epäjärjestyksen valtaan joutuneiden syvätason taipumusten innostamina uudet aatteet nousevat sitten päivänvaloon. Aivan alkuvaiheessa ne saattavat tavoitella jonkinlaista *modus vivendi* –tilaa vanhojen aatteiden rinnalla, ja ne pyrkivät

¹ Ks. III luku, 5. alaluku (”Kriisi on luonteeltaan prosessuaalinen”); myös VII luku, 3. alaluku (”Ylpeys ja aistillisuus – vallankumouksen metafyyminen arvomaailma”).

² Paul Bourget, *Le Démon du Midi* (Paris: Librairie Plon, 1914), vol. 2, s. 375.

pukeutumaan näennäisen sopusointuiseen ilmiasuun. Tavallisesti tämä teeskentely kuitenkin loppuu lyhyeen ja muuttuu avoimeksi sodaksi.

3. Tosioiden vallankumous

Aikanaan kriisi sitten levittäytyy ideoista käytännön alueelle, missä se pyrkii väkivaltaisesti tai väkivallattomasti muuttamaan instituutioita, lakeja ja tapoja niin uskonnollisella kuin ajallisen yhteiskunnankin kentällä. Tämä kolmas kriisi kuuluu kokonaisuudessaan tosioiden piiriin.

4. Tarkastelua

A. Vallankumouksen syvyystasot eivät ole identtiset kronologisten vaiheiden kanssa

Nämä syvyystasot ovat tietyllä tavalla porrastuneita. Mutta tarkka analyysi paljastaa, että vallankumouksen toiminta näissä tasoissa on ajallisesti limittynyttä, eikä tasoja siten voi purkaa omiksi kronologisesti selvärajaisiksi kokonaisuuksikseen.

B. Vallankumouksen kolmen syvyystason rajaaminen

Nämä kolme syvyystasoa eivät aina selvästi eriydy toisistaan. Se, missä määrin ne eriytyvät, vaihtelee paljon riippuen kustakin konkreettisesta erityistapauksesta.

C. Vallankumouksellinen prosessi ei ole väistämätön

Minkään kansakunnan ei tarvitse käydä näitä eri syvyystasojä läpi alusta loppuun. Aloitettu prosessi voidaan niin haluttaessa myös keskeyttää. Itse asiassa ihmisen vapaa tahto voi armon sitä tukiessa voittaa ja pysäyttää minkä tahansa kriisin, myös itsensä vallankumouksen.

Kuvailemalla näitä vallankumouksen vaiheita pyrimme tässä toimimaan ikään kuin lääkärinä, joka kartoittaa ja kuvaa sairauden koko kehityskaaren aina potilaan kuolemaan saakka, tahtomatta kuitenkaan väittää, että sairaus olisi parantumaton.

VI LUKU: VALLANKUMOUKSEN KULKU

Edeltävät pohdinnat ovat antaneet meille jonkinlaisen käsityksen vallankumouksen kulusta, so. sen prosessuaalisesta luonteesta, sen kokemista muodonmuutoksista, sen synnystä ihmisen salatuimmassa sisimmässä ja sen realisoitumisesta toiminnaksi. Vallankumouksella on siis aivan omanlaisensa dynamiikka, ja saadaksemme siitä paremman käsityksen tutkimme nyt vallankumouksen kulkua muutamista täydentävistä näkökulmista käsin.

1. Vallankumouksen käyttövoima

A. Vallankumous ja järjestyksenvastaiset taipumukset

Vallankumouksen väkevin käyttövoima on ihmisessä piilevä taipumus epäjärjestykseen.

Tämän takia vallankumousta on verrattu hirmumyrskyihin ja maanjäristyksiin. Valloilleen riistäytyneet luonnonvoimat nähdään siis ihmisen hillittömien intohimojen konkreettisena kuvana.

B. Vallankumouksen kaikki huippukohdat sisältyvät täydellisesti jo sen ituihin

Pahoissa intohimoissa on suunnatonta voimaa, mutta luonnonmullistusten tavoin se voima on yksinomaan destruktiivista.

Jo näiden suurten mullistusten alkuvaiheissa on selvästi nähtävissä se potentiaalinen tuhovoima, joka täydessä raivossaan ilmenee vasta vallankumouksen myöhemmissä vaiheissa. Esimerkiksi kommunismin anarkistiset pyrkimykset olivat implisiittisesti olemassa jo ensimmäisissä protestantismin muotoilemissa negaatioissa. Vaikka Lutherin eksplisiittisten oppien takana ei

tarvitse nähdä muuta kuin Luther itse, kaikki ne inhimilliset taipumukset ja sielunilat, kaikki ne laskemattomat tekijät, jotka ympäröivät lutherilaista purkausta, kantoivat jo povessaan autenttisesti ja täydellisesti vaikka vielä implisiittisesti Voltairen ja Robespierren, Marxin ja Leninin henkeä.¹

C. Vallankumous kärjistää itse omia syitään

Nämä järjestyksenvastaiset taipumukset kehittyvät kuin syyhy ja paheet: mitä enemmän niitä raapii tai tyydyttää sitä intensiivisempiä niistä tulee. Taipumukset synnyttävät moraalisia kriisejä, opillisia erehdyksiä ja sitten vallankumouksia. Nämä puolestaan kärjistävät taipumuksia, jotka vastaavasti johtavat uusiin kriiseihin, uusiin erehdyksiin ja uusiin vallankumouksiin. Tämä selittää sen, miksi nykyisessä yhteiskunnassamme niin jumalattomuus kuin moraalittomuuskin ovat huipussaan ja sen, miksi olemme vajonneet niin syvälle epäjärjestyksen ja epäsovun kuiluun.

2. Näennäiset tauot vallankumouksen kulussa

Erittäin rauhallisina ajanjaksoina voi syntyä vaikutelma vallankumouksen päättymisestä. Silloin näyttää siis siltä, että vallankumouksellinen prosessi olisi jotenkin epäjatkua ja että vallankumouksia itse asiassa olisikin useita.

Mutta nämä suvantokohdat ovat yksinkertaisesti vain merkki vallankumouksen muodonmuutoksesta. Näennäisen tyvenet ajanjaksot ovat yleensä osoittautuneet äänettömän, pinnanalaisen kumouksellisen kuohunnan aikakausiksi. Tällainen oli tilanne vaikkapa Ranskan restauraatiokaudella (1815–1830).²

3. Vallankumouksen kulku huonosta pahempaan

Kuten olemme nähneet, jokainen vallankumouksen etappi on edeltävään vaiheeseen verrattuna aina vain kärjistyneempi. Naturalistinen humanismi ja protestantismi kärjistyivät Ranskan

¹ Vrt. Paavi Leo XIII, kiertokirje *Quod Apostolici muneris*, 28.12.1878, jesuiittaisä Joseph Hussleinin teoksessa *Social Wellsprings: Fourteen Epochal Documents by Pope Leo XIII* (Milwaukee: Bruce Publishing Co., 1940), s. 15.

² Ks. IV luku.

vallankumouksessa, joka puolestaan entisestään kärjistyi omaa aikaamme yhä leimaavassa bolsevistisessa vallankumousprosessissa.

Järjestyksenvastaiset intohimot ravitsevatkin itseään omilla aikaansaannoksillaan ja kasvavat kasvamistaan tavalla, joka on analoginen vapaasti putoavan kappaleen vauhdin kiihtymisen kanssa. Tällä tavoin erehdykset poikivat uusi erehdyksiä ja vallankumoukset raivaavat tietä uusille vallankumouksille.

4. Vallankumouksen kulun kaksi tempoa

Vallankumouksellisen prosessin on mahdollista edetä kahdessa eri tempossa. Vauhdikkaammin etenevä vallankumous on yleensä tuomittu epäonnistumaan miltei välittömästi. Verkkaisemmin etenevä vallankumous tavallisesti menestyy.

A. Nopea tempo

Esimerkiksi anabaptistien esikommunistiset kumousliikkeet veivät reformaation hengen nopeasti äärimmäisiin johtopäätöksiin melkein kaikilla sen osa-alueilla. Nämä liikkeet epäonnistuivat.

B. Hidas tempo

Protestantismien maltillisemmat muodot etenivät verkkaisesti yli neljän vuosisadan ajan kärjistyen kärjistymistään dynaamisempien ja staattisempien vaiheiden vuorotellen. Ne kuitenkin tavalla tai toisella edistivät koko länsimaisen kulttuuripiirin asteittaista liukumista kohti samaa äärimmäistä pistettä.¹

C. Kahden tempon harmonisoituminen

¹ Ks. tämän kirjan toinen osa, VIII luku, 2. alaluku ("Vallankumousprosessin tyypillisiä Aspekteja").

On paikallaan tutkia lähemmin näiden kahden tempon keskinäistä roolia vallankumouksen kulussa. Voisi kuvitella, että epäonnistumisille alttiit nopeatempoiset vallankumousliikkeet ovat hyödyttömiä. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Noustessaan räjähdysmäisesti julkisuuteen nämä ääriliikkeet nostavat vallankumouslipun korkealle ja osoittavat samalla vallankumouksen perimmäisen tavoitteen ikään kuin kiintopisteenä, joka radikalismissaan kiehtoo myös samaan suuntaan verkkaisemmin eteneviä maltillisempia kumouksellisia. Täten vaikkapa sosialismi vieroksuu kommunismia mutta silti ihailee sitä kaikessa hiljaisuudessa ja taipuu samaan suuntaan. Varhaisemmilta ajoilta muistamme kommunisti Babeufin, joka kannattajineen näytteli Ranskan vallankumouksen viimeisissä leimahduksissa äärimmäisen radikaalia roolia. Hänet murskattiin. Mutta nykyään yhteiskuntamme onkin jo hitaasti liukumassa Babeufin osoittamaan suuntaan. Ääriliikkeet siis epäonnistuvat vain näennäisesti. Ne antavat vallankumouksen etenemiselle epäsuoran mutta välttämättömän tukensa ja vetävät vähä vähältä rikollisiin houresiinsa myös ”varovaisten” ja ”maltillisten” keskinkertaisia massoja.

5. Joitakin vastaväitteitä ja vastauksia niihin

Esiteltyämme nämä keskeiset käsitteet, voimme nyt ryhtyä torjumaan joitakin sellaisia vastaväitteitä, joita ei aikaisemmin ole ollut mahdollista analysoida soveliaalla tavalla.

A. Hidastempoiset vallankumoukselliset ja ”puolinaiset vastavallankumoukselliset”

Nopeatempoinen vallankumouksellinen eroaa hidastempoisesta siten, että hän on vallankumouksellinen miltei välittömästi eikä siis tee mainittavasti vastarintaa vallankumousprosessin temmatessa hänet mukaansa, kun taas jälkimmäinen tulee vallankumoukselliseksi hitaasti ja asteittain. Hyve ja totuus elävät ensin mainitun sielussa vain pintapuolisesti, ne ovat ikään kuin kuivettuneita puita, jotka pieninkin kipinä saa leimahtamaan liekkeihin. Sen sijaan siellä, missä vallankumouksellinen prosessi kehittyy hitaasti, voidaan puhua ainakin osittain vielä vihreästä oksistosta, missä tulikin syttyy huonommin. Toisin sanoen vallankumoukselliselle hengelle vihamieliset totuuden ja hyveen jäänteet hidastavat merkittävästi vallankumousprosessin etenemistä. Tällaisessa tilassa oleva sielu näyttää elävän kahtia jakautunutta elämää, kun vallankumouksen prinssiippi vetää sitä yhtäälle ja järjestyksen prinssiippi toisaalle.

Näiden kahden prinssiin yhtäaikainen olemassaolo samassa sielussa voi johtaa varsin erilaisiin lopputuloksiin:

a) Hidastempoinen vallankumouksellinen. Henkilö antaa käytännössä periksi vallankumouksen hengen vetovoimalle ja vastustaa sitä enää korkeintaan passiivisesti.

b) Hidastempoinen vallankumouksellinen, jonka sielussa kuitenkin on vastavallankumouksellisia ”hyytymiä”. Tässäkin tapauksessa henkilö antaa vallankumoukselle yleisesti ottaen periksi. Hän kuitenkin torjuu sen joissakin konkreettisissa yksityiskohdissa. Hän voi olla esimerkiksi mielipiteiltään puhdas sosialisti mutta silti säilyttää mieltymyksen aristokraattisiin käytöstapoihin. Joissakin tapauksissa hän saattaa jopa avoimesti arvostella sosialistien rahvaanomaisuutta. Tällöin on epäilemättä kyse vastarinnasta, mutta vain detaljeihin kohdistuvasta vastarinnasta joka nousee tapakulttuurin ja tunne-elämän alueilta eikä ulotu syvällisiin periaatekysymyksiin. Tällainen vastarinta ei pitkälle kannaa ja kuolee yleensä yksilön mukana. Jos kyseisenlaista vastarintaa harjoittaa kokonainen ryhmä, niin vallankumouksen vääjäämätön kulku murskaa sen ennemmin tai myöhemmin, sukupolvessa tai parissa, joko väkivalloin tai taivuttelemalla.

c) ”Puolinainen vastavallankumouksellinen”¹ eroaa edellisestä vain siinä, että ”hyytymisprosessi” on ollut vahvempi ja ulottuu periaatteiden juuriin, joskaan ei kaikkien periaatteiden. Tällaisen henkilön vastavallankumouksellisuus on laadultaan sitkeämpää ja eläväisempää. Hänen vastarinnassaan on kyse enemmästä kuin pelkästä inerttiasta. Hänen käännättämisensä kokonaisvaltaiseksi vastavallankumoukselliseksi on ainakin teoriassa helpompaa kuin edellisessä tapauksessa. Mikä tahansa vallankumouksen ylilyönti saattaa laukaista hänessä täydellisen muutoksen ja aiheuttaa hänen kaikkien hyvien taipumustensa kiteytymisen lujaksi asenteeksi, josta vallankumouksen henki ei saa enää otetta. Mutta ”puolinaista vastavallankumouksellista” ei kuitenkaan voi pitää yhtenä vastavallankumouksen sotilaista ennen kuin tämä onnekas muutos on todella tapahtunut.

Se helppous, jolla hidastempoinen vallankumouksellinen ja ”puolinainen vastavallankumouksellinen” hyväksyvät vallankumouksen voitot, osoittaa heidän mukautuvuutensa asteen. Voidaan esimerkiksi teoriassa kannattaa kirkon ja valtion liittoa mutta silti elellä

¹ Ks. IX luku.

välinpitämättömästi sellaisessa järjestelmässä, jossa kirkko on erotettu valtiosta, yrittämättäkään vakavasti sopivan tilaisuuden tullen palauttaa asioita hyväksyttävälle tolalle.

B. Protestanttiset monarkiat ja katoliset tasavallat

Eräs mahdollinen vastaväite voidaan kohdistaa teeseihimme: jos kerran maailmanlaajuinen tasavaltalainen liike todella on protestanttisen hengen hedelmää, niin kuinka sitten olisi selitettävissä se, että maailmassa ei tällä hetkellä ole kuin yksi katolinen kuningas¹, mutta monarkia sen sijaan onkin säilynyt monessa protestanttisessa maassa?

Selitys on yksinkertainen. Kokonainen sarja enimmäkseen historiallisia ja psykologisia syitä saa Englannin, Alankomaiden ja Skandinavian kansoja tuntemaan läheistä yhteenkuuluvuutta monarkian kanssa. Vaikka vallankumouksen henki tunkeutui näihin maihin, se ei onnistunut estämään monarkistisen tunteen tietynlaista ”hyytymistä” niiden kansojen keskuudessa. Näin monarkia piti näissä maissa jääräpäisesti pintansa ja pelastui, vaikka vallankumous työntyi sitäkin syvemmälle muilla elämänalueilla. Sanoin ”pelastui”... no, se pelastui siinä määrin kuin tulenliekin hiipumista kituliaaksi hiilokseksi voi tällä sanalla luonnehtia. Englantilainen monarkia näet on pitkälti redusoitunut loisteliaaksi teatteriksi ja muut protestanttiset monarkiat puolestaan ovat muuttuneet käytännössä tasavalloiksi, joiden korkein virka vain sattuu olemaan perinnöllinen ja elinikäinen. Nämä monarkiat viruvat henkitoreissaan, ja jos asiat jatkuvat nykyisellä tolalla, ne tulevat melua pitämättä pian sammumaan lopullisesti.

Kiistämättä muiden mahdollisten tekijöiden myötävaikutusta monarkian säilymiseen näissä maissa, on paikallaan korostaa erittäin tärkeää seikkaa, joka liittyy läheisesti tämän esityksemme teemaan: edellä käsittelemistämme maista poiketen latinalaiset kansakunnat ovat monestakin syystä

¹ Tässä on tietenkin kyseessä kirjoitusajankohdan eli vuoden 1959 tilanne. Tuolloin maailman ainoa hallitseva katolinen kuningas oli Belgian Baudouin. Muita, kuningasta alempiarvoisia katolisia monarkkeja toki oli jo tuolloinkin, mm. Luxemburgin suurherttuakunnassa sekä pikkuruisissa Monacon ja Liechtensteinin ruhtinaskunnissa. Myös Espanja oli muodollisesti kuningaskunta jo 1950-luvulla, vaikka kuningas Juan Carlos kruunattiin vasta vuonna 1975 siihen saakka regenttinä hallinneen generalissimus Francisco Francon kuoltua. Suom. huom.

huomattavasti vähemmässä määrin kiintyneet ulkoiseen ja näkyvään kuriin sekä vahvaan julkiseen auktoriteettiin.

Vallankumousta ei siis näissä maissa ollut estämässä yhtä syvään juurtunut monarkistinen tunne kuin pohjoisempana oli laita. Siksi vallankumous kaatoi täällä helposti valtaistuimia. Mutta sen voimat eivät kuitenkaan enää riittäneet uskonnon syrjäyttämiseen.

C. Protestanttinen ankaruus

Toinen vastalause voisi kuulua: kun tietyt protestanttiset lahkot tunnetaan ylenmääräisestä ankaruudestaan, niin kuinka silloin voidaan väittää, että koko protestantismin alkuperä on elämänilon kaipuussa?

Tätäkin vastaväitettä ei ole vaikea torjua. Tietyissä ympäristössä etenevä vallankumous kohtasi voimakasta viehtymystä ankaraan elämäntapaan. Nämä piirteet sitten muodostivat ikään kuin ”hyytymiä”. Jos vallankumous saavuttikin tavoitteensa ylpeyden edistämässä, niin aistillisuuden alueella se menestyi huonommin. Tällaisessa ympäristössä elämännautinto syntyy siis ylpeyden hienovireisessä sfäärissä eikä karkeiden lihallisten ilojen alueella. Saattaa käydä myös niin, että intensiivisen ylpeyden kannustama askeettisuus reagoi jopa liiallisessa määrin viattomintakin aistillisuutta vastaan. Mutta moinen reaktio on kaikessa itsepintaisuudessaankin steriiliä. Ennemmin tai myöhemmin se joko kuihtuu itsestään tai vallankumous murskaa sen väkivalloin. Sillä ankaran, kylmän ja muumioituneen puritanismin huulilta ei voi lähteä sitä elämän henkäystä, joka on uudistava Maan kasvot.

D. Vallankumouksen rintaman yhtenäisyys

Mainitunkaltaiset ”hyytymät” ja ”kiteytymät” johtavat tavallisesti yhteentörmäykseen vallankumouksen eri fraktioiden välillä. Tästä saattaa syntyä vaikutelma, että pahan voimat jakaantuneet keskenään eri osiin ja että tässä esittämämme käsitys vallankumouksellisen prosessin yhtenäisyydestä on väärä.

Tämä on kuitenkin harhakuva. Kaikkia vallankumouksellisia voimia näet yhdistää sama syvään juurtunut vaisto, joka osoittaa niiden olevan olennaisilta osiltaan sopusoinnussa keskenään ja erimielisiä vain satunnaisissa detaljeissa. Vallankumouksen voimilla on kauhistuttava kyky yhdistää rivinsä katolista kirkkoa vastaan missä ikinä ne sen kohtaavatkin.

Vallankumouksen voimissa saattaa olla jäljellä joitakin hyviä elementtejä, mutta ne ovat steriilejä, ja käytännössä nämä voimat ovat todella tehokkaita vain toimiessaan pahuuden töissä. Jokainen vallankumouksen voimista hyökkää omalla tahollaan kirkkoa vastaan, joka siten muistuttaakin valtavan armeijan piirittämää kaupunkia.

Vallankumouksen voimista puhuttaessa ei voi sivuuttaa niitä katolilaisia, jotka tunnustavat julkisesti kirkon uskoa mutta joita kuitenkin hallitsee vallankumouksellinen henki. Tuhat kertaa vaarallisempina kuin avoimet viholliset he taistelevat pyhää kaupunkia vastaan sen omien muurien sisäpuolella. Heihin sopivat hyvin nämä paavi Pius IX:n sanat:

Vaikka maailman lapset ovatkin kavalampia kuin valon lapset, heidän petollisuutensa ja väkivaltaisuutensa olisi silti vähemmän vahingollista, elleivät lukuisat itseään katolilaisiksi sanovat ojentaisi heille ystävän kättään. Kyllä vain, valitettavasti keskuudessamme on sellaisia, jotka näköjään haluavat marssia yhtä jalkaa vihollistemme kanssa ja tekevät kaikkensa saadakseen aikaan liiton valon ja pimeyden välille, sovinnon oikeamielisyyden ja vääryyden välille, ja tähän päämäärään he pyrkivät liberaaliseksi katolisuudeksi kutsumiensa oppien avulla. Nuo opit nojautuvat mitä turmiollisimpiin periaatteisiin ja liehakoivat maallista valtaa sen tunkeutuessa hengellisen sfäärin alueelle, ne taivuttelevat sieluja kunnioittamaan tai ainakin sietämään mitä väärämielisimpiä lakeja, ikään kuin ei olisi olemassakaan tätä sanaa: ”Kukaan ei voi palvella kahta herraa”. Nämä ihmiset ovat paljon vaarallisempia ja turmiollisempia kuin julkilausutut vihollisemme. He ovat vaarallisia paitsi siksi, että he voivat tukea vihamielistä asiaa sitä itse edes huomaamatta, myös siksi, että pysyttämällä aivan kirkon tuomitsemien oppien reunamilla he voivat antaa itsestään kunnollisuuden ja puhdasoppisuuden vaikutelman. Näin he viekoittelevat varomattomuuteen saakka sovinnollisia sieluja ja johtavat harhaan sellaisia kunniallisia ihmisiä, jotka vastustaisivat selvää ja avointa harhaoppisuutta; he kylvävät hajaannusta riveihimme ja näin heikentävät niitä voimia, joiden pitäisi käydä yhtenäisenä rintamana vihollista vastaan.¹

6. Vallankumouksen agentit: vapaamuurarit ja muut salaseurat

¹ Paavi Pius IX, kirje Milanon Pyhän Ambrosiuksen piirin puheenjohtajalle ja jäsenille, 6.3.1873, teoksessa *I Papi e La Gioventù* (Roma: Editrice A.V.E., 1944), s. 36.

Koska tutkimme vallankumouksen käyttövoimia, on paikallaan sanoa pari sanaa vallankumouksen agenteista eli toimijoista.

Ei ole syytä uskoa, että inhimillisten intohimojen ja erehdysten dynamiikka voisi yksin onnistua koordinoimaan näin sekalaista keinojen valikoimaa palvelemaan yhtä ja ainoaa tavoitetta, siis vallankumouksen voittoa.

Vallankumouksen kaltaisen johdonmukaisen ja pitkäkestoisen prosessin aikaansaaminen sekä sen luotsaaminen vuosisatojen ajan, tuhansien odottamattomien käänteiden ja karikoiden halki, näyttää mahdottomalta ilman älykkäiden ja vaikutusvaltaisten salaliittolaisten toisiaan seuraavien sukupolvien aktiivista toimintaa. Jos voi uskoa, että vallankumous on ilman ohjausta onnistunut pääsemään nykyiseen pisteeseensä, voi yhtä hyvin uskoa, että ikkunasta ulos heitetyt sadat aakkostemme kirjaimet voisivat maahan osuessaan spontaanisti järjestäytyä joksikin kirjallisuuden merkkiteokseksi, vaikkapa Carduccin *Hymni saatanalle* –runoksi.

Vallankumouksen käyttövoimia, so. ihmisen järjestyksen vastaisia taipumuksia, ovat näihin päiviin saakka manipuloineet erittäin terävä-älyiset toimijat, he ovat hyödyntäneet näitä voimia pyrkiessään edistämään vallankumouksellisen prosessin realisoitumista.

Kaikkia vallankumouksen vuosisatojen kuluessa synnyttämiä lahkoliikkeitä voidaan yleisesti ottaen pitää vallankumouksen agenteina, jotka pyrkivät levittämään vallankumouksellista ajattelua ja hautovat vallankumouksellisia salaliittoja. Mutta kuten erityisesti Leo XIII:n kiertokirje *Humanum Genus* vuodelta 1884 samoin kuin useat muutkin paavilliset dokumentit selvästi osoittavat, lahkosten todellinen valtiatar on vapaamuurariliike. Vapaamuurareiden rinnalla kaikki muut heidän ympärilleen ryhmittyneet lahkot ovat - tietäen tai tietämättään - pelkkiä apulaisia.

Salaliittolaisten ja erityisesti juuri vapaamuurareiden meidän päiviimme saakka ulottuva voittokulku ei johdu ainoastaan heidän kiistämättömästä järjestelykyvystään ja konspiratiivisista taidoistaan, vaan myös siitä, että he ovat kirkkaasti selvillä vallankumouksen perimmäisestä olemuksesta; niin ikään he osaavat edistää tavoitteitaan käyttämällä taitavasti hyväkseen mm. politiikan, sosiologian, psykologian, taiteen ja talouselämän luonnollisia lainalaisuuksia.

Sekasorron ja kumouksen agentit toimivat siis kuin tiedemies, joka omiin heikkoihin voimiinsa luottamisen sijaan tutkii ja hyödyntää tuhatkertaisesti väkevämpiä luonnonvoimia.

Tämä suurelta osin selittää vallankumouksen menestyksen, mutta antaa myös vastavallankumouksen sotilaille paljon pohdittavaa.

VII LUKU: VALLANKUMOUKSEN OLEMUS

Kuvailtuamme pikaisesti kristillisen lännen kriisiä, on nyt paikallaan ryhtyä analysoimaan sitä.

1. Vallankumous par excellence

Kuten todettua, tässä esityksessämme tutkimamme kriisi on nimeltään vallankumous.

A. Sanan ”vallankumous” merkitys

Vallankumouksella ymmärrämme liikettä, joka pyrkii tuhoamaan legitiimin vallan tai järjestyksen asettaakseen niiden tilalle ei-legitiimin vallan tai *asiaintilan* (tässä vältämme tietoisesti puhumasta ”asioiden järjestyksestä”).

B. Verinen ja veretön vallankumous

Vallankumous yllä esitetyssä merkityksessä voi siis tarkkaan ottaen olla myös veretön. Tutkimamme vallankumous on kehittynyt ja kehittyy edelleen mitä moninaisimmin tavoin, sekä verisin että verettömin. Esimerkiksi tämän vuosisadan kaksi maailmansotaa olivat perustavimpien seuraustensa näkökulmasta osa vallankumousta ja sellaisina itse asiassa sen verisimpiin kuuluvia

lukuja. Toisaalta melkein kaikissa maissa nykyään aina vain sosialistisempaan suuntaan kallistuva lainsäädäntö on tärkeä osa verettömästi etenevää vallankumousta.

C. Vallankumouksen laajuus

Vallankumous on usein syössyt vallasta laillisia hallitsijoita ja korvannut heidät sellaisilla auktoriteeteilla, joiden vallalla ei ole vähäisintäkään legitiimiä perustaa. Mutta olisi silti erehdys kuvitella, että vallankumouksessa ei ole kyse mistään tämän enemmästä. Vallankumouksen pääasiallinen tavoite ei ole tuhota tämän tai tuon yksilön tai hallitsijahuoneen oikeuksia. Vallankumous tahtoo paljon enemmän: se tahtoo tuhota koko legitiimin järjestyksen kerta kaikkiaan ja korvata sen ei-legitiimillä asiain tilalla. Ja ”asioiden *järjestys*” ei siis tässä yhteydessä ole sovelias ilmaisu. On kyse kokonaisesta maailmannäkemyksestä ja ihmisen olemassaolon tavasta, jotka vallankumous haluaa lakkauttaa aikomuksenaan tuoda tilalle niistä radikaalisti poikkeava, niille suorastaan vastakohtainen tapa olla ihminen tässä maailmassa.

D. Vallankumous par excellence

Näin käy selväksi, ettemme nyt puhu mistään satunnaisesta pikku kumouksesta siellä tai täällä vaan itsestään Vallankumouksesta *par excellence*.

E. Järjestys par excellence ja sen tuho

Vallankumouksen tuhoama asioiden järjestys oli keskiaikainen kristikunta. Mutta kristikunnassa ei ollut kyse mistä tahansa satunnaisesta järjestelmästä muiden joukossa. Siinä toteutui aikakaudelle ja paikallisille olosuhteille ominaisessa muodossa ainoa ihmiselle todella autenttinen järjestys, nimittäin kristillinen sivilisaatio.

Kiertokirjeessään *Immortale Dei* paavi Leo XIII kuvasi keskiajan kristikuntaa tähän tapaan:

Oli aika, jolloin evankeliumin filosofia hallitsi valtioita. Niinä päivinä lait, instituutiot, tapakulttuuri ja koko yhteiskunta kaikkine sosiaaliluokkien välisine suhteineen olivat kristillisen viisauden ja jumalallisten hyveiden

vaikutuksen kyllästämiä. Jeesuksen Kristuksen perustama uskonto seiso i vankalla perustalla ja nautti sille syystäkin kuuluvaa arvonantoa, se kukoisti kaikkialla, kiitos ruhtinaiden suosiollisuuden ja lain takaaman suojan. Silloin papiston ja maallisten vallanpitäjien välillä vallitsi onnellinen yhteisymmärrys ja ystävällismielisen vastavuoroinen suhde. Näin järjestäytynyt kansalaisyhteiskunta kantoi kaikki odotukset ylittävällä tavalla suurenmoista hedelmää, jonka muisto, lukuisiin dokumentteihin tallennettuna, on säilynyt ja tulee säilymään ilman että mitkään vihollisen juonet kykenevät sitä hävittämään tai himmentämään.¹

Ilmoitusta ja luonnollista moraalilakia vaalivan kirkon opetus koskien ihmisten ja asioiden säännönmukaista järjestäytymistä on ollut 1400-luvulta alkaen tuhotyön kohteena, ja nyt meidän päivinäme tuho on jo miltei täydellinen. Tässä oli kyse järjestyksestä par excellence. Täten se, mikä on tullut järjestyksen tilalle, on sen täydellinen vastakohta, siis vallankumous par excellence.

Nykyisellä vallankumouksella on epäilemättä ollut niin edeltäjiä kuin esikuviakin. Areios ja Muhammed esimerkiksi olivat Lutherin edelläkävijöitä. Eri aikakausina on esiintynyt myös utopisteja, joiden haaveet muistuttavat kovin paljon sitä, mikä tuli todeksi vallankumouksessa. Ja lisäksi monissa historian vaiheissa kansat tai ihmisryhmät ovat yrittäneet konkreettisestikin saada aikaan vallankumouksen houereiden kanssa analogista asiointilaa.

Mutta kaikki nuo utopistiset haaveet ja ennakkokuvat eivät ole juuri mitään verrattuna tähän vallankumousprosessiin, jonka keskellä me elämme. Radikalismissaan, universalismissaan ja voimassaan se on tunkeutunut niin syväälle ja levittäytynyt niin laajalle, että mitään sen veroista ei ole historiassa nähty. Moni harkintakykyinen ihminen pohtiikin nykyään vakavasti sitä mahdollisuutta, että olemme lähestymässä Antikristuksen aikakautta. Eivätkä ne päivät näytä kovin kaukana olevankaan, kuten seuraavista paavi Johannes XXIII:n sanoistakin ilmenee:

Sanomme teille vielä, että tällä hirveällä hetkellä, kun pahuuden henki yrittää kaikin keinoin tuhota Jumalan valtakunnan edellytykset, meidän täytyy koota kaikki voimamme voidaksemme puolustautua pahaa vastaan. Muussa tapauksessa joudumme todistamaan yhteiskuntamme tuhon, ja se tuho on oleva moninkertainen verrattuna tuohon viidenkymmenen vuoden takaiseen maanjäristykseen [jota tänään muistamme]. Kuinka paljon vaikeampaa tuleekaan olemaan sielujen herättelemine, kun oman aikamme väärät ideologiat ovat erottaneet ne kirkon yhteydestä ja tehneet ne orjikkeen!²

¹ Paavi Leo XIII, kiertokirje *Immortale Dei*, 1.11.1885, Bonne Presse, Paris, vol. 2, s. 39.

² Paavi Johannes XXIII, radiopuhe 28.12.1958 Messinan asukkaille tuon kaupungin tuhonneen maanjäristyksen viisikymmenvuotismuistopäivänä, *L'Osservatore Romano* (ranskankielinen numero), 23.1.1959.

2. Vallankumous ja legitimizeetti

A. Legitimizeetti par excellence

Legitimizeetin käsitettä yleensä käytetään vain dynastioiden ja valtaapitävien hallitusten yhteydessä. Huomaamme paavi Leo XIII:n opetuksesta kiertokirjeessään *Au Milieu des Sollicitudes* (16.2.1892), että ei todellakaan ole aihetta sivuuttaa kysymystä eri hallitsijahuoneiden tai valtiosääntöjen legitimizeetistä; kyse on siis vakavan luokan moraalisesta asiasta, johon jokaisen valveutuneen omantunnon tulee kiinnittää suurta huomiota.

Mutta ei kysymystä legitimizeetistä voi rajata koskemaan vain yllä mainitun kaltaisia ongelmia.

On näet olemassa myös korkeamman asteista legitimizeettia, ja se on ominaista kaikille niille asioille, joissa toteutuu herramme Jeesuksen Kristuksen kuninkuus. Kristus-kuningas itse on kaikkien ajallistenkin valtakuntien legitimizeetin malli ja alkulähde. Taistelu legitimizeettien hallitsijoiden puolesta on vakavasti otettava moraalinen velvollisuus. Ei pidä kuitenkaan nähdä vallanhaltijoiden legitimizeettia pelkästään hyvänä *per se*, vaan se tulee nähdä myös eräänä välineenä tavoiteltaessa vielä korkeampaa hyvää: koko yhteiskuntajärjestyksen, kaikkien inhimillisten instituutioiden ja yhteisöjen legitimizeettia. Tähän tavoitteeseen päästään järjestettäessä kaikki asiat kirkon opin määrittämien suuntaviivojen mukaisesti.

B. Katolinen kulttuuri ja sivilisaatio

Täten vastavallankumouksellisenä ideaalina on katolisen kulttuurin ja sivilisaation ennalleen saattaminen ja edistäminen. Tämän teeman käsittely jäisi puutteelliseksi, ellei määriteltäisi käsitteitä ”katolinen kulttuuri” ja ”katolinen sivilisaatio”. Tiedämme sanoja ”kulttuuri” ja ”sivilisaatio” käytettävän hyvin erilaisissa yhteyksissä. Meidän tarkoituksemme ei ole ottaa osaa terminologiseen kiistaan, vaan rajoitumme käyttämään näitä sanoja suhteellisen täsmällisissä merkityksissä ja viittaamme niillä tiettyihin tosiasioihin. Termeistä kiistelemisen sijaan meitä kiinnostaa enemmän selkeän kuvan antaminen näistä tosiasioista.

Armon tilassa olevassa sielussa kaikki hyveet ovat enemmän tai vähemmän läsnä. Uskon valaisemalla sielulla on hallussaan kaikki mitä se tarvitsee muodostaakseen maailmankaikkeudesta ainoan todenperäisen näkemyksen.

Oleellinen osa katolista kulttuuria on kirkon opin mukaan rakennettu maailmankuva. Tämä kulttuuri ei käsitä ainoastaan opillista sivistystä, so. maailmankuvan rakentamiselle tarpeellisen tiedon omistamista, vaan myös valmiuden analysoida ja koordinoita informaatiota katolisen opin mukaisesti. Katolinen kulttuuri ei rajoitu teologian, filosofian tai luonnontieteiden kentille vaan käsittää kaiken inhimillisen tiedon, se heijastuu myös taiteisiin ja edellyttää myöntymistä kirkon kokonaisvaltaiseen arvomaailmaan kaikilla elämänalueilla.

Katolisessa sivilisaatiossa kaikki inhimilliset suhteet, instituutiot, vieläpä itse valtiokin rakentuvat kirkon opin mukaisesti.

C. Katolisen sivilisaation sakraali luonne

Lienee selvää, että tällainen järjestys on perustaltaan pyhä ja edellyttää pyhän kirkon koko vallan tunnustamista. Erityisesti on tunnustettava paavin valta, joka on suoraa ja välitöntä hengellisessä sfäärissä. Ajallisessa sfäärissäkin paavilla on epäsuoraa valtaa sikäli kuin on kyse sielujen pelastumisesta.

Yhteiskunnan ja valtion perimmäinen tarkoitus on taata ihmisyhteisöjen mahdollisuus hyveiden harjoittamiseen. Ja ne hyveet, joiden viljeleminen kuuluu ihmisen kutsumukseen, ovat kristillisiä hyveitä, ennen muuta Jumalan rakkaus. Yhteiskunnan ja valtion päämäärät ovat siis sakraaleja.¹

Sielujen pelastamista suoraan palvelevat välineet kuuluvat tietysti viime kädessä kirkolle, mutta myös yhteiskunnan ja valtion käytössä on instrumentaalisesti samaan päämäärään tähtääviä välineitä; tässä tarkoitetaan sellaisia välineitä, jotka korkeamman voiman käyttöönottamina tuottavat ensisijaista tarkoitustaan korkeamman lopputuloksen.

¹ Vrt. Pyhä Tuomas Akvinolainen, *De Regime Principium*, 1, 14-15.

D. Kulttuuri ja sivilisaatio par excellence

Edellä sanotun perusteella on helppo päätellä, että katolinen kulttuuri ja sivilisaatio ovat kulttuuria ja sivilisaatiota par excellence. Lisättäköön, että sanotun kaltainen kulttuuri ja sivilisaatio voivat olla olemassa vain katolisten kansojen keskuudessa. Vaikka ihminen voi tuntea luonnollisen moraalilain periaatteet pelkästään oman järkensä nojalla, niin mikään kansakunta ei voi ilman kirkon opetusvirkaa pysyvästi säilyttää niiden tuntemustaan koskemattomana¹. Tästä seuraa, että kansa, joka ei harjoita oikeaa uskoa, ei voi kestäväällä tavalla seurata kaikkia Jumalan käskyjä². Ja kuten ilman Jumalan lain tuntemista ja noudattamista ei voi olla kristillistä järjestystä, myös sivilisaatio ja kulttuuri par excellence ovat mahdollisia vain kirkon helmassa. Pyhä Pius X julisti:

[Sivilisaatio] on sitä todempi ja kestävämpi sekä sitä runsaammin se tuottaa kallisarvoista hedelmää mitä aidommin kristillinen se on; ja sitä rappauneempi, sitä suuremmaksi onnettomuudeksi se on yhteiskunnalle mitä kauemmaksi se on vieraantunut kristillisestä ideaalista. Siksi kirkostakin tulee ikään kuin luonnostaan kristillisen sivilisaation vartija ja suojelija.³

E. Illegitimiteetti par excellence

Jos järjestys ja legitimiteetti ovat tätä, on helppo nähdä, mistä vallankumouksessa on kyse. Se on järjestyksemme vastakohta: se on epäjärjestystä ja illegitimiteettiä par excellence.

3. Ylpeys ja aistillisuus – vallankumouksen metafyyminen arvomaailma

Nämä metafyyksiksi arvoiksi ymmärretyt kaksi käsitettä ilmaisevat hyvin vallankumouksen hengen: absoluuttinen tasa-arvo ja täydellinen vapaus. Näitä arvoja taas palvelee parhaiten kaksi intohimoa: ylpeys ja aistillisuus.

Mainittuamme intohimot on paikallaan nyt tarkentaa, missä merkityksessä käytämme ko. termiä tässä tutkimuksessa. Tehdäksemme pitkistä asiasta lyhyen liitymme useiden hengellisten kirjailijoiden suosimaan käytäntöön ja toteamme, että aina puhuessamme intohimoista

¹ Vrt. Vatikaanin I kirkolliskokouksen kolmas istunto, 2. luku (Denziger 1786).

² Vrt. Trenton kirkolliskokouksen neljäs istunto, 2. luku (Denziger 812).

³ Paavi Pius X, kiertoKirje *Il fermo proposito*, 11.7.1905, Bonne Presse, Paris, vol. 2, s. 92.

vallankumouksen moottorina viittaamme järjestyksenvastaisiin intohimoihin. Ja jokapäiväiseen kielenkäyttöön pitäytyen sisällytämme järjestyksenvastaisiin intohimoihin kaikki ne impulssit, jotka vetävät ihmistä kohti syntiä ja ovat seurausta kolminkertaisesta himosta, nimittäin ”ruumiin haluista, silmien pyyteistä ja mahtailevasta elämästä”¹.

A. Ylpeys ja egalitarismi

Toisen auktoriteetille alistettu ylpeä henkilö vihaa enemmän kuin mitään muuta sitä konkreettista iestä, jonka hän tuntee painavan hartioitaan.

Toissijaisesti tämä ylpeä henkilö vihaa yleisesti ottaen kaikkia auktoriteetteja, kaikenlaisia ikeitä ja vielä aivan erityisesti koko auktoriteetin ideaa abstraktillakin tasolla.

Koska hän vihaa kaikkea auktoriteettia, hän vihaa yhtä lailla ylemmyyttä kaikissa muodoissaan.

Kaiken tämän ytimessä on katkera viha Jumalaa kohtaan.²

Tämä viha kaikkea epätasa-arvoa kohtaan on joskus mennyt niin pitkälle, että jotkut korkea-arvoiset henkilöt ovat saattaneet riskeerata ja melkein menettääkin asemansa vain siksi että ovat kaikin keinoin yrittäneet välttää alistumasta itseäänkin korkeammassa asemassa olevien käskyvaltaan.

Eikä siinä vielä kaikki. Myrkyllisiin mittoihin kasvanut ylpeys voi johtaa henkilön taistelemaan anarkian puolesta ja kieltäytymään itselleen tarjotusta korkeasta valta-asemasta, koska tämä asema pelkällä olemassaolollaan todistaisi implisiittisesti auktoriteetin periaatteen puolesta ja muistuttaisi siitä, että kaikki - myös ylpeät - saattavat joutua sille alistumaan.

Ylpeydestä voi siis olla seurauksena kaikkein radikaalein ja täydellisin egalitarismi.

Tällä radikaalilla ja metafyyysisellä egalitarismilla on useita ilmenemismuotoja.

¹ Vrt. 1. Joh. 2:16.

² Ks. kohta m alempana.

a) Ihmisten ja Jumalan välinen tasa-arvo: Tästä lähteestä nousevat panteismi, immanentismi ja muut sellaiset esoteeriset uskonnon muodot, jotka pyrkivät asettamaan Jumalan ja ihmiset samanarvoiseen asemaan sekä antamaan ihmisyydelle jumalallisia ominaisuuksia. Ateisti on sellainen egalitaristi, joka tahtoessaan torjua sen absurdin ajatuksen, että ihminen on Jumala, lankeaa siihen absurdiin ajatukseen, että Jumalaa ei ole. Sekularismi on yksi ateismin muoto, ja siten luonteeltaan egalitaristista. Se julistaa, että Jumalan olemassaoloa ei ole mahdollista varmasti todistaa ja että siksi ihmisen tulee ajallisessa sfäärissä toimia niin kuin Jumalaa ei olisikaan. Toisin sanoen ihmisen pitäisi toimia ikään kuin olisi syössyt Jumalan valtaistuimeltaan.

b) Kirkollisen kentän tasa-arvo: täällä tasa-arvo ilmenee tapauksesta riippuen joko täydellisenä sakramentaalisen pappeuden sekä opetus- ja kaitsentaviran lakkauttamisena tai vähintään papiston sisäisen hierarkian poistamisena.

c) Eri uskontojen välinen tasa-arvo: Kaikkeen uskonnolliseen diskriminointiin suhtaudutaan torjuen, koska sen katsotaan loukkaavan ihmisten välisen tasa-arvon perusteita. Kaikkia uskontoja pitäisi siis kohdella täsmälleen samanveroisina. Minkään uskonnon väittäminen ainoaksi oikeaksi ja muiden sulkeminen pelastuksen ulkopuolelle on merkki sellaisesta ylemmyydentunteesta, joka on vastoin evankelista lempeyttä; lisäksi tällainen ulossulkeminen on poliittisesti epätarkoituksenmukaista.

d) Tasa-arvo politiikan piirissä: Tässä tavoitellaan hallitsijoiden ja hallittavien välisen epätasa-arvon poistamista tai ainakin lieventämistä. Valta ei ole peräisin Jumalalta vaan kansalta; massat käskvät ja hallituksen on toteltava. Monarkia ja aristokratia on kiellettävä, koska ne ovat epätasa-arvoisuutensa takia ytimiään myöten pahoja hallintotapoja. Ainoastaan demokratia on legitiimi, oikeudenmukainen ja evankeliumin mukainen hallitusmuoto.¹

e) Yhteiskunnallisten rakenteiden tasa-arvo: Pyritään erityisesti perinnöllisten yhteiskuntaluokkien lakkauttamiseen. Pyritään kitkemään kaikki aristokraattinen vaikutus yhteiskuntapoliittisista linjauksista sekä aristokraattisesti sävyttyneen tapakulttuurin jäänteet yhteiskunnasta yleensä. Käsitys henkisen ja ruumiillisen työn erilaisista luonteista katoaa, ja sen mukana katoaa myös henkistä työtä suosinut luonnollinen hierarkia.

¹ Vrt. Paavi Pius X, apostolinen kirje *Notre charge apostolique*, 25.8.1910, *American Catholic Quarterly Review*, vol. 35 (lokakuu 1910), s. 700.

f) Yksilön ja valtion välissä sijaitsevien väliportaiden lakkauttaminen sekä eri sosiaaliluokkien luontaisten privilegioiden poistaminen: Kuinka paljon vallankumous vihanneekin absoluuttista monarkiaa, vielä enemmän se vihaa välittäviä sosiaalisia rakenteita ja korporatioita sekä keskiajan orgaanista monarkiaa. Absoluuttinen monarkia näet pyrki kohtelemaan kaikkia alamaisiaan, korkea-arvoisimmat mukaan lukien, samalla tavalla. Näin se jo ennakoi sitä yksilöllisyyden mitätöimistä ja yleistä anonyymiyyttä, mikä saavuttaa huippunsa sosialististen yhteiskuntien suurkaupunkikeskittymissä. Lakkautettaviksi tuomituista välittävistä yhteiskuntaruumiin jäsenistä tärkein on perhe. Sikäli kuin vallankumous ei ole vielä onnistunut pyyhkimään perhettä pois, se yrittää alentaa sen arvoa, silpoa ja halventaa sitä kaikin tavoin.

g) Taloudellinen tasa-arvo: Kukaan ei omista mitään, kaikki kuuluu kollektiiville. Yksityisomaisuus lakkautetaan, samoin yksilön oikeus nauttia oman työnsä hedelmistä täysimääräisesti sekä oikeus valita vapaasti oma ammattinsa.

h) Ulkoisten elinolosuhteiden tasa-arvo: Moninaisuus muuttuu helposti epätasa-arvoisuudeksi. Sen vuoksi pyritään mahdollisuuksien mukaan minimoimaan moninaisuus vaatetuksessa, asumismuodoissa, huonekaluissa, tapakulttuurissa ja niin edelleen.

i) Sielujen tasa-arvo: Propaganda niin sanoaksemme standardisoi kaikki sielut, se pyyhkii pois sielujen ainutkertaiset piirteet ja melkein niiden oman elämänkin. Vieläpä sukupuolten välisiä psykologisia ja olemuksellisia eroavaisuuksia pyritään hälventämään niin paljon kuin suinkin. Näin katoaa kansankokonaisuus, joka on olemukseltaan erilaisten mutta keskenään harmonisten sielujen yhdistämä suuri perhe. Ja näin nousee sielullisesti tyhjä, kollektiivinen ja orjuutettu massa.¹

j) Kaikkien sosiaalisten suhteiden tasa-arvo: Tasa-arvoisia keskenään ovat ikäihmiset ja nuoriso, työnantajat ja työntekijät, opettajat ja oppilaat, aviomies ja aviovaimo, vanhemmat ja lapset, ja niin edelleen.

k) Kansainvälisen järjestelmän tasa-arvo: Valtio on itsenäisen kansakunnan muodostama väline alueellisen omistusoikeuden harjoittamiseksi. Julkisoikeudessa suvereniteetti vastaa siis omaisuudensuojaa. Jos tunnustamme kansakunnan idean ja hyväksymme kaikkien kansallisten erityispiirteiden olemassaolon sekä myönnämme suvereniteettiperiaatteen oikeutuksen, emme voi

¹ Vrt. Paavi Pius XII, radioviesti jouluna 1944, Vincent A. Yzermanin teoksessa *The Major Addresses of Pope Pius XII* (St. Paul: North Central Publishing Co., 1961), vol. 2, ss. 81–82.

olla huomaamatta suurta erilaisuutta kansakuntien välillä: erilaisuutta kyvyissä, hyveissä, väkiluvussa ja niin edelleen. Ja jos myönnämme territoriaalisuusperiaatteen oikeutuksen, nousee heti eteemme huomattava kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen epätasa-arvo eri kansojen osaksi tulleissa maa-alueissa. Siksipä ytimeltään egalitaristinen vallankumous unelmoikin kaikkien rotujen, kansojen ja valtioiden sulauttamisesta yhdeksi roduksi, yhdeksi kansaksi ja yhdeksi valtioksi.¹

l) Alueellinen tasa-arvo maan sisällä: Samasta syystä ja samantapaisin keinoin vallankumous pyrkii lakkauttamaan maiden sisältä kaikki regionalismin ilmaisut, olivatpa ne luonteeltaan poliittisia, kulttuurisia tai muita.

m) Egalitarismi ja viha Jumalaa kohtaan: Pyhä Tuomas Akvinolainen opettaa², että luomakunnan moninaisuus ja luotujen väliset hierarkiat ovat hyviä asioita itsessään, sillä tällaisissa olosuhteissa Luojan täydellisyys loistaa sitäkin kirkkaampana ylitse koko luomakunnan. Hän lisää, että Kaitseminen sääti epätasa-arvon niin enkeleiden³ kuin ihmistenkin osaksi, olivatpa nämä viimeksi mainitut vielä maanpäällisen paratiisin autuudessa tai tässä nykyisessä maanpakolaisuudessaan⁴. Tästä syystä tasa-arvoisten olentojen maailmankaikkeudessa kaikki merkit luotujen ja heidän Luojansa välisestä samankaltaisuudesta katoaisivat näköpiiristä mahdollisimman tehokkaasti. Periaatteellinen viha kaikenlaista epätasa-arvoa kohtaan merkitsee siis asettumista metafyyssiseen oppositioasemaan ihmisen parhaisiin piirteisiin eli hänen Jumalan kaltaisuuteensa nähden. On kyse Jumalan vihaamisesta.

n) Epätasa-arvon rajat: Näistä opillisista selvityksistä ei toki pidä vetää sitä johtopäätöstä, että epätasa-arvo olisi kaikissa oloissa ja välttämättä hyvä asia.

Kaikki ihmiset ovat olemuksellisesti tasa-arvoisia ja erilaisia ainoastaan satunnaisilta ominaisuuksiltaan. Pelkän ihmisyyden nojalla jokaiselle kuuluvat oikeudet ovat samat kaikille: oikeus elämään, oikeus kunniaan, oikeus riittävään toimeentuloon eli työhön, oikeus omaisuuteen, oikeus perheen perustamiseen ja ennen kaikkea oikeus tosi uskonnon tuntemiseen ja sen vapaaseen harjoittamiseen. Kaikki näiden oikeuksien toteutumista uhkaavat epätasa-arvon ilmentymät ovat vastoin Kaitsemuksen säätämää järjestystä. Nämä rajoitukset muistaen on yhtä kaikki pidettävä

¹ Ks. XI luku, 3. alaluku ("Lunastus tieteen ja tekniikan kautta: vallankumouksellinen utopia").

² Vrt. *Summa Contra Gentiles*, II, 45; *Summa Theologica*, 1, q. 47, a. 2.

³ Vrt. *Summa Theologica*, 1, q. 50, a. 4.

⁴ *Ibid.*, q. 96, aa. 3, 4.

oikeudenmukaisina ja järjestykseen kuuluvina niitä epätasa-arvon ilmentymiä, jotka nousevat sellaisista ihmisen satunnaisista ominaisuuksista kuin hyve, lahjakkuus, ulkonäkö, ruumiinvoimat, perhetausta, kulttuuritraditio ja niin edelleen.¹

B. Aistillisuus ja liberalismi

Ylpeys on siis kaiken egalitarismin isä, ja ylpeyden rinnalla kulkee aistillisuus, joka puolestaan on liberalismien alkulähde. Näissä synkissä pohjavesissä kohtaavat toisensa vallankumouksen kaksi metafyyssistä peruseriaatetta, tasa-arvo ja vapaus, jotka muuten ovat monessa suhteessa yhteen sovittamattomia.

a) Hierarkia ihmissielussa: Jumala, joka on painanut niin näkyvään kuin näkymättömäänkin luomakuntaan hierarkkisuuden leiman, on painanut saman leiman myös ihmissieluun. Intellektin pitäisi ohjata tahtoa, jonka puolestaan tulisi hallita aistisuutta. Perisyntien seurauksena ihmisessä on käynnissä ainainen taistelu aistihaluun ja järjen ohjaaman tahdon välillä: ”jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan”².

Tahto on kuningatar, joka joutuu hallitsemaan alati kapinoivia alamaisia; sillä on kuitenkin aina hallussaan kaikki tarvittavat keinot voittaa... edellyttäen että se ei itse asetu vastustamaan Jumalan armoa³.

b) Egalitarismi ihmissielussa: Vallankumouksellinen prosessi tähtää yleiseen tasoitukseen, mutta usein se osoittautuu pelkäksi vallananastukseksi, kun käskynalaisiksi tarkoitetut ottavat käskyvallan. Yksilön sielunkykyjen keskinäisiin suhteisiin siirrettynä sama prosessi ilmenee siinä valitettavassa tyranniassa, jolla hillittömät intohimot pitävät vallassaan heikentynyttä tahtoa ja hämärtyneitä intellektiä; aivan erityisesti tämä näkyy kainouden ja häpeän tunteiden joutuessa alistumaan raivoavan aistillisuuden ylivaltaan.

Vallankumous julistaa absoluuttisen vapauden yhdeksi metafyyssiseksi peruseriaatteen vain voidakseen oikeuttaa pahimpien intohimojen ja turmiollisimpien erehdysten esteettömän marssin.

¹ Vrt. Paavi Pius XII, radioviesti jouluna 1944, op. cit., ss. 81–82.

² Room. 7:23.

³ Vrt. Room. 7:25.

c) Egalitarismi ja liberalismi: Liberalismin syvin olemus on siinä nurinkurisessa ideassa, että jokaisella on oltava oikeus toteuttaa hillittömien intohimojensa vaatimukset ajatuksissaan, tunteissaan ja teoissaan. Tämä käy täysin selväksi liberalistisen opin jyrkimmissä muodoissa, joita analysoimalla huomaamme helposti, että liberalismia ei kiinnosta vapaus hyvän tekemiseen. Liberalismin intressissä on yksinomaan vapaus pahuudessa. Ollessaan valta-asemassa liberalismi liukuu vaivattomasti ja jopa iloisin mielin rajoittamaan kaikin käytettävissä olevin keinoin vapautta hyvän tekemiseen. Mutta se suojelee, suosii ja edistää lukuisin tavoin vapautta pahaan. Näin liberalismi paljastaa olevansa katolisen sivilisaation täydellinen vastakohta, sillä tämä viimeksi mainittu antaa kaiken tukensa ja täyden vapauden hyvän toteuttamiseen mutta rajoittaa pahaa kaikkialla missä vain voi.

Tämä vapaus pahuuteen on todellista vapautta ihmiselle niin kauan kun hän pysyy ”vallankumouksellisena” oman sisäisen ihmisensä osalta, so. aina kun hän antaa intohimojensa hallita järkeään ja tahtoaan.

Liberalismi ja egalitarismi ovat siis saman puun hedelmiä.

Huomattakoon myös, että siellä missä ylpeys synnyttää vihaa kaikkea auktoriteettia kohtaan¹, se johtaa selkeästi liberaaleihin asenteisiin. Tässä suhteessa ylpeyttä voikin pitää yhtenä liberalismin aiheuttajista. Mutta kun vallankumous tajusi vapauden luovan epätasa-arvoa ihmisten keskuuteen (näiden kyvyt ja valmiudet kun ovat luonnostaan epätasaisesti jakautuneet), niin se päätti syvässä vihassaan kaikkea epätasa-arvoisuutta kohtaan uhrata vapauden. Tästä sai alkunsa vallankumouksen sosialistinen vaihe. Se on kuitenkin vain väliaikaiseksi ajateltu etappi. Vallankumouksen lopullinen tavoite on sellainen asiointila, jossa täydellinen vapaus ja totaalinen tasa-arvo voivat elää rintarinnan.

Historiallisesti ajatellen sosialistinen liike on vain liberalismiin jalostunut muoto. Aidot liberaalit ovat taipuvaisia hyväksymään sosialismin juuri siitä syystä, että siinä järjestelmässä tyrannimaisesti kielletään lukemattomia hyviä tai vähintään neutraaleja asioita samanaikaisesti kun systemaattisesti suositaan – joskus näennäisen ankaruuden kulisseissa – sellaisia toinen toistaan turmiollisempia intohimoja kuin kateus, laiskuus ja irstaus. Toisaalta liberaali käsittää hyvin, että

¹ Ks. kohta A ylempänä.

socialistisen järjestelmän suurempi autoritaarisuusaste on vain keino, jolla järjestelmän oman sisäisen logiikan mukaisesti pyritään kohti kiihkeästi kaivattua lopullista päämäärää eli anarkiaa.

Joidenkin naiivien tai yksinkertaisten liberaalien ja sosialistien väliset yhteenotot ovat vain pintapuolisia ja satunnaisia episodeja vallankumousprosessin kulussa. Ne ovat harmittomia väärinkäsityksiä, jotka eivät häiritse sen enempää vallankumouksen syvää logiikkaa kuin sen vääjäämätöntä marssia kohti lopullista päämäärää, joka puolestaan on (jos asioita katsotaan tarkasti) samanaikaisesti sekä sosialistinen että liberaali.

d) Rocksukupolvi: Vallankumouksellinen prosessi ihmissielussa sellaisena kuin sitä on ylempänä kuvailtu, on aivan viimeaikaisissa sukupolvissa tuottanut uudenlaisen luonteenlaadun, joka näkyy erityisen selvänä rock and roll –musiikin hypnotisoimissa nuorissamme. Tätä sielullista tyyppiä luonnehtivat spontaanit psykologiset primäärireaktiot, joita järki ei kontrolloi ja joihin efektiivisellä tahdollakaan ei näytä olevan mitään osallisuutta, sekä fantasian ja ”elämyksellisten” kokemusten ylivalta todellisuuden systemaattiseen analyysiin nähden. Tämä kaikki on mitä suurimmassa määrin seurausta sellaisesta pedagogisesta kulttuurista, joka käytännössä viittaa kintaalla niin logiikan roolille kuin tahdon koulumisenkin merkitykselle kasvatustyössä.

e) Egalitarismi, liberalismi ja anarkismi: Kuten ylempänä on kohdissa a – d esitetty, järjestyksen vastaisten intohimojen kuohunta herättää vihaa yhtäältä kaikenlaisia rajoitteita ja lakeja kohtaan, toisaalta se herättää vihaa kaikenlaista epätasa-arvoisuutta kohtaan. Tämä kuohunta johtaa sitten omaksumaan utopistisen marxilaisen ”anarkismin”, jonka mukaan ihmiskunta, saavutettuaan lopullisen kehitysvaiheensa eli luokattoman ja hallituksettoman yhteiskunnan, tulee nauttimaan täydellisestä järjestyksestä ja täydellisestä vapaudesta, jonka helmasta ei kuitenkaan synny minkäänlaista epätasa-arvoa. Tämä ihanne on siis mitä liberaalein ja lisäksi samanaikaisesti niin egalitaristinen kuin on mahdollista kuvitella.

Marxismin utopistisessa anarkiassa tilanne on todellakin sellainen, että ihmispersoonaa on saavuttanut hyvin korkean edistyksen asteen ja että hänen on mahdollista vapaasti kehittyä edelleen valtiottomassa ja hallituksettomassa yhteiskunnassa.

Tässä yhteiskunnassa, jossa vallitsee hallitusvallan puutteesta huolimatta mitä täydellisin järjestys, taloudellinen tuotanto toteutuu organisoidusti ja hyvin tehokkaasti, myös henkisen ja ruumiillisen työn välinen ero on jäänyt menneisyyteen. Talouden johtoon valikoituvat kyvykkäimmät henkilöt;

valikoitumisprosessin tarkka luonne on toistaiseksi määrittelemättä, mutta sen seurauksena ei kuitenkaan tule muodostumaan yhteiskuntaluokkia.

Nämä tulevat olemaan epätasa-arvon ainoita ja sellaisinaan vähämerkityksisiä jäänteitä. Mutta koska edes tämä anarko-kommunistinen yhteiskunta ei tule olemaan historian viimeinen sana, niin lienee lupa olettaa, että myöhemmän evoluution myötä nuo viimeisetkin epätasa-arvoisuuden merkit voidaan lakkauttaa.

VIII LUKU: JÄRKI, TAHTO JA AISTIMAILMA IHMISEN TOIMINNAN MÄÄRITTÄJINÄ

Edeltävät pohdinnat vaativat joitakin lisäselvityksiä järjen, tahdon ja aistien roolista erehdysten ja intohimojen välisessä suhteessa.

Voisi vaikuttaa siltä, että väitämme kaikkien erehdysten olevan peräisin järjen harkitusta pyrkimyksestä antaa oikeutus joillekin järjestyksen vastaisille intohimoille. Liberaaleja oppeja kannattava moraalifilosofi siis aina tietoisesti tekisi liberaalin tendenssin sanelemia johtopäätöksiä.

Tämä ei ole meidän kantamme. Moraalifilosofi voi tulla liberaaleihin johtopäätöksiin yksinomaan perisyntyn heikentämän järjensä harhaanjohtamanakin. Voisiko tällaisessa tapauksessa filosofille lukea moraalista syyllisyyttä vaikkapa huolimattomuuden nojalla? Tämä kysymys jää tutkimuksemme rajojen ulkopuolelle.

Sen sijaan myönnämme, että historiallisesti katsoen tämä vallankumous on viime kädessä saanut alkunsa intohimojen äärimmäisen väkivaltaisesta kuohunnasta. Emmekä tällä tahdo lainkaan kiistää opillisten erehdysten merkittävää roolia tässä prosessissa.

Sellaiset suuret kirjailijat kuin Joseph de Maistre, Louis Vicomte de Bonald, Donoso Cortés ja monet muut ovat tehneet lukuisia tutkimuksia näistä erehdyksistä ja siitä tavasta, jolla ne ovat syntyneet toinen toisistaan 1400- ja 1500-luvuilta alkaen aina 1900-luvulle saakka ulottuvassa ketjussa. Siksi aikomuksemme ei ole käsitellä aihetta sen tarkemmin tässä yhteydessä.

Sen sijaan näyttää erityisen aiheelliselta keskittää huomio intohimojen osuuteen vallankumousprosessin kulussa ja siihen tapaan, jolla ne ovat vaikuttaneet prosessin puhtaasti ideologisiin aspekteihin. Tähän puoleen on näet mielestämme yleensä kiinnitetty hyvin vähän huomiota, mistä puutteesta seuraa epätäydellinen kuva vallankumouksesta ja sitä kautta myös vastavallankumouksen menetelmät omaksutaan riittämättömällä tavalla.

Nyt käymme tarkastelemaan hieman lähemmin niitä tapoja, joilla intohimot voivat vaikuttaa ideoihin.

1. Langennut ihmisluonto, armo ja vapaa tahto

Pelkästään luonnollisten voimiensa nojalla ihminen voi oppia tuntemaan monia totuuksia ja harjoittamaan lukuisia hyveitä. Sen sijaan ilman armon apua hänen ei ole mahdollista kestäväällä tavalla pysyä tiedossa eikä seurata kaikkia Jumalan käskyjä.¹

Tämä tarkoittaa sitä, että langenneen ihmisen ymmärrys on aina heikko ja että hänessä pesii alkuperäinen, kaikkea järkeilyä edeltävä taipumus kapinoida Jumalan lakia vastaan.²

2. Vallankumouksen idut

Tämä kapinallinen perustaipumus saattaa tietyissä olosuhteissa vapaan tahdon suostumuksella aktualisoitua. Tällöin langennut ihminen syyllistyy syntiin rikkoen yhtä tai useampaa käskyä vastaan. Mutta hänen kapinansa saattaa saada suuremmatkin mittasuhteet ja kasvaa enemmän tai vähemmän tietoisiksi vihaksi itseään koko moraalista järjestystä kohtaan. Tämä viha on syvimmältä olemukseltaan vallankumouksellista ja saattaa synnyttää helmastaan opillisia erehdyksiä sekä jopa tietoisia ja julkilausuttuja luonnollisen moraalilain ja ilmoituksen vastaisia uskontunnustuksia, mikä puolestaan on synti Pyhää Henkeä kohtaan. Siinä vaiheessa, kun tämä viha alkoi ohjata länsimaiden

¹ Ks. VII luku, 2. alaluku, kohta D ("Kulttuuri ja sivilisaatio par excellence").

² Donoso Cortés on tulkinnut tämän tosiasian merkitystä tavalla, joka on hyvin relevantti myös oman työemme ymmärtämisen kannalta. Ks. Juan Donoso Cortés, "Ensayo sobre el Catolicismo, el Liberalismo y el Socialismo", *Obras Completas* (Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1946), vol. 2, s. 377.

historian syvimpiä taipumuksia, näki vallankumous päivänvalon. Vallankumouksellinen prosessi jatkaa näinä meidän päivinäimme edelleen purkautumistaan, ja sen opillisissa erehdyksissä on selvästi nähtävissä tuon vihan leima. Viha on myös nykyisen suuren luopumuksen tärkein vaikuttava syy. Viha on luonteeltaan sellaista, ettei sitä voi redusoida yksinkertaiseksi opilliseksi systeemiksi: se on epäjärjestysten riepottelemaa intohimoa kärjistyneimmässä muodossaan.

Näillä konkreettista vallankumousta koskevilla huomioillamme emme tietenkään tahdo väittää, että kaikki opilliset erehdykset aina nousisivat järjestyksen vastaisten intohimojen juuresta. Sitäkään emme tahdo kiistää, että usein pikemminkin opillinen erehdys päästää valloilleen järjestyksen vastaiset intohimot tietyissä yksilöissä tai jopa yhteisöissä. Me ainoastaan väitämme, että vallankumouksellisen prosessin – tarkasteltiinpa sitä kokonaisuudessaan tai vain tärkeimmissä huippukohdissaan - väkevimät ja syvimät idut ovat löydettävissä epäjärjestykseen suistuneista intohimoista.

3. Vallankumous ja älyllinen epärehellisyys

Nyt voitaisiin esittää seuraavanlainen vastaväite: jos kerran intohimot näyttelevät näin merkityksellistä roolia vallankumouksellisen prosessin kulussa, niin näyttää siltä, että vallankumouksen lumoihin langenneet ovat aina enemmän tai vähemmän tietoisien itsepetoksen vallassa. Jos vaikkapa protestantismi on vallankumouksen lapsi, niin onko jokainen protestantti silloin älyllisesti epärehellinen, ns. huonon uskon ihminen? Eikö tämä ole vastoin kirkon oppia, jonka mukaan muissakin uskontokunnissa saattaa olla hyvässä uskossa toimivia sieluja?

Toki myös kaikissa suhteissa vilpittömän hyvän uskon ihminen, jonka sielu on perimmäältään vastavallankumouksellinen, saattaa ylivoimaisen tietämättömyyden takia jäädä vallankumouksellisten viisastelujen verkkoon, olipa kyse uskonnosta, filosofiasta, politiikasta tai muusta. Tällaisten henkilöiden kohdalla ei voi puhua moraalista syyllisyydestä.

Muutettavat muuttaen voi saman sanoa myös niistä, jotka tahattoman erehdyksen seurauksena hyväksyvät vallankumouksen doktriinin joiltakin rajallisilta osiltaan.

Mutta asia onkin toinen, jos joku omaksuu vallankumouksen hengen sille ominaisten järjestyksen vastaisten intohimojen villitsemänä.

Näissä olosuhteissa vallankumouksellinen voi vakuuttua kumouksellisten maksimien ylivertauudesta. Silloin hänessä ei ole vilppiä, mutta hän on syyppää omaan erehdykseensä.

Voi käydä niinkin, että vallankumouksellinen tunnustaa suullaan oppia, josta hän ei sisimmässään ole kaikilta tai miltään osin vakuuttunut. Tällaisessa tapauksessa on kyse osittaisesta tai täydellisestä silmänpölystä.

Tuntuu miltei tarpeettomalta painottaa sitä, että väittäessämme marxilaisten oppien implisiittisesti sisältyneen jo ns. reformaation ja Ranskan vallankumouksen nihilistisiin piirteisiin, emme suinkaan väitä näiden liikkeiden kannattajien olleen tietoisesti jonkinlaisia marxilaisia *avant la lettre* ja että he olisivat vilpillisesti salanneet todelliset mielipiteensä.

Kristilliselle hyveelle on ominaista sielunkykyjen asianmukainen järjestäytyminen, mistä tosiasiaa seuraa armon valaiseman ja kirkon opetusviran ohjaaman ymmärryksen kasvava selkeys. Tästä syystä jokainen pyhimys on arvostelmissaan esikuvallisen tasapainoinen ja puolueeton. Hänen arvostelukykynsä objektiivisuutta ja hänen tahtonsa lujaa suuntautumista kohti hyvää eivät heikennä vähäisimmäkään järjestyksen vastaisten intohimojen myrkylliset henkäykset.

Mutta mitä enemmän ihmisen hyve himmenee ja hän antautuu intohimojensa ikeeseen, sitä subjektiivisemmin hän tarkastelee kaikkea omiin intohimoihinsa liittyvää. Erityisen pahoin häiriintyy ihmisen arvostelukyky koko oman persoonallisuutensa suhteen.

Missä määrin 1500-, 1600- tai 1700-lukujen vallankumouksen hengen sokaisemat ”hidastempoiset vallankumoukselliset” kykenivät ymmärtämään vallankumouksellisen doktriinin syvimpiä merkityksiä ja sen loppuun saakka vietyjä johtopäätöksiä, sen tietää kussakin erityistapauksessa yksin Jumala.

Joka tapauksessa sellainen oletus on kokonaisuudessaan hylättävä, että he kaikki olisivat tietoisia marxilaisia.

IX LUKU: MYÖS ”PUOLINAINEN VASTAVALLANKUMOUKSELLINEN” ON VALLANKUMOUKSEN LAPSI

Kaikesta edellä sanotusta voidaan tehdä eräs tärkeä käytännöllinen päätelmä.

Vallankumouksen hengen sisäisesti merkitsemissä henkilöissä voi tietyissä olosuhteissa ja joidenkin sattumien seurauksena säilyä yhdessä tai useammassa suhteessa vastavallankumouksellisia asenteita. Esimerkiksi voimakkaasti tradition ja perinteisen moraalin leimaamassa ympäristössä saatu kasvatus voi olla tällainen tekijä.¹

Vallankumouksen henki kuitenkin hallitsee näiden ”puolinaisten vastavallankumouksellisten” mentaliteetteja. Ja siellä, missä kansan enemmistön sieluntila on tällainen, vallankumous etenee pidättelemättömästi niin kauan kuin tuo sieluntila pysyy muuttumattomana.

Vallankumouksen rintaman yhtenäisyydestä seuraa siis se, että samalla tavoin myös todellisen vastavallankumouksellisen on oltava sitä vastavallankumouksellinen kokonaisvaltaisesti.

Sen sijaan tilanne on hieman toinen sellaisten ”puolinaisten vastavallankumousten” kohdalla, joiden sielussa vallankumouksen idolit alkava osoittaa järkkymisen merkkejä. Tätä aihetta käsittelemme lähemmin tuonnempana.²

¹ Ks. VI luku, 5. alaluku, kohta A (”Hidastempoiset vallankumoukselliset ja ’puolinaiset vastavallankumoukselliset”).

² Ks. tämän kirjan toinen osa, XII luku, 10. alaluku (”Vastavallankumous ja ei-katolilaiset”).

X LUKU: KULTTUURI, TAIDE JA VALLANKUMOUKSEN YLEINEN ILMAPIIRI

Kuvattuamme vallankumouksellisen prosessin koko mutkikkautta ja laajuutta ihmissielun salatuimmista syvyyksistä ja siten kansakuntien mentaliteeteissa, meidän on helpompi osoittaa kulttuurin, taiteen ja yleisen ilmapiirin koko merkitys vallankumouksen kulussa.

1. Kulttuuri

Vallankumoukselliset ideat tuottavat ne synnyttäneille taipumuksille keinot vahvistaa oma oikeutuksensa paitsi kannattajilleen myös muille. Vallankumoukselliset käyttävät näitä ideoitaan vihollisiaan vastaan järkyttääkseen näiden tosia vakaumuksia ja siten päästääkseen näiden omien intohimojen kapinan valloilleen. Vallankumoukselliset ideat inspiroivat ja muotoilevat vallankumouksen synnyttämiä instituutioita, ja ne koskettavat kaikkia tiedon ja kulttuurin haaroja, sillä on melkein mahdotonta, että yksikään kulttuurielämän osa-alue voisi välttyä ottamasta ainakin epäsuorasti osaa vallankumouksen ja vastavallankumouksen väliseen kamppailuun.

2. Taide

Koska Jumala sääti salaperäisen ja ihailtavan suhteen tiettyjen muotojen, värien, äänien, tuoksujen ja makujen sekä näitä vastaavien sielullisten tilojen välille, taiteet pystyvät mitä ilmeisimmin

vaikuttamaan mentaliteetteihin intensiivisesti ja muokkaamaan yksilöiden, perheiden ja kansakuntien sieluntiloja syvällisellä tavalla vallankumouksellisiksi. Riittää kun muistamme, miten analoginen suhde vallitsi Ranskan vallankumouksen hengen ja senaikaisten muotisuuntausten välillä, tai kuinka meidän päiviemme vallankumouksellinen kuohunta heijastuu analogisesti aikamme pröystäilevässä muodossa ja ns. edistyksellisissä taidekoulukunnissa.

3. Vallankumouksen yleinen ilmapiiri

Vallankumouksen yleinen ilmapiiri voi edesauttaa joko hyviä tai huonoja tapoja. Ensimmäisessä tapauksessa tervehenkinen kiintymys tavanomaisuuteen muodostaa esteen vallankumouksen etenemiselle tai ainakin passiivisesti hidastaa sitä. Mikäli ilmapiiri taas suosii huonoja tapoja, se voi tartuttaa sieluihin vallankumouksen kauhistuttavan myrkyllisen ja energisen hengen.

4. Taiteiden ja vallankumouksen yleisen ilmapiirin historiallinen merkitys

Tästä syystä täytyy tunnustaa, että kulttuurin ja elämäntavan yleinen demokratisoituminen aina johdonmukaiseen ja päivä päivältä kasvavaan vulgaariuteen saakka samoin kuin tiettyjen modernien taidesuuntausten proletarisoiva vaikutus ovat vastuussa egalitarismin voittokulusta vähintään yhtä paljon tai enemmänkin kuin joidenkin lakien hyväksyminen tai tiettyjen perimmältään poliittisten instituutioiden vakiintuminen.

Yhtä lailla täytyy tunnustaa, että jos joku onnistuisi keskeyttämään esimerkiksi moraalittoman tai uskonnonvastaisen elokuvan tai televisio-ohjelman esittämisen, niin hän voisi sanoa tehneensä paljon enemmän vastavallankumouksen asialle kuin jos hän olisi onnistunut jollakin parlamentaarisella menettelytavalla kaatamaan vasemmistolaisen hallituksen.

XI LUKU: VALLANKUMOUS, SYNTI JA LUNASTUS - VALLANKUMOUKSELLINEN UTOPIA

Vallankumouksen lukuisten aspektien joukosta on tärkeitä korostaa sen pyrkimystä houkutella lapsiaan vähättelemään tai kokonaan kieltämään hyvän ja pahan käsitteiden sekä perisyynnin ja lunastuksen todellisuus.

1. Vallankumous kiistää synnin ja lunastuksen todellisuuden

Kuten olemme nähneet, vallankumous on synnin tytär. Mutta jos se itse tunnustaisi tämän tosiasian, se samalla riisuisi naamion kasvoiltaan ja kääntyisi omaa asiaansa vastaan.

Tämän takia vallankumous ei ainoastaan pyri vaikenemaan synnillisestä alkuperästään vaan myös kieltämään koko synnin olemassaolon. Tämä radikaali negatio koskee niin perisyntiä kuin tekosyntejäkin, ja se manifestoituu pääasiallisesti seuraavilla tavoilla:

- Filosofissa tai juridisissa systeemeissä, jotka kieltävät moraalilain validiuden ja olemassaolon tai perustelevat sitä tyhjänpäiväisen ja naurettavan sekularistisesti.
- Tuhansissa propagandistissa esityksissä, joiden välityksellä massojen mieliin on luotu abstrakti käsitys moraalista ilman että sen olemassaoloa on suoraan kielletty; kaikki hyveelle kuuluva kunnioitus annetaan nyt sellaisille idoleille kuin raha, työ, tehokkuus, menestys, turvallisuus, terveys, fyysinen kauneus, ruumiillinen voima, aistinautinnot, jne.

Vallankumous hävittää nykyihmisen mielestä itse synnin käsitteen, käsityksen hyvän ja pahan välisestä erosta. Se myös kieltää *ipso facto* herramme Jeesuksen Kristuksen lunastustyön, josta tulisivatkin ilman synnin käsitettä mahdoton ymmärtää ja joka siten menettäisi kaiken loogisen yhteytensä historiaan ja elämään.

2. Historiallisia esimerkkejä: synnin kiistäminen liberalismissa ja sosialismissa

Jokaisessa kehitysvaiheessaan vallankumous on pyrkinyt vähättelemään synnin merkitystä tai radikaalisti kiistämään sen koko olemassaolon.

A. Individin perisynnin kiistäminen

Liberaalisessa ja individualistisessa vaiheessaan vallankumous opetti, että ihmisjärki on erehtymätön, hänen tahtonsa väkevä ja hänen intohimonsa hyvässä järjestyksessä. Tästä kehittyi ajatus inhimillisestä järjestelmästä, jossa täydelliseksi olennoiksi ajateltu ihmisyyksilö on kaikki ja valtio ei mitään tai korkeintaan joku ihmiskunnan tiettyyn kehitysvaiheeseen liittyvä tilapäinen ja välttämätön paha. Noihin aikoihin arveltiin, että kaikkien erehdysten ja rikosten ainoa syy oli tietämättömyys. Kun kouluja perustettaisiin, niin vankiloita voitaisiin sulkea samaan tahtiin. Nämä illuusiot perustuivat dogmiin ihmisyyksilön tahrattomasta alkuperästä.

Puolustautuakseen valtion ylivaltaapyrkimyksiä vastaan ja ehkäistäkseen omaa asemaansa julkisen elämän johdossa uhkaavien klikkien muodostumisen liberaalit käyttivät pääasiassa sellaisia aseita kuin poliittiset vapaudet ja yleinen äänioikeus.

B. Massojen ja valtion perisynnin kiistäminen

Näiden käsitysten virheet ovat käyneet ainakin joiltain osin ilmeisiksi jo viime vuosisadalla. Mutta vallankumous ei ole asemistaan perääntynyt. Sen sijaan, että olisi tunnustanut erehtyneensä, se on korvannut vanhat erheensä uusilla, nimittäin ajatuksella massojen ja valtion tahrattomasta alkuperästä. Yksilöillä on taipumusta egoismiin ja he ovat erehtyväisiä, mutta massat ovat aina oikeassa eivätkä ne koskaan antaudu intohimojen johdateltaviksi. Massojen vallan virheetön välikappale on valtio. Massojen itseilmaisun erehtymätön välikappale on milloin yleinen äänioikeus, minkä seurauksena parlamentit ovat sosialistisen ajattelun kyllästämiä, milloin karismaattisen diktaattorin voimakas tahto, joka aina johtaa massoja kohti niiden oman tahdon täyttymystä.

3. Lunastus tieteen ja tekniikan kautta: vallankumouksellinen utopia

Asettipa vallankumous luottamuksensa sitten autonomiseksi ajateltuun ihmisyksilöön, massoihin tai valtioon, kyse on aina luottamuksesta ihmiseen. Tieteen ja tekniikan ansiosta itseriittäinen ihminen pystyy ratkaisemaan kaikki ongelmansa, poistamaan kärsimyksen, köyhyyden, tietämättömyyden, turvattomuuden, lyhyesti sanoen kaiken sen mitä me kutsumme perisyntiin tai tekosyntien seurauksiksi.

Se utopia, johon vallankumous meitä luotsaa, on seuraavanlainen: Maailma, jossa yhdeksi maailmanvaltioksi sulautuneiden kansakuntien nimet ovat enää maantieteellisiä koordinaatteja; se on yhteiskunnallisesta ja taloudellisesta epätasa-arvoisuudesta vapautettu maailma, jossa ihmiskunta tieteen ja tekniikan, propagandan ja psykologian ohjaamana, mutta ilman mitään käsitystä yliluonnollisesta, kurottautuu kohti lopullista onnen tilaansa.

Tällaisessa maailmassa herramme Jeesuksen Kristuksen lunastustyöllä ei ole vähäisintäkään roolia. Ihminenhan tulee voittamana pahan tieteen keinoin ja muuttamaan maan ihanaksi teknologiseksi paratiisiksi. Elinikäänsä rajattomasti pidentämällä ihminen voi toivoa voivansa jonain päivänä voittaa itsensä kuoleman.

XII LUKU: VALLANKUMOUKSEN PASIFISTINEN JA ANTIMILITARISTINEN LUONNE

Vallankumouksen pasifistinen ja siten antimilitaristinen luonne tulee hyvin ymmärrettäväksi edellisessä luvussa käsiteltyjen asioiden valossa.

1. Tiede tekee lopun sodista, asevoimista ja poliisista

Vallankumouksen luomassa teknologisessa paratiisissa vallitsee tietenkin ikuinen rauha. Tiede on näet osoittanut, että sota on paha asia. Tekninen kehitys taas on omiaan tekemään lopun kaikista sodan syistä.

Täten vallankumous ja asevoimat ovat perustavanlaatuisella tavalla yhteen sopimattomia, ja armeija onkin kokonaan lakkautettava. Maailmanvaltiolla on käytössään korkeintaan poliisivoimat, jotka nekin lakkautetaan heti kun rikollisuus on tieteellis-teknisen edistyksen myötä lopullisesti kadonnut.

2. Univormun ja vallankumouksen ideologinen yhteensopimattomuus

Pelkällä olemassaolollaan univormu tuo implisiittisesti julki tiettyjä kaikessa yleisluontoisuudessaankin kiistattoman vastavallankumouksellisia totuuksia. Sellaisia ovat:

- Sellaisten elämää suurempien arvojen olemassaolo, joiden puolesta täytyy olla valmis myös kuolemaan. Tämä on kuitenkin vastoin sosialistista mentaliteettia, jota luonnehtii kammo kaikkea riskinottoa ja kärsimystä kohtaan sekä turvallisuuden palvontaa ja äärimmäisen luja kiinnittyminen ajalliseen elämään.
- Moraalin olemassaolo, sillä sotilaselämä perustuu kokonaisuudessaan kunniantuntoon ja ajatukseen hyvän puolustamisesta voimakeinoin pahaa vastaan, ja niin edespäin.

3. Vallankumouksen yleinen temperamentti on sotilaselämälle vieras

Lopuksi on huomattava, että vallankumouksellisen ja sotilaallisen hengen välillä vallitsee tietty toisilleen vastakkaisten temperamenttien antipatia. Ennen lopullista voittoaan vallankumous on monisanainen, juonikas ja mahtipontinen. Asioiden ratkaiseminen suoraviivaisesti, drastisesti ja avoimesti, so. *more militari* ("sotilaalliseen tapaan") olisi mitä vastenmielisintä vallankumouksen hetkiselälle temperamentille. Puhumme siis korostetusti vallankumouksen *sen hetkisestä* temperamentista, sillä onhan vallankumouksen nykyinen temperamentti jotain aivan muuta. Ei todellakaan ole sen despoottisempaa ja julmempaa ilmiötä kuin kaiken vallan käsiinsä saanut vallankumous: Neuvostoliitto on kaunopuheinen esimerkki tästä. Mutta jopa siellä tämä mainittu ero säilynyt: sotilaallinen henki nimittäin on hyvin kaukana pyövelin mentaliteetista.

* * *

Analysoituamme näin vallankumouksellista utopiaa eri puoliltaan päätämme tutkimuksemme vallankumoukseen keskittyvän osan tähän.

TOINEN OSA

VASTAVALLANKUMOUS

I LUKU: VASTAVALLANKUMOUS ON REAKTIOTA

1. Vastavallankumous: erityistä taistelua suoraan vallankumousta vastaan

Jos edeltävä kuvaus vallankumouksesta on oikeansuuntainen, niin mitä sitten olisi vastavallankumous? Termin kirjaimellisessa merkityksessä kyse on yksinkertaisesti *reaktiosta*, ja tässä siis ajatellaan sana riisutuksi kaikista niistä asiattomista ja enemmän tai vähemmän demagogisista, ”taantumukseen” vivahtavista konnotaatioista, joita siihen jokapäiväisessä kielenkäytössä yhdistetään. Reaktio puolestaan tarkoittaa aktiota, joka on suunnattu toista aktiota vastaan. Vastavallankumous suhteutuu vallankumoukseen samalla tavoin kuin vaikkapa vastareformaatio suhteutuu ns. reformaatioon.

2. Tämän reaktion jalo luonne

Vastavallankumouksen jalous ja elintärkeys on seurausta tämän reaktion luonteesta. Todellakin, jos kuolemaksemme koituu vallankumous, mikään ei voi olla tärkeämpää kuin sen murskaamiseen pyrkivä vastavallankumous. Se, joka suhtautuu periaatteellisen vihamielisesti vastavallankumoukselliseen reaktioon, toivoo käytännössä vallankumouksen voittoa maailmassa.

3. Reaktion ajankohtaisuus

Huomattakoon myös, että edellä sanotun valossa vastavallankumous ei ole eikä voikaan olla mitään taistelua haamuja vastaan. Sen täytyy olla 20. vuosisadan vastavallankumousta, joka taistelee vallankumousta vastaan siinä muodossa, jossa sen nykyään konkreettisesti tunnemme. On siis taisteltava vallankumouksellisia intohimoja vastaan sellaisina kuin ne nykyään rehottavat, vallankumouksellisia ideoita vastaan sellaisina kuin ne nykyään ilmenevät, vallankumouksellista ilmapiiriä vastaan sellaisena kuin sen nykyään näemme, vallankumouksellista taidetta ja kulttuuria vastaan sellaisina kuin ne nykyään ovat; on taisteltava tänä päivänä aktiivisimmin vallankumousta levittäviä aatevirtauksia ja ihmisiä vastaan kaikilla tasoilla. Täten vastavallankumous ei ole pelkkää menneisyyteen tuijottamista ja vallankumouksen vanhojen konnantöiden vatvomista, vaan se ponnistelee pysäyttääkseen vallankumouksen etenemisen meidän omana aikanamme.

4. Vastavallankumous on moderni mutta myös kokonaisvaltainen

Vastavallankumouksen nykyaikaisuudesta ei seuraa silmien sulkeminen vallankumouksen todellisuudelle eikä sovinto sen kanssa vähäisimmissäkään suhteissa. Sen sijaan vastavallankumouksessa on kyse vallankumouksen tuntemuksesta niin sen muuttumattoman perusolemuksen kuin sen nykyisten ilmenemismuotojenkin osalta sekä älykkäästä ja johdonmukaisesta taistelusta näitä molempia vastaan käyttäen kaikkia luvallisia keinoja ja turvautuen jokaisen valon lapsen apuun.

II LUKU: VASTAVALLANKUMOUS JA HISTORIALLINEN PYSÄHTYNEISYYS

1. Mitä palautetaan ennalleen

Jos vallankumous merkitsee epäjärjestystä, niin vastavallankumous merkitsee järjestyksen palauttamista. Ja järjestyksellä ymmärrämme Kristuksen rauhaa ja Kristuksen kuninkuutta, so. kristillistä sivilisaatiota eli ankaraa ja hierarkkista, ytimeltään sakraalia, antiegalitaristista ja antiliberaalia valtaa.

2. Mitä uutuuksia tulee kuvaan

Mutta koska historiallisten lainalaisuuksien mukaan pysähtyneisyys on vierasta ajalliselle, maanpäälliselle elämällemme, myös vastavallankumouksen seurauksena syntyvällä järjestelmällä on pakostakin omat ainutkertaiset piirteensä, jotka erottavat sen vallankumousta edeltäneestä järjestelmästä. Itsestään selvästi tässä ei nyt ole puhe pääperiaatteista vaan tietyistä satunnaisista yksityiskohdista. Nämä satunnaisuudet ovat kuitenkin sen verran tärkeitä, että ne ansaitsevat tulla mainituksi.

Koska tässä ei ole mahdollisuutta käsitellä aihetta kovin kattavasti, tyydymme yleisluontoisesti toteamaan, että organismin kärsiessä vaikeista haavoista tai murtumista sen elimistö tuottaa loukkaantuneelle alueelle erityisiä paranemista helpottavia suojakeinoja. Näin Kaitsemuksen rakastava huolenpito ehkäisee toissijaisten välineiden avulla vaivojen uusiutumista. Vaikkapa paranevissa luunmurtumissa tai arpeutuviissa haavoissa nähdään loukkaantuneilla alueilla erityisen intensiivistä vahvistumista uuden kudoksen syntyessä tuhoutuneen tilalle. Tälle materiaaliselle paranemiselle on analogia hengellisessä sfäärissä. On yleinen sääntö, että todella katuva ja parannusta tekevä syntinen tuntee paljon suurempaa kauhua syntiä kohtaan kuin hän tunsikin hyvinä aikoinaan ennen lankeemustaan. Tämä on katuvien pyhimysten tavallinen tarina. Sama koskee myös kirkkoa, kun se jokaisen koettelemuksensa jälkeen kokoaa voimansa asianmukaisesti aseistautuneena juuri sitä nimenomaista pahaan vastaan, joka yritti lyödä sen maahan. Vastareformaatio on tästä tyypillinen esimerkki.

Tämän yleisen lainalaisuuden mukaisesti vastavallankumouksesta syntyvä järjestelmä tulee loistamaan vieläkin kirkkaammin kuin oli laita keskiajalla, ja tässä ajatteleminen erityisesti niitä kolmea pääkohtaa, joita vallankumous keskiajan järjestelmästä pahiten vahingoitti:

- Kirkon ja paaviuden oikeuksien syvä kunnioitus; mahdollisimman pitkälle viety ajallisten elämänarvojen pyhittäminen; tämä kaikki vastakohtana vallankumoukselliselle maallisuusperiaatteelle, ekumenialle, ateismille, panteismille ja kaikkien näiden seurannaisvaikutuksille.
- Kaikkea kulttuurista, yhteiskunnallista ja valtiollista elämää leimaava hierarkkinen henki vastakohtana vallankumouksen egalitaristiselle metafysiikalle.
- Uutteruus pahan vastaisessa taistelussa ja jäljittämisessä myös sen vasta iduillaan olevissa tai verhotuissa muodoissa, sen tuomitseminen julkilausutusti sitä inhoten, sen rankaiseminen taipumattomasti ja lujasti kaikissa sen ilmenemismuodoissa mutta aivan erityisesti silloin, kun se hyökkää suoraan uskon ja tapojen puhtautta vastaan; tämä vastakohtana vallankumouksen liberaalille metafysiikalle sekä sen taipumukselle edistää ja suojella pahaan.

III LUKU: VASTAVALLANKUMOUS JA UUTUUKSIEN NÄLKÄ

Niin monella aikalaisellamme, vallankumouksen lapsella, on taipumus rakastaa nykyaikaa rajattomasti, palvoa tulevaisuutta ja poikkeuksetta leimata menneisyys halveksunnan ja vihan poltinmerkillä. Tämän taipumuksen seurauksena vastavallankumouksesta on liikkeellä kokonainen sarja väärinkäsityksiä, joiden leviämislle tulisi laittaa piste. Monet ovat siinä luulossa, että vastavallankumouksen konservatiivinen ja traditionalistinen luonne tekee siitä inhimillisen edistyksen synnynnäisen vastustajan.

1. Vastavallankumous on traditionalistinen

A. Syy

Kuten olemme jo nähneet, vastavallankumous on voimainponnistus, joka kehittyy vallankumouksen funktiona. Vallankumous kääntyy koko esi-isiltä saamaamme ja vielä jäljellä olevaa kristillistä perintöämme vastaan, se ahdistelee lakkaamatta kristillisiä instituutioita, oppeja, käytös-, ajattelu- ja tuntemistapoja. Vastavallankumous on niin muodoin kristillisten traditioiden puolustaja.

B. Savuava lampunsydän

Vallankumous käy kristillisen sivilisaation kimppuun tavalla, joka monessa suhteessa muistuttaa erään Brasilian sademetsissä kasvavan puun strategiaa. Tämä villiviikuna (*Urostigma olearia*) kietoutuu toisen puun rungon ympärille peittäen sen lopulta kokonaan, minkä seurauksena alakynteen jäänyt puu kuolee. ”Maltillisissa” ja hidastempoisissa suuntauksissaan vallankumous lähestyi kristillistä sivilisaatiota aikomuksenaan kietoutua sen ympärille ja tappaa se. Tämä outo tuhoamisprosessi on meidän aikanamme yhä kesken. Toisin sanoen olemme nyt jonkinlaisessa siirtymävaiheessa. Voisi melkein sanoa, että kristillisen sivilisaation kuolevat jäänteet kituuttavat yhä, ja suhteellisen hiljattain lakkautettujen kristillisen traditioiden jo hiipuva tuoksu vaikuttaa edelleen ihmisten mielissä. Tämän kaiken rinnalla elävät kuitenkin lukemattomat vallankumoukselliset instituutiot ja tavat.

Tämä taistelu yhä elävän suurenmoisen kristillisen tradition ja *uutuuksien himon* (joista paavi Leo XIII puhuu kiertokirjeensä *Rerum Novarum* alkusanoissa) villitsemän vallankumouksellisen aktion välillä on tosiasia, jonka edessä oikea vastavallankumouksellinen ymmärtää ikään kuin luonnostaan olevansa hyvien traditioiden aarteen puolustaja. Sillä nuo traditiot ovat kaikki mitä meillä on jäljellä kristillisestä menneisyydestä, ja niitä täytyy varjella. Tässä mielessä vastavallankumouksellinen toimii kuin meidän Herramme, joka ei tullut ”sammuttamaan savuavaa lampunsydäntä” eikä ”musertamaan murtunutta ruokoa”¹. Hänen on siis pyrittävä pelastamaan rakkaudella kaikki nämä kristilliset traditiot. Vastavallankumouksellinen aktio on olennaiselta luonteeltaan traditionalistista.

C. Väärä traditionalismi

Vastavallankumouksen traditionalistisella hengellä ei ole mitään yhteistä sen väärän ja kapeakatseisen traditionalismin kanssa, joka säilyttää tiettyjä rituaaleja, tyyliisuuntia tai tapoja vain rakkaudesta menneisiin muotoihin ja ilman vähäistäkään arvostusta sitä oppitraditiota kohtaan, josta nämä ovat saaneet alkunsa. Tällainen on kuitenkin pelkkää arkeologismia, ei suinkaan tervettä ja elävää traditionalismia.

¹ Vrt. Matt. 12:20.

2. Vastavallankumous on konservatiivinen

Onko vastavallankumous konservatiivinen? Eräässä mielessä se on sitä, vieläpä hyvin syvällisellä tavalla. Toisessa mielessä se taas ei ole sitä, ei alkuunkaan.

Jos on kyse tarpeesta säilyttää tuleville sukupolville nykyhetkestä jotakin sellaista hyvää, joka ansaitsee tulla säilytetyksi, vastavallankumous on konservatiivinen.

Mutta jos on kyse tämän nyt elämämme siirtymävaiheen ikuistamisesta, siis vallankumouksellisen prosessin pysäyttämistä tähän nykyiseen vaiheeseensa, niin vastaus on toinen. Jos on kyse siitä, että astuisimme sivuun historian raiteilta ja suolapatsaaksi jäähmettyneenä omaksuisimme ajastamme niin hyvät kuin huonotkin puolet ja näin tavoittelisimme pysyvää, harmonista rinnakkaineloa hyvän ja pahan välillä, niin vastavallankumous ei ole eikä voikaan olla konservatiivinen eli säilyttävä.

3. Vastavallankumous on aidon edistyksen ehdoton edellytys

Onko vastavallankumous edistyksen kannalla? Kyllä, jos kyseessä on autenttinen edistys. Ei, jos se ymmärretään marssiksi kohti vallankumouksellista utopiaa.

Materiaalisessa mielessä aito edistys tarkoittaa luonnonvoimien oikeata hyväksikäyttöä Jumalan lain mukaisesti ja ihmisen hyödyksi. Siksi vastavallankumous ei tee sopimuksia tuon nykyajan teknologista liikakasvua suosivan, uutuuksia, vauhtia ja koneita palvovan kulttuurin kanssa, eikä myöskään suostu alistumaan siihen valitettavaan tendenssiin, joka pyrkii organisoimaan inhimillisen yhteiskunnan *more mechanico*. Juuri tällaiset ylilyönnit paavi Pius XII perinpohjaisesti tuomitsi¹.

Minkään kansakunnan materiaallinen edistys ei muutenkaan ole keskeisellä sijalla kristillisesti ymmärretyssä edistyksen käsitteessä. Siinähan on kysymys ennen muuta ihmisen kaikkien sielunkykyjen täysipainoisesta kehittymisestä ja ihmiskunnan noususta kohti moraalista täydellisyyttä. Vastavallankumouksellinen edistyskäsitys edellyttää siis edistyksen hengellisen aspektin nostamista materiaalisen yläpuolelle. Tästä syystä vastavallankumoukselle on ominaista pyrkiä edistämään niin yksilöiden kuin kansojenkin keskuudessa tosi uskonnon, tosi filosofian, tosi

¹ Vrt. Paavi Pius XII, radioviesti jouluna 1957, Yzermanin teoksessa *The Major Addresses of Pope Pius XII*, vol. 2, s. 233.

taiteen ja tosi kirjallisuuden arvostusta; sen sijaan ruumiillinen hyvinvointi ja muu materialistinen hyvä kiinnostavat sitä vähemmän.

Jotta vallankumouksellisen ja vastavallankumouksellisen edistyskäsityksen välinen ero tulisi täysin selväksi, on syytä lopuksi korostaa sitä, että vastavallankumouksellinen ymmärtää tämän maailman aina pysyvän kyynelten laaksona ja pelkkänä välivaiheena matkalla taivaaseen, kun sen sijaan vallankumouksellinen arvelee edistyksensä avulla voivansa luoda maanpäällisen paratiisin, jossa ihmiset elävät onnellisina uhraamatta ajatustakaan ikuisuudelle.

Koko aidon edistyksen käsitteestä huomataan, että kyseessä on vallankumouksellisen prosessin vastakohta.

Vastavallankumous on siis ehdoton edellytys, jos halutaan varmistaa aidon edistyksen pysyminen normaaleissa uomissaan ja tehdä loppu edistyksen valheellisen julkisivun takana lymyävästä vallankumouksellisesta utopiasta.

IV LUKU: KUKA ON VASTAVALLANKUMOUKSELLINEN?

Kuka on vastavallankumouksellinen? Tähän kysymykseen voi vastata kahdella tavalla.

1. Tosiasiallinen vastavallankumouksellinen

Tosiasiallinen vastavallankumouksellinen on se, joka

- tuntee niin vallankumouksen, järjestyksen kuin vastavallankumouksenkin ja on kussakin tapauksessa perillä ao. hengestä, opeista ja metodeista;
- rakastaa vastavallankumousta ja kristillistä järjestystä, vihaa vallankumousta ja ”antijärjestystä”;
- tekee tästä rakkaudestaan ja vihastaan keskusakselin, jonka ympärillä pyörivät kaikki hänen ihanteensa, arvostuksensa ja toimensa.

On selvää, että tällainen sielullinen asenne ei edellytä korkeata koulutusta. Pyhä Jeanne d’Arc ei ollut teologi mutta silti hämmästytti tuomareitaan ajatustensa teologisella syvällisyydellä. Samalla tavoin vastavallankumous on usein saanut parhaat sotilaansa sen hengen ja tavoitteet ihailtavan selkeästi ymmärtäneiden ja sisäistäneiden yksinkertaisten talonpoikien parista; näin oli laita mm. Navarrassa, Vendéessa ja Tyrolissa.

2. Potentiaalinen vastavallankumouksellinen

Potentiaalisia vastavallankumouksellisia ovat henkilöt, jotka joko varomattomuuttaan tai jostain muusta satunnaisesta syystä ovat omaksuneet yhden tai useamman vallankumouksellisen mielipiteen tai tuntemistavan mutta joiden sielujen syvyyksiä vallankumouksen henki ei kuitenkaan ole tavoittanut. Hereille ravisteltuina, valistettuina ja oikein ohjattuina nämä henkilöt saadaan helposti omaksumaan vastavallankumouksellinen kanta asioihin. Tässä suhteessa he eroavat noista aikaisemmin mainituista ”puolinaisista vastavallankumouksellisista”¹.

V LUKU: VASTAVALLANKUMOUKSEN TAKTIIKAT

Vastavallankumouksen taktiikoita voidaan tarkastella henkilöiden, ryhmien tai kolmeen eri mentaliteettityyppiin suhteutettujen mielipidesuuntausten näkökulmasta. Kyseiset mentaliteetit ovat tosiasiallinen vastavallankumouksellinen, potentiaalinen vastavallankumouksen ja vallankumouksellinen.

1. Taktiikka tosiasiallisen vastavallankumouksellisen kohdalla

Tosiasiallinen vastavallankumouksellinen ei ole niin harvinainen tyyppi kuin ensialkuun voisi luulla. Hänellä on selkeä näkemys asioiden tilasta, hän rakastaa johdonmukaisuutta sydämensä pohjasta ja hänen sielunsa on vahva. Siksi hän on kirkkaasti selvillä aikamme maailman epäjärjestyksestä ja näkee selvästi horisonttiin kasaantuvat katastrofin merkit. Mutta juuri selväjärkisyytensä ansiosta hän myös ymmärtää oman eristäytyneisyytensä syvyyden kaiken sen kaaoksen keskellä, jossa hän joutuu elämään ja josta ei näytä olevan ulospääsyä. Niinpä vastavallankumouksellinen usein vaikenee rohkeutensa menettäneenä. Murheellinen tilanne: *Vae soli* (”voi yksinäistä”), sanotaan Raamatussa².

Vastavallankumouksellisen aktion täytyy ennen kaikkea pyrkiä löytämään nämä henkilöt, tutustuttaa heidät toisiinsa ja saada heidät tuomaan vakaumuksensa julki toinen toistaan tukien. Tämä on mahdollista tehdä kahdella eri tavalla:

¹ Ks. tämän kirjan ensimmäinen osa, IX luku.

² Saarn. 4:10.

A. Yksilöllinen aktio

Tämä toimintatapa tulee toteuttaa ennen kaikkea henkilökohtaisella tasolla. Koskaan ei vastavallankumouksellinen asenne ole yhtä tehokas kuin silloin, kun sen suorapuheisesti ja ylpeästi tuo julki nuori opiskelija, upseeri, opettaja, pappi (erityisesti hän!), aristokraatti tai omassa ympäristössään vaikutusvaltainen työläinen. Ensimmäinen reaktio hänen julistukseensa voi joskus olla suuttumus. Mutta jos hän vain pysyy lujana, niin, olosuhteista riippuen ennemmin tai myöhemmin, hän alkaa vähitellen saada seuraajia.

B. Yhteisöllinen aktio

Näillä yksilöllisillä kontakteilla on luonnollinen taipumus nostaa eri yhteisöistä uusia vastavallankumouksellisia, jotka moninkertaistavat voimansa yhdistymällä samanhenkisten sielujen perheeksi.

2. Taktiikka potentiaalisen vastavallankumouksen kohdalla

Vastavallankumouksellisten täytyy tarkastella sekä vallankumousta että vastavallankumousta kaikilta aspekteiltaan, so. uskonnollisilta, poliittisilta, yhteiskunnallisilta, taloudellisilta, kulttuurisilta, taiteellisilta jne. Potentiaaliset vastavallankumoukselliset nimittäin eivät yleensä näe näitä ilmiöitä kuin yhdestä tietystä näkökulmasta, ja siitä liikkeelle lähtien heitä on mahdollista ja välttämätöntäkin houkutella omaksumaan kokonaisvaltaisempi näkemys vallankumouksesta ja vastavallankumouksesta. Ainoastaan yhdellä (esimerkiksi poliittisella) kentällä argumentoiva vastavallankumouksellinen rajoittaa tuntuvasti toimintansa vaikutuspiiriä. Näin hänen toimintansa on vaarassa jäädä hedelmättömäksi, minkä seurauksena se ensin kuihtuu ja sitten kuolee.

3. Taktiikka vallankumouksellisen kohdalla

A. Vastavallankumouksellinen aloitteellisuus

Vallankumouksen ja vastavallankumouksen suhteen ei ole puolueettomia. Toki voi olla taistelusta syrjässä pysyviä, mutta heidänkin tahtonsa tai toiveensa kallistuu jommankumman leirin puoleen, olivatpa he itse siitä tietoisia tai eivät. Tästä syystä emme puhuessamme vallankumouksellisista tarkoituksista pelkästään kokosydämisesti ja julkilausutusti vallankumouksen asiaa kannattavia aktivisteja vaan myös ”puolinaisia vastavallankumouksellisia”.

Kuten olemme saaneet nähdä, vallankumous on edennyt kätkien kokonaiset kasvonsa, todellisen henkensä ja lopulliset tavoitteensa.

Tehokkain tapa osoittaa vallankumouksen asia vääräksi vallankumouksellisten itsensä silmissä on näyttää se kokonaisuudessaan, olipa sitten kyse sen hengestä ja sen toiminnan suurista linjoista tai sen näennäisen viattomien ja merkityksettömien ilmenemismuotojen tai manööverien paljastamisesta. Hunnun repäiseminen vallankumouksen kasvoilta tällä tavoin merkitsee sille kovaa iskuja.

Tästä syystä vastavallankumouksellisten täytyy omistautua tällä tehtävälle mitä suurimmalla antaumuksella.

On ilmeistä, että toissijaisesti myös hyvät väittelytaidot ovat vastavallankumouksellisen aktion menestykselle välttämättömiä.

On tietyissä rajoissa mahdollista tehdä yhteistyötä ”puolinaisen vastavallankumouksellisen” kanssa, ja sama pätee jopa vallankumoukselliseenkin, ainakin jos tässä on jäljellä vastavallankumouksellisia ”hyytymiä”. Sanotun kaltaisessa yhteistyössä on kuitenkin omat ongelmansa, ja voi miettiä, kuinka pitkälle siinä on viisasta mennä? Nähdäksemme vallankumouksen vastainen taistelu voi olla pitkän päälle menestyksellistä vain silloin, kun sitä käyvät vallankumouksellisesta tartunnasta juuriaan myöten puhtaina pysyneet henkilöt. On täysin ajateltavissa, että vastavallankumoukselliset ryhmät voivat tehdä yhteistyötä yllä mainittujen elementtien kanssa joidenkin konkreettisten lähitavoitteiden hyväksi. Mutta myöntyminen kokonaisvaltaiseen ja jatkuvaan yhteistoimintaan vallankumouksellisen tartunnan saaneiden henkilöiden kanssa olisi merkki mitä vakavimmasta varomattomuudesta, ja se saattaakin olla syynä useimpiin vastavallankumouksen kokemuksiin takaiskuihin.

B. Vallankumouksen vastaisu

Yleisesti ottaen vallankumouksellinen on röyhkeä, monisanainen ja koppava silloin, kun hänellä ei ole näköpiirissään vastustajaa tai jos tämä on heikko. Sen sijaan jos joku asettuu ylpeästi ja rohkeasti vastustamaan häntä, hän vaikenee ja alkaa ajaa asiaansa kaikessa hiljaisuudessa. Tuosta hiljaisuudesta kuitenkin kantautuu vaimeata parjausta ja ärtynyttä mutinaa vastustajan ”yliloogisuudesta” (“*excesso de lógica*”). Mutta kaiken kaikkiaan kyseessä on hämmentynyt ja häpeällinen hiljaisuus, jota ei koskaan riko mikään vakavasti otettava vastaväite. Tämän hiljaisuuden edessä voimme sanoa voitokkaalle vastavallankumoukselliselle Louis Veuillot’n eräessä toisessa yhteydessä kirjoittamat syvähenkiset sanat: ”Tutkailkaa hiljaisuutta, mutta sittenkään se ei vastaa”¹.

4. Eliitit ja massat vastavallankumouksen taktiikassa

Vastavallankumouksen on pyrittävä voittamaan massat puolelleen mahdollisimman runsaslukuisina. Tästä ei kuitenkaan saa tehdä välitöntä päätavoitetta, eikä vastavallankumouksellisella ole mitään syytä menettää rohkeuttaan sen tosiasian nojalla, että ihmisten suuri enemmistö ei tällä hetkellä ole hänen puolellaan. Tutkiessamme huolellisesti historiaa huomaamme, että itse asiassa massat eivät vallankumousta aloittaneetkaan. Ne päätyivät vallankumouksen kannalle vain siksi, että niiden takana seisoivat vallankumoukselliset eliitit. Jos massoilla olisi ollut takanaan vastakkaista kantaa edustava eliitti, ne olisivat todennäköisesti itsekin päätyneet vastustamaan vallankumousta. Objekttiivinen historiannäkemys osoittaa massojen roolin tässä toissijaiseksi; päätekijänä on pidettävä eliittien koulimista. Ja siinä tehtävässä vastavallankumouksellinen voi aina turvautua omiin yksilöllisiin voimavaroihinsa ja saada aikaan hyviä tuloksia siitäkin huolimatta, että hänellä ei sillä kertaa olisi käytössään kaikkein ihanteellisimpia materiaalisia tai teknisiä välineitä.

¹ Louis Veuillot, *Œuvres Complètes* (Paris: Lethielleux Librairie-Editeur, n.d.), vol. 33, s. 349.

VI LUKU: VASTAVALLANKUMOUKSEN VÄLINEISTÄ

1. Parhaat mahdolliset välineet vastavallankumouksen käyttöön

Periaatteessa vastavallankumouksellinen aktio tietenkin ansaitsisi saada käyttöönsä parhaat mahdolliset välineet, nimittäin television, radion, lehdistön sekä rationaaliseen hyötykäyttöön otetut mainonta- ja markkinointikeinot. Todellisen vastavallankumouksellisen tulee aina pyrkiä hyödyntämään näitä välineitä ja viitata kintaalla sille tappiomielialalle, joka välittömästi lamauttaa joidenkin hänen hengenheimolaistensa taistelutahdon, kun he näkevät kyseisten medioiden jatkuvasti olevan pimeyden voimien käsissä.

Yhtä kaikki on myönnettävä, että käytännössä vastavallankumouksellinen aktio joutuu usein tulemaan toimeen ilman näitä resursseja.

2. Vaatimattomampien keinojen käytöstä ja niiden tehokkuudesta

Myös vaatimattomampien keinojen käytöllä voidaan saada aikaan merkittäviä tuloksia edellyttäen, että niitä käytetään rehdisti ja älykkäästi. Kuten olemme nähneet, vastavallankumouksellinen

toiminta on täysin mahdollista puhtaasti yksilöllisenä aktiona, joka hyvin toteutettuna avaa portteja asian edistämiseksi laajemmissa puitteissa.

Vastavallankumouksellisen hengen inspiroimat ja riittävän korkeatasoiset pikkujulkaisut voivat olla yllättävän tehokkaita välineitä varsinkin vastavallankumouksellisten tutustuttamisessa toisiinsa, mikä on ensisijaisen tärkeä tehtävä.

Yhtä tehokkaita tai tehokkaampiakin välineitä vastavallankumouksen palveluksessa ovat kirja, puhujankoroke ja professorin kateederi.

VII LUKU: VASTAVALLANKUMOUKSEN ESTEISTÄ

1. Vastavallankumouksellisten keskinäisten kompastuskivien välttäminen

Vastavallankumouksellista aktiota uhkaavat monet sisäiset salakarit, joissa usein on kyse joidenkin vastavallankumouksellisten toimijoiden tietyistä huonoista tottumuksista.

Vastavallankumouksellisten kokousten tai julkaisujen teemat on valittava huolellisesti. Vastavallankumouksen ideologian tulee aina näkyä päällimmäisenä silloinkin kun asialistalla ovat toisarvoiset detaljikysymykset. Esimerkiksi ajankohtaisten ja tuoreiden puoluepoliittisten kysymysten yläpuolella olisi kaikkien hyvä pysytellä. Mutta yksityinen voi astua yleisen tilalle ja osa nousta kokonaisuutta tärkeämmäksi monin tavoin. Tästä on kyse mm. silloin, kun pienet henkilökohtaiset kärhämät ylikorostuvat, kun paikallisten ideologisten vastustajien lyöminen nähdään vastavallankumouksen päätehtävänä, kun vastavallankumous esitetään silkkana nostalgiana (vaikka nostalgia sinänsä onkin täysin ymmärrettävää), tai kun pelkkä henkilöön kohdistuva velvollisuudentuntoinen uskollisuus (niin pyhää ja oikeamielistä kuin kuuliaisuus itsessään onkin) nousee tärkeimmäksi asiaksi. Kaikilla näillä tavoin vastavallankumouksellinen voi hairahtua vahingoittamaan asiaa, jota hän haluaisi palvella.

2. Vallankumouksellisten suosimia hokemia

Toisinaan vastavallankumouksen esteiksi muodostuvat myös vallankumoukselliset hokemat, joihin parhaissakin piireissä usein uskotaan dogmeina.

A. ”Vastavallankumous on ajatuksenakin anakronistinen”

Näistä hokemista sitkeimmän ja harmillisimman mukaan vastavallankumous ei meidän aikamme voi enää onnistua, koska se on niin ajan hengen vastainen. Historian kellonviisareita ei saa käymään vastapäivään, sanotaan.

Jos tämä merkillinen periaate olisi yhtäpitävä totuuden kanssa, katolista uskoakaan ei olisi olemassa. Onhan kiistatonta, että evankeliumi oli radikaalisti vastakkainen siinä ympäristössä vallitsevalle hengelle, jossa herramme Jeesus Kristus ja apostolit sitä saarnasivat. Samalla tavoin germaanis-romaanista ja katolista Espanjaakaan ei olisi. Sillä mikään ei muistuta ylösnousemusta - siis eräässä mielessä paluuta menneeseen - kuin se Espanjan suurenmoisen kristillisen kulttuurin ennalleen palauttaminen, mikä tapahtui Covadongan taistelun ja Granadan kukistumisen välisinä kahdeksana vuosisatana. Vieläpä tuo vallankumouksellisille niin rakas renessanssikin merkitsi ainakin joissain suhteissa paluuta vuosituhat aikaisemmin kivettyneeseen naturalistiseen kulttuuriin ja taiteeseen.

Historia on siis edestakaista liikettä milloin hyvillä milloin pahoilla teillä.

Kannattaa sitä paitsi olla tarkkana aina kun vallankumous esittää jotakin asiaa ajan hengen mukaiseksi. Sillä usein osoittautuu, että kyseessä onkin yritys herättää henkiin jotakin vanhaa pakanallista roskaa.

Mitä uutta muka on esimerkiksi avioerossa, nudismissa, tyranniassa tai demagogiassa? Nämä kaikki olivat antiikin maailmassa laajalle levinneitä ilmiöitä.

Miksi avioero-oikeuden kannattajaa pidetään nykyaikaisena siinä missä avioliiton purkamattomuuden puolustajan katsotaan jääneen ajastaan jälkeen?

Vallankumous tiivistää ”modernin” käsitteen näin: modernia on kaikki se, mikä antaa vapaat kädet ylpeydelle, egalitarismille, hedonismille ja liberalismille.

B. ”Vastavallankumous on luonteeltaan negativistista”

Toisen hokeman mukaan vastavallankumous määrittelee itsensä, kuten jo nimestäkin näkyy, negaation kautta, ja siten se olisi steriili ilmiö. Tässä on kyseessä pelkkä sanaleikki. Sillä lähtien liikkeelle siitä tosiasista, että negaation negatio vastaa arvoltaan myönteistä lausetta, ihmishenki on päätenyt antamaan monille asiallisesti ottaen mitä positiivisimmille käsitteille muodollisesti negatiivisen ilmiön: erehtymättömyys, riippumattomuus, viattomuus jne. Olisiko siis näiden arvojen puolesta taistelemisen negativismia vain siitä syystä, että niillä on kielipöytäisesti ajatellen negatiivinen muoto? Entä toimiko Vatikaanin [ensimmäinen] kirkolliskokous negativismin hengessä määritellään opin paavin erehtymättömyydestä? Ja onko Jumalanäitiä siis siunattu negatiivisella etuoikeudella, koska hän on siinnyt perisynnittömästi?

Jos vastustajan asian oikeutuksen jatkuva kiistäminen, sitä vastaan hyökkääminen ja sen aikeiden alituinen epäileminen määritellään ”negativismiksi”, kuten nykykielessä on laita, niin silloin vastavallankumouksen syvimmässä olemuksessa on pakostakin jotain terveellä tavalla hyvin negatiivista, vaikka pelkäksi negatiiviseksi ei vastavallankumousta voikaan leimata. Vastavallankumouksessa on, kuten todettua, kysymys liikkeestä, joka on suunnattu toista liikettä vastaan. Ja on mahdotonta ajatella taistelua, jossa taistelija ei koko ajan pitäisi silmällä vastustajaansa ja pyrkisi kaikin keinoin lyömään tämän laudalta.

C. ”Vastavallankumous on luonteeltaan poleemista ja repivää”

Kolmas hokema kritisoi vastavallankumouksellisten kirjoittamien oppineiden teosten negatiivista ja poleemista sävyä, jonka mukaisesti niissä keskitytään vain erehdysten kumoamiseen sen sijaan että virheet unohtaen yksinkertaisesti ja selkeästi esittäisiin totuus. Nämä teokset olisivat siis epätarkoituksenmukaisia, koska ne ainoastaan ärsyttävät vastustajia ja ajavat heitä loitolle. Joitakin

mahdollisia ylilyöntejä lukuun ottamatta tämä näennäisen negativistinen lähestymistapa on kuitenkin täysin perusteltua. Kuten aiemmin on jo todettu, vallankumouksen doktriini sisältyi implisiittisesti jo Lutherin ja ensimmäisten vallankumouksellisten muotoilemiin negaatioihin vaikka tulikin täysin näkyville vain asteittain ja vuosisatojen saatossa. Niinpä vastavallankumoukselliset kirjoittajat ovat alusta saakka ja syystäkin aavistelleet, että vallankumouksellisten julkilausumien läpi paistaa jotain, joka merkitykseltään kirkkaasti ylittää eksplisiittiset muotoilut. Vallankumouksellisen prosessin jokaisessa vaiheessa on verrattomasti tärkeämpää pohtia vallankumouksen kokonaisvaltaista mentaliteettia kuin juuri kyseiselle vaiheelle ominaisia ideologisia muotoiluja. Jotta tämän tehtävän voisi toteuttaa perusteellisesti, tehokkaasti ja täysin objektiivisesti, on välttämätöntä seurata askele askeleelta vallankumouksen kulkua ja mahdollisimman pikkutarkasti kaivaa päivänvaloon vallankumousprosessin implisiittiset elementit. Ainoastaan tällä tavoin vallankumousta vastaan voi hyökätä asianmukaisesti. Kaikki tämä on velvoittanut vastavallankumouksellisia tarkkailemaan vallankumousta intensiivisesti sekä samanaikaisesti työstämään ja kehittämään omia teesejään vallankumouksen erehdysten valossa. Tässä ankarassa intellektuaalisessa työssä vastavallankumouksellisen voi turvautua kirkon opetusvirkaan ja pyhään uskontalletukseen säilöttyihin tosiin ja järjestyksenmukaisiin oppeihin; tästä aarrekkaimmista vastavallankumouksellinen saa käyttöönsä ”uutta ja vanhaa”¹ pyrkiessään kumoamaan vallankumouksen sitä innokkaammin mitä syvemmälle sen pimeisiin syövereihin hänen katseensa ulottuu.

Täten vastavallankumouksellinen työ on monilta tärkeimmiltä osiltaan luonteeltaan terveen negativistista ja poleemista. Jokseenkin samoista syistä myös kirkon opetusvirka on useimmiten määritellyt uskontotuuksia lähtien liikkeelle harhaopeista aina sitä mukaa kun niitä on noussut historian kuluessa esiin, ja näin dogmit ovat saaneet ilmiänsä niihin nähden vastakkaisille erehdyksille annettujen oppituomioiden muodossa. Tällä tavoin toimiessaan kirkko ei koskaan ole pelännyt aiheuttavansa vahinkoa sieluille.

3. Vääriä suhtautumistapoja vallankumouksellisiin hokemiin

A. Vallankumouksellisten hokemien huomiotta jättäminen

¹ Vrt. Matt. 13:52.

Vastavallankumouksesta ei saa tulla paperinmakuista projektia. Emme siis saa tyytyä tuottamaan vallankumouksen vastaista dialektiikkaa vain akateemisissa ympyröissä. Yliopistopiirien tärkeää, vieläpä erittäin tärkeää roolia vastavallankumouksessa ei ole syytä kiistää, mutta silti pääasiallisena tähtäyspisteenä on pidettävä vallankumousta sellaisena kuin se ilmenee koko yleisessä mielipiteessä ja jokapäiväisissä tavoissa ajatella, tuntea ja elää. Ja juuri tällä alueella vastavallankumouksellisten on kiinnitettävä erityistä huomiota vallankumouksellisen fraseologian torjumiseen.

B. Vastavallankumouksellisen aktion poleemisten aspektien lieventäminen

Yritykset esittää vastavallankumous ”sympaattisemmassa” ja ”positiivisemmassa” valossa luopumalla hyökkäävästä asenteesta vallankumousta kohtaan ovat ikävä kyllä tehokkain keino köyhdyttää vastavallankumouksen sisältöä ja dynamiikkaa.¹

Se, joka tätä surkuteltavaa taktiikkaa harjoittaa, osoittaa samanlaista arvostelukyvyn puutetta kuin valtionpäämies, joka vihollisjoukkojen ylitettyä rajan käskisi lopettaa kaiken vastarinnan siinä toivossa, että voitaisi hyökkääjän sympatiat puolelleen ja näin poistaisi tämän muodostaman uhan. Tosiasiassa hän vain romahduttaisi puolustustahdon pysäyttämättä kuitenkaan vihollista. Hän toisin sanoen antaisi isänmaansa ilmaiseksi pois.

Sanottu ei tietenkään tarkoita sitä, ettei vastavallankumouksellisen pitäisi säätää kielenkäyttönsä nyansseja kuhunkin tilanteeseen sopivaksi.

Suoraan kavalien fariseusten vaikutuspiiriin kuuluvassa Juudeassa saarnatessaan Herramme käytti kovaa kieltä. Sen sijaan Galileassa, jossa yksinkertainen maalaisväestö oli vallitsevana ja fariseusten vaikutusvalta heikompi, Hänen sanansa olivat sävyiltään enemmän opettavaisia kuin hyökkääviä.

¹ Ks. VIII luku, 3. alaluku, kohta B (”Mitään älköön piilotettako”).

VIII LUKU: VASTAVALLANKUMOUS PROSESSINA JA VASTAVALLANKUMOUKSELLINEN ”SHOKKI”

1. Vastavallankumouksellinen prosessi on todellinen

On ilmeistä, että vastavallankumous on prosessi siinä missä vallankumouskin, ja siksi sen asteittain edistyvää ja suunnitelmallista kulkua kohti järjestystä on mahdollista tutkia.

On kuitenkin tiettyjä erityispiirteitä, joiden kohdalla vastavallankumouksen kulku eroaa syvällisellä tavalla vallankumouksen etenemisestä kohti täydellistä epäjärjestystä. Tämä on seurausta siitä tosiasiasta, että hyvän ja pahan dynamiikat ovat radikaalisti erilaisia.

2. Vallankumousprosessin tyypillisiä aspekteja

A. Nopea tempo

Puhuessamme vallankumouksen kahdesta temposta näimme, että jotkut sielut saattavat joutua yhdessä ainoassa hetkessä vallankumouksellisten maksimien vaikutuspiiriin ja vetävät heti paikalla erehdyksestä äärimmäiset johtopäätökset.¹

B. Hidas tempo

Niin ikään näimme toisten omaksuvan vallankumouksellisen doktriinin hitaasti ja askele askeleelta. Monissa tapauksissa tämä prosessi kehittyi useita sukupolvia käsittävässä jatkumossa. Jollakulla sellaisella ”puolinaisella vastavallankumouksellisella”, joka ankarasti vastustaa vallankumouksellisia kärjistyksiä, on ehkä niiden suhteen jo hieman joustavampi poika, sitten välinpitämätön pojanpoika ja lopulta kokonaan vallankumouksen virran vietäväksi antautunut pojanpojanpoika. Tiedämme jo tällaisen kehityksen syyn. On näet olemassa perheitä, joiden mentaliteetissa, alitajunnassa ja tuntemistavassa on vastavallankumouksellisten tottumusten jäämiä ikään kuin hapatteina, jotka sitovat kyseisen perheen ainakin jossain määrin järjestyksen periaatteisiin. Tällaisessa perheessä vallankumouksen turmeleva vaikutus ei ole kovin dynaamista laatua, ja siksi erehdys voi kasvaa sen keskuudessa ainoastaan asteittain, ikään kuin valepukujen suojissa.

Hidastempoisuus selittää myös sen, kuinka niin monen ihmisen mielipide saattaa valtavasti muuttua hänen elinvuosiensa vieressä. Nuorukaisiässä he elinympäristönsä hengelle uskollisina esimerkiksi tuomitsevat ankarasti tietyt moraalittomat pukeutumistyyli. Myöhemmin, moraalikäsitusten ja tapojen ”kehittyessä” aina vain löyhempään suuntaan, he sopeutuvat näihin toisiaan seuraaviin muoteihin. Elämänsä lopulla he sitten jo osoittavat suosiotaan sellaisille tyyliuunnille, jotka he olisivat nuoruudessaan ankarasti tuominneet. He päätyvät tähän tilaan, koska he olivat kulkeneet hitaasti ja huomaamattaan vallankumouksen eri etappien kautta. He eivät ole riittävän teräväkätseisiä ja tarmokkaita havaitakseen, kuinka vallankumous oli muokannut heidän elinympäristöään ja koko ajan ohjannut heitä itseäänkin. Ja vähin erin he olivat päätyneet samaan pisteeseen kuin mihin joku heidän oman ikäluokkansa nopean tempon vallankumouksellisen oli

¹ Ks. tämän kirjan ensimmäinen osa, VI luku, 4. alaluku (”Vallankumouksen kulun kaksi tempoa”).

päässyt jo heidän yhteisessä nuoruudessaan. Totuus ja hyvyys makaavat lyötyinä heidän sieluissaan. Mutta eivät kuitenkaan niin lyötyinä, etteivät ne voisi vakavan erehdyksen tai vakavan pahuuden edessä hätkähtää hereille ja saada kantajaansa onnekkaasti käsittämään vallankumouksen turmeluksen koko syvyys ja ohjata häntä systemaattisesti ja kategorisesti vastustamaan kaikkia vallankumouksen ilmenemismuotoja. Tällaiset shokit tekevät sielulle hyvää nostoen pintaan mahdolliset vastavallankumoukselliset kiteytymät, ja juuri niitä ehkäistäkseen vallankumous etenee askele askeleelta.

3. Kuinka vallankumousprosessi tuhotaan

Jos vallankumous tällä tavoin vie mukanaan uhriensa valtavaa enemmistöä, niin millä keinoin sitten joku uhreista voisi riistäytyä vapaaksi prosessin otteesta? Entä eroavatko keinot sen mukaan, onko kyseessä hitaan vai nopean tempon vallankumouksellisen käännyttäminen vastavallankumouksen kannalle?

A. Pyhän Hengen monista teistä

Kukaan ei voi asettaa rajoja sille ehtymättömälle määrälle eri tapoja, joilla Jumalan on mahdollista vaikuttaa sieluihin. Olisi absurdia yrittää puristaa näin monimuotoinen aihe kaavamaiseen muotoon. Tällä alueella ei siis voi mennä sen pidemmälle kuin että osoitetaan muutamia vältettäviä erehdyksiä ja suositellaan joitakin viisaiksi todettuja katsantokantoja.

Jokainen kääntymys on Pyhän Hengen hedelmää, ja Henkihän puhuu itse kullekin hänen tarpeidensa mukaan, milloin ankaran majesteettisesti, milloin äidillisen lempeästi, valehtelematta kuitenkaan koskaan.

B. Mitään älköön piilotettako

Erehdyksestä kohti totuutta johtavalla tiellä sielua ei siis saa hämätä vallankumouksen keinoille ominaisella salailulla tai petollisilla muodonmuutoksilla. Siltä ei saa piilottaa mitään sellaista, mikä sen tulee tietää. Totuutta ja hyvyttä se oppii aidoimmin kirkolta. Hyveessä ei voi edistyä niin, että

kasvatettavalta systemaattisesti kätketään hänen kasvatuksensa perimmäinen päämäärä, vaan ainoastaan niin, että hänelle osoitetaan tuo päämäärä ja tehdään se näin entistäkin tavoiteltavammaksi.

Vastavallankumous ei siis saa vähimmässäkään määrin naamioida aikeittensa koko laajuutta. Sen on omaksuttava ja sovitettava itseensä ne sangen viisaat säännöt, jotka pyhä paavi Pius X asetti tosi apostolisen käytöksen normiksi: ”Ei ole sen paremmin lojaalia kuin [apostolin] arvon mukaistakaan kätkeä katolisuuttaan erilaisten monimielisten tunnusten taakse ikään kuin kyseessä olisi joku viallinen tuote tai salakuljetustavara.”¹ Katolilaiset eivät saa ”verhota evankeliumin tärkeimpiä periaatteita siitä pelosta, että heitä niiden takia ehkä kuunneltaisiin vähemmän tai peräti hylättäisiin kokonaan.”² Tähän pyhä paavi kuitenkin harkitsevaisesti lisäsi:

Totuuden asteittaista paljastamista on epäilemättä pidettävä viisaana niissä tapauksissa, joissa on kyse instituutioillemme vihamielisten ja kokonaan Jumalasta vieraantuneiden ihmisten valistamisesta. ”Raskaasti operoitavia haavoja on ensin syytä kosketella hellävaraisin käsin”, sanoo pyhä Gregorius. Mutta jos tällainen taito nostettaisiin yleiseksi ja säännönmukaiseksi käytösnormiksi, niin siinä lähestyttäisiin jo lihallista viisautta. Näin voi sanoa sitäkin suuremmalla syyllä, kun tällainen menettely näyttäisi vähättelevän Jumalan armovoimien merkitystä, ja armoahan ei lahjoiteta ainoastaan sakramentaalisen papiston vaan kaikkien Kristukseen uskovien käyttöön ja heidän hyödykseen, jotta tekomme ja sanamme kantaisivat heidän sieluissaan hedelmää.³

C. Suurten kääntymysten ”shokki”

Kuten todettua, näitä asioita ei voi puristaa yksioikoiseksi kaavaksi. Mutta on silti sanottava, että liittyminen ehdoin tahdoin ja täydestä sydäimestä vallankumouksen riveihin, sellaisena kuin se meidän päivinämme konkreettisesti ilmenee, on suunnaton synty ja merkitsee niin radikaalia luopumusta, että siitä ei voi palata takaisin mitenkään muuten kuin yhtä radikaalin kääntymyksen kautta.

Historian perusteella näyttää kuitenkin siltä, että suuret kääntymykset ovat seurausta sielun kokemasta äkillisestä sysäyksestä, jonka saa aikaan joku tietty armon provosoiva sisäinen tai ulkoinen tosiasia. Nämä sysäykset eroavat tapauskohtaisesti, mutta usein niillä on kuitenkin tiettyjä

¹ Paavi Pius X, kirje Italian sosioekonomisen yhdistyksen puheenjohtajalle, kreivi Medolago Albanille, 22.11.1909, Bonne Presse, Paris, vol. 5, s. 76.

² Paavi Pius X, kiertokirje *Jucunda sane*, 12.3.1904, Bonne Presse, Paris, vol. 1, s. 158.

³ Ibid.

yhteisiä piirteitä. Yleisesti ottaen vallankumouksellisen vastavallankumoukselliseksi käännäytävä sysäys saattaa ilmetä seuraavilla konkreettisilla tavoilla:

a) Vallankumouksen radikaaleimpaan äärimuotoon nopein askelin edenneen syntisen kovettuneessa sielussakin on vielä jäljellä ymmärryksen ja terveen järjen lähteitä sekä enemmän tai vähemmän jäsentynyttä taipumusta hyvään. Vaikka Jumala ei koskaan epää näiltä sieluilta niiden tarvitsemaa armoa, hän odottaa usein niin kauan, että ne ovat päätyneet riittävän syvälle hengelliseen kurjuuteen, minkä jälkeen hän yhdellä äkillisesti välähtävällä ”salamaniskulla” saattaa ne näkemään kaikkien erehdystensä ja syntiensä koko valtavuuden. Vasta siinä vaiheessa, kun oli vajonnut niin alas että olisi halunnut nälkäänsä syödä palkoja, sikojen ruokaa, tuhlaajapoika ymmärsi oman tilansa ja palasi isänsä kotiin.¹

b) Vallankumouksen livettävällä tiellä verkkaisesti alaspäin luisuvassa, penseässä ja likinäköisessä sielussakin on vielä nähtävissä merkkejä tietyn ylikuonnollisen hapatteen torjumatta jääneestä vaikutuksesta; tradition, järjestyksen ja uskonnon sävyttämät arvot kytevät yhä kuin tuhkan peittämä hiillos. Jonkin äkillisen epäonnen iskun järkyttäminä nämäkin sielut saattavat hätkähtää valveille, ja yhdessä hetkessä kaikki se hyvä, mikä heissä oli virunut puolikuolleena, herää täyteen elämään: tässä savuava lampunsydän syttyy uudelleen täyteen liekkiin.²

D. Tämän ”shokin” todennäköisyys meidän aikanamme

Juuri nyt, kun koko ihmiskunta elää välittömästi uhkaavan katastrofin varjossa, näyttää olevan käsillä Jumalan armeliaisuudessaan meille valmistama erityinen tilaisuus. Sekä hitaan että nopean tempon vallankumoukselliset voivat tämän kauhistuttavan hämärän vallitessa vihdoinkin avata silmänsä ja kääntyä Jumalan puoleen.

Vastavallankumouksellisten puolestaan täytyy intomielisesti tarttua tämän pimeydessään hirveän näytelmän tuomaan mahdollisuuteen. Ilman demagogiaa ja liioittelua, mutta myös ilman vähäisintäkään heikkoutta, vastavallankumouksellisten täytyy saada vallankumouksen lapset ymmärtämään tosiasiat ja näin aiheuttaa heidän pelastukseksi koituva ”salamanvälähdys”.

¹ Vrt. Luuk. 15:16-19.

² Vrt. Matt. 12:20.

Aidosti vastavallankumouksellisen aktion olennainen tuntomerkki on peloton valmius osoittaa nykyisen tilanteemme vaarallisuus.

E. Vallankumouksen todellisten kasvojen paljastaminen

Ei riitä, että osoitetaan tuntemamme inhimillisen sivilisaation täydellisen tuhon riski. Meitä ympäröivän kaaoksen keskeltä on voitava paljastaa myös vallankumouksen todelliset kasvot kaikessa kammottavuudessaan. Aina kun nämä kasvot paljastuvat, on siitä seurauksena väkevä vastareaktio. Tästä syystä vastavallankumouksellinen liike ei koskaan aikaisemmin ole ollut Ranskassa yhtä vahvoilla kuin se oli itse Ranskan vallankumouksen aikana ja kautta koko 1800-luvun. Koskaan muulloin eivät vallankumouksen kasvot ole olleet yhtä selvästi nähtävissä kuin noina päivinä. Sen kurimuksen syvyys, johon vanhan järjestyksen rippeet olivat vajonneet, avasi yhdessä hetkessä monien silmät näkemään koko sen totuuksien kirjon, jonka olemassaolon vallankumous oli vuosisatojen kuluessa yrittänyt vaieta kuoliaaksi tai kieltää. Ennen kaikkea ihmisille tuli selväksi vallankumouksen henki kaikessa pahuudessaan, samoin tämän hengen syväallinen yhteys sellaisiin ihanteisiin ja tapoihin, joita useimmat ihmiset olivat pitkään erehtyneet pitämään viattomina. Vastavallankumouksellisen on siis usein paljastettava vallankumouksen kasvot kokonaisuudessaan voidakseen murtaa sen uhreja otteessaan pitävän loitsun.

F. Vastavallankumouksen metafyyssisten aspektien signaointi

Kuten olemme nähneet, vallankumouksellisen hengen ydinolemuksen kuuluu periaatteellinen ja metafyyssinen viha kaikkea epätasa-arvoa ja lakia, erityisesti moraalilakia kohtaan.

Siksi yksi tärkeimmistä vastavallankumouksellisen työn tehtävistä on opettaa ihmisiä rakastamaan epätasa-arvoa metafyyssisestä näkökulmasta katsoen, samoin auktoriteetin periaatetta sekä moraalilakia ja puhtauden henkeä; sillä juuri ylpeyden, kapinallisuuden ja epäpuhtauden henget ovat niitä tekijöitä, jotka eniten houkuttavat ihmisiä vallankumouksen tielle.¹

¹ Ks. tämän kirjan ensimmäinen osa, VII luku, 3. alaluku ("Ylpeys ja aistillisuus – vallankumouksen metafyyssinen arvomaailma").

G. Vastavallankumouksen kaksi vaihetta

a) Kun sielun läpikäymä radikaali muutosprosessi vallankumouksellisesta vastavallankumoukselliseksi saavuttaa päämääränsä, vastavallankumouksen ensimmäinen vaihe päättyy siihen.

b) Tämän jälkeen alkaa vastavallankumouksen toinen vaihe, joka voi olla varsin hidas ja jonka kuluessa sielu sopeuttaa kaikkia ideoitaan ja tuntemistapojaan kääntymyksensä myötä muuttuneeseen tilanteeseensa.

Nämä kaksi suurta ja luonteeltaan hyvin erilaista vastavallankumouksellisen prosessin vaihetta on tässä esitetty yksittäisen sielun näkökulmasta. Mutta *mutatis mutandis* ne voivat ilmetä myös suurten ihmisryhmien ja jopa kokonaisten kansakuntien kohdalla.

IX LUKU: VASTAVALLANKUMOUKSEN KÄYTTÖVOIMA

Vastavallankumouksella on oma erityinen käyttövoimansa, aivan kuten vallankumouksella on omansa.

1. Hyve ja vastavallankumous

Vallankumouksen väkevimmäksi käyttövoimaksi olemme osoittaneet irti päässeiden inhimillisten intohimojen dynamiikan, mikä ilmenee metafyyssisenä vihana Jumalaa ja hyvettä kohtaan sekä vielä

aivan erityisen voimakkaana vihana hierarkiaa ja puhtauden henkeä kohtaan. Vastaavalla tavalla on olemassa myös vastavallankumouksellinen dynamiikka, mutta se on tietenkin täysin toisenlainen luonteeltaan. Tarkkaan ottaen intohimot eli *passiot* ovat itsessään moraalisesti neutraaleja; vasta suistuessaan epäjärjestykseen niistä tulee pahoja. Yhtä kaikki, järjestyksessä ollessaan passiot ovat hyviä ja tottelevat kuuliaisesti tahtoa ja järkeä. Ihmisen sielusta tulee voimakas, kun Jumala ohjaa hänen järkeään, hänen järkensä kaitsee hänen tahtoaan ja hänen tahtonsa puolestaan hallitsee hänen aistisuuttaan. Ja juuri tällaisesta sieluntilasta löytyy seesteinen, jalo ja äärimmäisen tehokas käyttövoima vastavallankumouksen tarpeisiin.

2. Yliluonnollinen elämä ja vastavallankumous

Tällaista sielullista voimaa ei voi syntyä, jos yliluonnollinen elämä jätetään huomiotta. Armon tehtävänä on nimenomaan valaista ymmärrystä, vahvistaa tahtoa ja hillitä aistillisuutta, jotta nämä sielunkyvut voisivat kääntyä kohti hyvää. Näin sielu saa mittaamatonta hyötyä yliluonnollisen elämän piiristä, mikä nostaa sen langenneen luonnon kaiken kurjuuden ja jopa itsensä ihmislunnon normaalin tason yläpuolelle. Tästä kristityn sielun voimasta nousee vastavallankumouksen koko dynamiikka.

3. Vastavallankumouksen voittamattomuus

Nyt voidaan kysyä, minkä arvoista tämä dynamiikka lopultakin on? Vastaamme, että ainakin teoriassa sen arvo on laskematon, ja aivan varmasti se on suurempi kuin vallankumouksellisen dynamiikan arvo: *Omnia possum in eo qui me confortat* ("Kestän kaiken hänen avullaan, joka antaa minulle voimaa.")¹.

¹ Fil. 4:13.

Kun ihmiset päättävät suostua tekemään työtä Jumalan armon kanssa, maailmassa nähdään tapahtuvan ihmeitä: sellaisia kuin Rooman valtakunnan kääntymys, keskiajan kulttuurin muotoutuminen, Espanjan *reconquista* Covadongan taistelusta alkaen. Kaikki nämä ihmeet olivat seurausta suurista sielullisista ylösnousemuksista, jollaiset ovat mahdollisia myös kansojen kaltaisten kollektiivien kohdalla. Ja nämä ylösnousemukset tekevät voittamattomaksi, sillä mikään ei voi lyödä sellaista kansaa, joka seuraa hyvettä ja todella rakastaa Jumalaa.

X LUKU: VASTAVALLANKUMOUS, SYNTI JA LUNASTUS

1. Vastavallankumouksen on elvytettävä hyvän ja pahan taju

Yksi vastavallankumouksen keskeisimmistä tehtävistä on palauttaa ennalleen ihmisten mielissä ymmärrys hyvän ja pahan välisestä erosta sekä elvyttää uudelleen heidän synnintajunsa koskien niin perisyntiä kuin aktuaalistakin syntiä. Kun tätä tehtävää toteutetaan läpikotaisin kirkon hengelle uskollisesti, ei ole vaaraa siitä, että suistettaisiin ihmisiä epätoivoon Jumalan armollisuuden suhteen,

liikahuoliin, ihmisvihaan tai muihin vastaaviin häiriöihin, joista monet enemmän tai vähemmän vallankumoukselliset opit omaksuneet kirjoittajat niin usein kantavat huolta.

2. Kuinka elvyttää hyvän ja pahan taju

On lukuisia tapoja elvyttää hyvän ja pahan taju. Niitä ovat mm. seuraavat:

- On vältettävä kaikkia sellaisia moraalista koskevia muotoiluja, joissa on vähänkään sekularismin tai ekumenismin sävyä, sillä sekularismi ja ekumenia johtavat loogisesti moraalittomuuteen.
- On korostettava sopivan tilaisuuden tullen sitä, että Jumalalla on oikeus tulla totelluksi ja että siksi Hänen käskynsä ovat todellisia lakeja, joita meidän on noudatettava kuuliaisuuden hengessä eikä vain siksi, että ne ehkä sattuvat meitä miellyttämään.
- On korostettava sitä, että Jumalan laki on hyvä itsessään ja että se on sopuossuussa Luojansa täydellisyyttä heijastavan maailmankaikkeuden järjestyksen kanssa. Siksi Jumalan lakia ei pidä ainoastaan noudattaa vaan myös rakastaa; ja paha ei pidä ainoastaan karttaa vaan myös vihata.
- On levitettävä käsitystä kuoleman jälkeen seuraavasta palkkiosta ja rangaistuksesta.
- On suosittava sellaista sosiaalista tapakulttuuria ja lainsäädäntöä, joka pitää hyvää kunniassa ja jonka mukaan pahasta seuraa julkinen sanktio.
- On suosittava sellaisia tapoja ja lakeja, jotka pyrkivät minimoimaan synnille altistavia tilaisuuksia ja karsimaan kaikkea sellaista, millä on vähänkään pahuuden leimaa ja josta voi olla vahinkoa julkiselle moraalille.
- On pyrittävä kaikkiin keinoihin vakuuttamaan yleisö perisyntin vaikutuksista ihmisessä ja hänen syvästä heikkoudestaan; samoin on lakkaamatta puhuttava Herramme Jeesuksen Kristuksen lunastustyön hedelmällisyydestä sekä armon, rukouksen ja valvomisen välttämättömyydestä, jos mielimme kestää.

– On hyödynnettävä kaikkia tarjoutuvia tilaisuuksia osoittaa kirkon tehtävä hyveen opettajana, armon lähteenä sekä kaiken erehdyksen ja synnin leppymättömänä vihollisena.

XI LUKU: VASTAVALLANKUMOUS JA AJALLINEN YHTEISKUNTA

Vastavallankumouksen ja ajallisen yhteiskunnan välistä suhdetta on käsitelty jo perusteellisesti ja monista eri näkökulmista aihetta lähestyvissä merkittävässä teoksissa. Koska tähän tutkimukseen ei ole mahdollista sisällyttää teemaa kaikessa laajuudessaan, rajoitutaan tässä antamaan yleisimmät suuntaviivat vastavallankumouksellisen yhteiskuntajärjestyksen¹ rakentamiseksi sekä tutkimaan

¹ Ks. erityisesti tämän kirjan ensimmäinen osa, VII luku, 2. alaluku ("Vallankumous ja legitimizeetti").

vastavallankumouksen suhdetta eräisiin tärkeimpiin kelvollisen yhteiskuntajärjestyksen puolesta taisteleviin organisaatioihin.

1. Vastavallankumous ja yhteiskunnalliset järjestöt

Ajallisen yhteiskunnan puitteissa toimii lukuisia sellaisia järjestöjä, jotka ovat omistautuneet käsittelemään sosiaalisia kysymyksiä ja jotka suoraan tai välillisesti jakavat vastavallankumouksen kanssa saman ylevän tavoitteen, nimittäin herramme Jeesuksen Kristuksen kuninkuuden vakiinnuttamisen yhteiskuntaelämään. Tämän yhteisen intressin¹ takia on hyödyllistä tutkia näiden yhteisöjen suhdetta vastavallankumoukseen.

A. Karitatiivinen työ, sosiaalinen palvelu- ja avustustyö, työntekijä- ja työnantajajärjestöt

a) Sikäli kuin nämä yhteisöt normalisoivat taloudellisen ja yhteiskunnallisen elämän olosuhteita, ne vaikuttavat vallankumoukselliseen prosessiin haitallisesti. Tässä mielessä ne itse asiassa ovat vastavallankumouksen arvokkaita apujoukkoja, vaikka vain epäsuorallakin tavalla.

b) Siitä huolimatta on paikallaan muistuttaa mieliin muutamia totuuksia, jotka valitettavan usein ovat päässeet hämärtyämään näihin tehtäviin antaumuksellisesti omistautuvien ihmisten ajatusmaailmassa.

– Ei ole epäilystäkään siitä, että sanotun kaltainen työ voi helpottaa ja joskus jopa kokonaan poistaa sellaista aineellista kurjuutta, joka on niin usein aiheuttanut kapinointia massojen keskuudessa. Mutta vallankumouksen henki ei kuitenkaan ole ensisijaisesti kurjuuden hedelmää. Sen juuret ovat moraalisia ja siten uskonnollisia.² Sen mukaisesti yhteiskunnallisen työn täytyy - siinä määrin kuin se ao. tehtäväkentän puitteissa on mahdollista - edistää myös uskonnollista ja moraalista kasvatusta ja aivan erityisesti pyrkiä rokottamaan sieluja nykyään niin voimakasta vallankumouksellista virustartuntaa vastaan.

¹ Ks. XII luku, 7. alaluku ("Eräässä mielessä vastavallankumouksen sfääri ulottuu kirkollisen sfäärin tuolle puolen").

² Vrt. Paavi Leo XIII, kiertokirje *Graves de Communi*, 18.1.1901, Wynnin teoksessa *The Great Encyclical Letters of Pope Leo XIII*, ss. 485-486.

- Myötätuntoisena äitinä kirkko rohkaisee kaikki sellaisia pyrkimyksiä, jotka voivat helpottaa inhimillistä kurjuutta. Se ei kuitenkaan ruoki lapsiaan illusorisilla kuvitelmissa, joiden mukaan kurjuus olisi mahdollista poistaa kokonaan. Tässä hengessä kirkko saarnaa pyhää kärsivällisyyttä sairauden, köyhyyden ja muun puutteenalaisuuden edessä.

- Epäilemättä yhteiskunnallisessa työssä tarjoutuu arvokkaita tilaisuuksia synnyttää keskinäisen ymmärtämyksen ja rakkauden henkeä työnantajien ja työntekijöiden välille. Näin voidaan riisua aseista sellaisia sieluja, jotka jo ovat henkisesti aivan valmiita luokkataisteluasenteiden omaksumiseen. Olisi kuitenkin harhaanjohtavaa olettaa, että ihmisen pahansuopuus aina laskee aseensa silkan hyvyyden edessä. Edes meidän Herramme maanpäällisen elämänsä aikana tekemät lukemattomat hyvät työt eivät riittäneet estämään sitä vihaa, jota Hän syntisissä herätti. Vaikka siis vallankumouksen vastaisessa taistelussa on suositeltavaa ohjata ja valistaa sieluja mahdollisimman ystävällisessä hengessä, niin on kuitenkin täysin selvää, että suoraa ja avointa taistelua vallankumouksen tiettyjä muotoja (esimerkiksi kommunismia) vastaan on välttämätöntä käydä kaikin laillisin keinoin.

- Täytyy erityisesti painottaa sitä, että yhteiskunnallisen työn on herätettävä siitä hyötyvien parissa aitoa kiitollisuuden tunnetta vastaanotetuista armeliaisuuden osoituksista; jos kyse ei ole niinkään armeliaisuudesta kuin oikeudenmukaisuuden toteutumisesta, on työn joka tapauksessa herätettävä todellista arvostusta sitä moraalista henkeä kohtaan, jonka seurauksena oikeus toteutui.

- Edellisissä kappaleissa on ajateltu lähinnä työläisiä. On kuitenkin syytä korostaa, että vastavallankumouksellinen ei systemaattisesti suosi mitään yhteiskuntaluokkaa toisen kustannuksella. Niin intomielisesti kuin hän puolustaakin oikeutta yksityisomaisuuteen, on hänen silti paikallaan muistuttaa ylempien yhteiskuntaluokkien jäsenille, että taistelu vallankumousta vastaan ainoastaan silloin, kun se hyödyttää heidän omia taloudellisia intressejään, ei riitä. Varsinkaan he eivät samanaikaisesti saa suosia sanoillaan tai esimerkillään vallankumousta muilla elämänalueilla, kuten perhe-elämän piirissä, vapaa-ajan virkistystoiminnassa, älyllisissä harrastuksissa, taiteissa jne. Kaikkea tällaista kyllä usein näkee. Vallankumous tulee väistämättä käyttämään hyväkseen työväenluokkaa, joka on seurannut vain ”puolinaisesti vastavallankumouksellisen” eliitin esimerkkiä ja omaksunut sen yksityiselämän piirissä ilmenevät vallankumoukselliset taipumukset.

- Jos aristokratia ja suurporvaristo vulgarisoituvat käytöstavoiltaan ja pukeutumistottumuksiltaan aikomuksenaan lepytellä vallankumousta, ne vain vahingoittavat omaa asiaansa. Oman arvonsa alentanut yhteiskunnallinen auktoriteetti on verrattavissa makunsa menettäneeseen suolaan. Se ei kelpaa enää mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi, ja pian ihmiset tallaavat sen jalkoihinsa.¹ Useimmissa tapauksissa halveksunnan täyttämät massat tekevätkin entiselle eliitille juuri näin.
- Yhteiskunnallisen asemansa päättäväisesti ja arvokkaasti säilyttäessäänkin johtavien luokkien on pidettävä yllä suoraa ja hyvänsuopaa kontaktia muihin yhteiskuntakerroksiin. Todellisen kristillisen rakkauden sävyttämän yhteiskuntaluokkien välisen suhteen perustaksi ei riitä etäältä käsin harjoitettu hyväntekeväisyys ja oikeudenmukaisuus.
- Paljon omistavien on ennen kaikkea muistettava, että yksityistä omistusoikeutta kommunismin vaateita vastaan puolustavat niin monet siitä syystä, että tämä periaate on Jumalan tahdon mukainen ja itsessään täysin sopusoinnussa luonnollisen lain kanssa. Ja tämä periaatehan koskee paitsi työnantajaa myös työntekijää. Siksi jo kommunismin vastaisen taistelunkin vuoksi työnantajien pitäisi kunnioittaa työntekijöidensä oikeutta sellaiseen palkkaan, joka riittää heidän itsensä ja heidän perheidensä oikeudenmukaisten tarpeiden tyydyttämiseen. On paikallaan muistuttaa tästä ja samalla korostaa sitä, että vastavallankumous ei puolusta ainoastaan työnantajan omistusoikeutta vaan myös työntekijän oikeutta omaan omaisuuteensa. Vastavallankumous ei taistele luokkien tai yhteiskuntaryhmien etujen vaan moraalisten periaatteiden puolesta.

B. Kommunisminvastainen taistelu

Nyt siirrymme tarkastelemaan sellaisia organisaatioita, joiden pääasiallinen kutsumus ei ole niinkään kunnollisen yhteiskuntajärjestyksen rakentaminen kuin kommunisminvastainen taistelu. Ylempänä jo mainituista syistä pidämme tämäntyyppisiä organisaatioita paitsi legitiimeinä usein myös ehdottoman välttämättöminä. Emme tietenkään tahdo samaistaa vastavallankumouksen asiaa niihin väärinkäyttöihin, joihin tietyt tämäntyyppiset järjestöt ovat saattaneet syyllistyä joissakin maissa.

¹ Vrt. Matt. 5:13.

Yhtä kaikki, näiden järjestöjen hyöty vastavallankumouksen asialle voisi merkittävästi kasvaa, jos niiden jäsenet omaan erikoisosaamiseensa pääasiassa keskittyessäänkin pitäisivät aina mielessään tietyt olennaiset tosiasiat:

– Ainoastaan älykkäästi argumentoitu antikommunismi on tehokasta. Pelkkä sinänsä nokkelien ja osuvienkaan iskulauseiden hokeminen ei riitä.

– Tehtäessä antikommunistista työtä kultivoidulle yleisölle on hyökkäys suunnattava kommunistisen doktriinin filosofiseen syväperustaan. On tärkeitä alleviivata kommunismin olemusta filosofisena lahkoliikkeenä, jonka erikoiset käsitykset ihmisestä, yhteiskunnasta, valtiosta, historiasta, kulttuurista jne. nousevat suoraan tuosta perustasta. Aivan vastaavalla tavalla kirkko johtaa ilmoituksesta ja luonnollisesta moraalilaista katolisen sivilisaation ja kulttuurin peruseriaatteet. Kommunismiin sisältyy vallankumouksen koko täyteys, ja siten minkäänlainen kompromissi sen ja kirkon välillä ei ole mahdollinen.

– Ns. tieteellinen kommunismi on kansan syville riveille täysin tuntematonta, eikä marxilaisella doktriinilla massoihin vedota. Toimittaessa tällaisessa ympäristössä antikommunistisen aktion ideologinen kärki onkin suunnattava erääseen ajatusmalliin, joka on levinnyt niin laajalle, että juuri sen takia moni häpeilee tunnustautumista antikommunistiksi. Tämä ajatusmalli nousee siitä enemmän tai vähemmän tiedostetusta käsityksestä, että kaikki epätasa-arvo on epäoikeudenmukaista ja että ei ainoastaan suuromaisuuksista vaan myös keskiluokkaisesta varallisuudesta olisi päästävä eroon. Ajatellaan näet, että ellei olisi rikkaita, ei olisi köyhiäkään. Tässä on nähtävissä eräiden 1800-luvun sosialististen koulukuntien oppien jäänteitä kuorrutettuna romanttisella sentimentalismilla. Tämä ajatus synnyttää mentaliteettia, joka on olevinaan antikommunismia mutta usein tunnustautuu sosialistiseksi. Tämä länsimaissa koko ajan vahvistuva mentaliteetti muodostaa suuremman vaaran kuin konsanaan avoimen marxilainen indoktrinaatio. Se vie meitä hitaasti myönnytysten kaltevalle pinnalle, jonka tien päässä saattaa olla rautaesiripun tällä puolella sijaitsevien maiden muuttuminen kommunistisiksi. Näitä myönnytyksiä taloudellisen egalitarismin ja kasvavan valtiollisen kontrollin suuntaan on nähtävissä kaikilla elämänalueilla. Yksityistä yritteliäisyyttä rajoitetaan koko ajan enemmän. Perintöverotus on niin raskasta, että usein pääasiallinen perillinen on valtiontalous. Yhteiskunnallinen puuttuminen niin pörssiyritysten kuin vienti- ja tuontiyritystenkin toimintaan kasvattaa teollisuuden, kaupan ja pankkitoiminnan riippuvuutta valtiosta. Valtio työntää nenäänsä kaikkeen: palkkoihin, vuokriin, hintoihin. Se omistaa jo teollisuuslaitoksia, pankkeja, yliopistoja, sanomalehtiä, radioasemia, televisiokanavia ja

paljon muuta. Samanaikaisesti kun egalitaristinen etatismi muokkaa taloutta yllä kuvatulla tavalla, yleinen moraalittomuus ja arvoliberalismi repivät hajalle perhettä valmistellen maaperää ns. vapaalle rakkaudelle.

Ellei tätä mentaliteettia vastaan taistella erityisellä tavalla, lännestä tulee viidenkymmenen tai sadan vuoden sisällä kommunistinen täysin riippumatta siitä, millaisia mullistuksia Venäjä ja Kiina ehkä joutuvat kohtaamaan.

– Yksityinen omistusoikeus on niin pyhä, että vaikka joku hallintojärjestelmä antaisi kirkolle täyden vapauden tai jopa tuen, se ei silti suostuisi vaihtokauppana hyväksymään sellaista yhteiskuntaa, jossa olisi vallalla yhteisomistus.

2. Kristikunta ja maailmanvaltio

Niin paljon kuin vastavallankumous vastustaakin ajatusta koko maailman kattavasta ylivaltiosta, se ei silti pidä suotavana myöskään nykyistä kansainvälisen elämän epävakautta ja niitä keinotekoisia jakolinjoja, jotka ovat seurausta katolisen kristikunnan hajaannuksesta sekä yleisestä maallistumisesta.

Kunkin kansakunnan täysi suvereenisuus ei estä sitä, että kirkon helmassa elävät ja yhden suuren hengellisen perheen muodostavat kansat voivat tehdä yhteistyötä yli rajojen ratkaistakseen ongelmiaan kansainvälisellä tasolla. Tätä tarkoitusta varten ne voivat, pyhän istuimen siunauksella ja mahdollisesti myös sen valvomana, perustaa kristillisen hengen syvästi elähdyttämiä kansainvälisiä järjestöjä. Tällaiset järjestöt voisivat myös edistää katolisten kansakuntien yhteistä hyvää kaikissa suhteissa, erityisesti puolustamalla kirkkoa uskottomien hyökkäyksiä vastaan, samoin suojelemalla lähetystyön vapautta pakanamaissa tai kommunistien valvomilla alueilla. Ne voisivat tehdä yhteistyötä myös ei-katolisten kansojen kanssa ja näin edistää hyvää järjestystä kansainvälisissä suhteissa.

Tahtomatta kiistää maallikkojärjestöjen monissa eri yhteyksissä tekemien palvelusten tärkeyttä, vastavallankumouksen tulisi kuitenkin aina kiinnittää suurta huomiota näiden järjestöjen

maallikkoluonteesta seuraaviin vakaviin puutteisiin, samoin alati varoittaa siitä vaarasta, että nämä järjestöt saattavat vaihikka muuttua maailmanvaltion iduiksi.¹

3. Vastavallankumous ja kansallismielisyys

Vastavallankumouksen tulee suosia kaikkien terveiden paikallisten erityispiirteiden säilyttämistä kaikilla elämäalueilla, kulttuurissa ja tavoissa jne.

Mutta vastavallankumoukselliseen nationalismiin ei kuulu toisten kansojen erityispiirteiden systemaattinen vähättely eikä myöskään omien kansallisten arvojen palvonta ikään kuin ne olisivat irrallaan kristillisen sivilisaation yhteisestä, kallisarvoisesta perinnöstä.

Vastavallankumous ei toivo eikä voikaan toivoa millekään kansakunnalle muunlaista suuruutta kuin kristillinen suuruus, mikä puolestaan edellyttää itse kunkin kansakunnan omien arvojen vaalimista ja veljellisiä suhteita kansojen välille.

4. Vastavallankumous ja militarismi

Vastavallankumouksellisen tulee surkutella aseistettua rauhaa, vihata epäoikeudenmukaista sota ja valittaa meidän aikanamme vallitsevaa asevarustelukilpaa.

Mutta koska vastavallankumouksellisella ei ole mitään illuusioita ikuisen rauhan mahdollisuudesta tässä ajassa, hän pitää sotilasammattia tähän maanpakolaisuuteen kuuluvana välttämättömyytenä ja kehottaa kaikkia osoittamaan sille sitä sympatiaa, kiitollisuutta ja ihailua, jota yhteisen hyvän puolesta taistelevat ja elämänsä uhraavat ihmiset ansaitsevat.²

¹ Ks. tämän kirjan ensimmäinen osa, VII luku, 3. alaluku, kohta A, k (”Kansainvälisen järjestelmän tasa-arvo”).

² Ks. tämän kirjan ensimmäinen osa, XII luku.

XII LUKU: KIRKKO JA VASTAVALLANKUMOUS

Kuten olemme nähneet, vallankumous syntyi epäjärjestykseen suistuneiden intohimojen räjähdyksessä, joka on johtamassa ajallisen yhteiskunnan totaaliseen tuhoon, moraalisen järjestyksen täydelliseen mullistukseen ja Jumalan kieltämiseen. Vallankumouksen varsinaisena maalitauluna on siis kirkko, Kristuksen mystinen ruumis, totuuden erehtymätön opettaja, luonnollisen moraalilain kaitsija ja siten koko ajallisen järjestyksen varsinainen perusta.

Siksipä meidän täytyykin nyt tutkia vastavallankumouksen suhdetta kirkkoon, tähän jumalalliseen instituutioon, jonka vallankumous haluaa tuhota.

1. Kirkon missio on sekä vallankumousta että vastavallankumousta paljon korkeampi ja laveampi

Vallankumous ja vastavallankumous ovat molemmat erittäin tärkeitä ilmiöitä kirkon historiassa, sillä niiden välisessä jännitteessä syntyy läntistä kristikuntaa leimaava luopumuksen ja kääntymyksen draama. Mutta silti ne ovat pelkkiä episodeja kirkon historiassa.

Kirkon missio ei koske vain länttä, eikä sitä ajallisestikaan rajoita vallankumousprosessin kesto. *Alios ego vidi ventos; alias prospexi animo procellas* ("Olen jo nähnyt muitakin tuulia; olen jo selvinnyt muistakin myrskyistä")¹. Näin voisi kirkkokin rauhallisesti todeta kaikkien näiden nykyisten myrskyjen keskellä. Kirkko on taistellut muissa maissa ja vieraista kansoista nousevia vastustajia vastaan, ja ennen aikojen loppua se tulee varmasti vielä kohtaamaan nykyisistä täysin poikkeavia ongelmia ja vihollisia.

Kirkon tehtävä on käyttää suoraa hengellistä valtaansa ja epäsuoraa ajallista valtaansa sielujen pelastukseksi. Vallankumous nousi estämään tämän mission toteutumista. Kirkon taistelu tätä konkreettista estettä (joka sinänsä on vain yksi monista) vastaan ei ole itsetarkoitus vaan ainoastaan välikappale, ja kirkko mukauttaa taistelunsa vastaamaan tämän esteen mittasuhteita. Niin tärkeä asia kuin vastavallankumouksellinen taistelu kirkolle onkin, se on siis sittenkin vain väline.

¹ Cicero, *Familiares*, 12, 25, 5.

Vaikka siis mitään vallankumousta ei olisi olemassakaan, niin kirkko tekisi silti kaikin voimin työtä sielujen pelastamiseksi.

Ehkä voimme selventää asiaa vertaamalla kirkon asemaa suhteessa vallankumoukseen ja vastavallankumoukseen sotaa käyvään kansakuntaan.

Kun Hannibal saapui Rooman porteille, tasavallan oli välttämätöntä koota kaikki voimansa ja suunnata ne häntä vastaan. Kyse oli Roomalle elintärkeästä reaktiosta erittäin voimakasta ja melkein jo voittoa vihosta vastaan. Mutta oliko koko roomalaisuudessa siis lopulta kyse pelkästä Hannibalin vastaisesta reaktiosta? Kuka voisi kuvitella mitään sellaista?

Yhtä absurdia olisi kuvitella, että kirkossa on kyse pelkästä vastavallankumouksesta.

Siksi toisekseen ei kannata kuvitella sitäkään, että vastavallankumous olisi määrätty pelastamaan Kristuksen morsian. Perustajansa lupauksiin lujasti luottava kirkko ei tarvitse ihmisten apua säilyäkseen.

Asia on pikemminkin niin päin, että juuri kirkko antaa vastavallankumoukselle sen elävän hengen, mitä ilman sitä olisikin mahdotonta edes ajatella.

Vastavallankumous tahtoo olla mukana pelastamassa mahdollisimman monia vallankumouksen uhkaamia sieluja ja estämässä ajallisen yhteiskunnan syöksymistä katastrofin kiiluun. Tässä sen täytyy tukeutua kirkkoon ja nöyrästi palvella sitä sen sijaan että elättelisi ylpeitä kuvitelmia roolistaan kirkon pelastajana.

2. Vallankumouksen murskaaminen on suuresti kirkon etujen mukaista

Jos vallankumous on olemassa ja jos se on sellainen kuin se on, sen murskaamisesta tulee osa kirkon missiota. Vallankumouksen murskaaminen palvelee sielujen pelastumista ja on välttämätöntä Jumalan suuremmaksi kunniaksi.

3. Siksi kirkko on perin juurin vastavallankumouksellinen voima

Jos termi vallankumous ymmärretään niin kuin me sen ymmärrämme, niin tämän kappaleen otsikkoa voidaan pitää ylempänä tässä esityksessä sanotun johdonmukaisena seurauksena. Jos väitetään muuta, todetaan samalla, että kirkko ei toimi tehtävänsä mukaisesti.

4. Kirkko on suurin vastavallankumouksellinen voima

Kirkon ensimmäinen sija vastavallankumouksellisten voimien joukossa on ilmeinen jo ajateltaessa katolisten kristittyjen lukumäärää, heidän yhtenäisyyttään ja vaikutusvaltaansa maailman asioihin. Mutta tämä sinänsä oikeutettu arvio kirkon luonnollisista voimavaroista on kuitenkin merkitykseltään toissijainen. Kirkon varsinainen voima nousee siitä tosiasiaista, että kyseessä on herramme Jeesuksen Kristuksen mystinen ruumis.

5. Kirkko on vastavallankumouksen sielu

Jos vastavallankumous tarkoittaa vallankumouksen hävittämiseen tähtäävää taistelua ja jos sen päämääränä on huomispäivän uusi kristikunta, jossa kukoistavat usko, nöyrä hierarkkisuuden ja puhtauden henki, niin selvästikin tämä tavoite saavutetaan parhaiten voittamalla ihmisten sydämet. Tämä on kirkon ominta aluetta, kirkon, joka opettaa katolista oppia ja opastaa ihmisiä rakastamaan ja harjoittamaan sitä. Siten kirkko on itse vastavallankumouksen sielu.

6. Vastavallankumouksen ideaalina on kirkon korottaminen

Tämä on ilmeisen tosi väite. Jos vallankumous on kirkon vastakohta, on mahdotonta vihata vallankumousta (ajateltuna kokonaisuudessaan eikä vain joiltain erillisiltä osiltaan) ja taistella sitä vastaan ilman että samalla kohotetaan kirkko ideaaliksi.

7. Eräessä mielessä vastavallankumouksen sfääri ulottuu kirkollisen sfäärin tuolle puolen

Edellä sanotun mukaisesti on helppo nähdä, että vastavallankumouksellisessa aktiossa on kyse koko ajallisen yhteiskunnan uudelleenorganisoimisesta. ”Koko maailma on jälleenrakennettava peruskivistään alkaen”¹, sanoi paavi Pius XII tarkoittaen vallankumouksen raunioittamaa maanpiiriä kokonaisuudessaan.

Toki tässä ajallisen yhteiskunnan perusteellisessa uudistustyössään vastavallankumouksen on yhtäältä haettava inspiraatiota kirkon kokonaisvaltaisesta opetuksesta, mutta toisaalta siinä on otettava huomioon myös kosolti sellaisia käytännöllisiä ja konkreettisia аспекteja, jotka ovat maallisen kansalaisyhteiskunnan ominta sfääriä. Tässä suhteessa vastavallankumous ylittää laajuudessaan selvästi kirkollisen elämänpiirin, niin syvästi ja läheisesti kuin sen suhde aina pysyykin kirkon opetusvirkaan ja tämän epäsuoraan auktoriteettiin.

8. Onko jokaisen katolilaisen oltava vastavallankumouksellinen?

Mikäli katolilainen on sisäistänyt asemansa apostolilaisena, hän on myös vastavallankumouksellinen. Mutta sitä hän voi olla useammalla kuin yhdellä tavalla.

A. Implisiittinen vastavallankumouksellinen

Katolilainen voi olla vastavallankumouksellinen implisiittisesti ja ikään kuin tiedostamattaan. Tämä on tilanne esimerkiksi sairaanhoitajan kohdalla. Hänen suoranaisten tehtävienään on ihmisten ruumiillisesta ja varsinkin sielullisesta toipumisesta huolehtiminen. Hän voi hoitaa tehtävänsä puhumatta sanaakaan vallankumouksesta ja vastavallankumouksesta. Hän voi jopa elää niin erikoisissa olosuhteissa, ettei hän edes ole tietoinen vallankumouksen ja vastavallankumouksen kaltaisista ilmiöistä. Mutta yhtä kaikki, mitä enemmän hän hyödyttää sielujen hyvinvointia, sitä enemmän hän vaikeuttaa vallankumouksen mahdollisuuksia saada näistä sieluista otetta. Näin hän implisiittisesti taistelee vastavallankumouksen joukoissa.

¹ Paavi Pius XII, Kehotus roomalaisille uskoville, 10.2.1952, *Discorsi e radiomessagi*, vol. 13, s. 471.

B. Eksplisiittisen vastavallankumouksellisuuden modernius

Koska vallankumouksen ja vastavallankumouksen välinen jännite niin läpitunkevalla tavalla luonnehtii omaa aikakauttamme, näyttäisi olevan tervehenkisellä tavalla nykyajan vaatimusten mukaista opetella tuntemaan tämä ilmiö perusteellisesti sekä omaksua siihen selvänäköinen ja energinen asenne.

Pidämme siis erittäin toivottavana sitä, että kaikki oman aikamme apostolaatti olisi avoimen vastavallankumouksellisesti sävyttynyttä ja ilmaisisi aina tilaisuuden tullen myös julkilausutun vastavallankumouksellisia tavoitteita.

Toisin sanoen olemme sitä mieltä, että todella nykyaikainen apostoli tekee sitä tuloksellisempaa työtä mitä selkeämmin hän osaa tunnistaa vallankumouksen jäljet omalla alallaan (mikä se sitten lieneekin) ja sen mukaisesti antaa kaikelle omalle tekemiselleen vahvan vastavallankumouksellisen leiman.

C. Eksplisiittinen vastavallankumouksellinen

Yhtä kaikki on kiistattoman lainmukaista, että tietyn ihmisryhmän erityisenä tehtävänä on harjoittaa julkilausutusti vastavallankumouksellista apostolaattia niin katolilaisten kuin ei-katolilaistenkin keskuudessa. Tätä tehtäväänsä nämä henkilöt toteuttavat saattamalla sieluja tietoisiksi vallankumouksen olemassaolosta, kuvailemalla sen henkeä, metodeja ja doktriinia, sekä kannustamalla kaikkia osallistumaan vastavallankumoukseen.

Näin heidän toimintansa palvelee aivan erityislaatuista apostolaattia, joka on yhtä luonnollinen ja ansiokas (ja varmasti syvämerkityksisempi) kuin ne tavanomaisemmat apostolaatin muodot, jotka ovat omistautuneet taistelemaan spiritismiä, protestantismia tai muita kirkon vihollisia vastaan.

Vaikuttaminen lukuisiin erilaisiin katolisiin ja ei-katolisiin yhteiskuntapiireihin, jotta voitaisiin herätellä sieluja huomamaan vaikkapa protestantismin vakavat puutteet, on kaikin tavoin suotavaa ja välttämätöntäkin, jos halutaan tehdä protestantismin vastaista työtä älykkäästi ja tehokkaasti. Vastavallankumouksellisen apostolaatin asialle vihkiytyneet katolilaiset toimivat tähän verrattavalla tavalla.

Vastavallankumouksellisessa apostolaatissa (kuten muissakin apostolaateissa) on mahdollista syyllistyä ylilyönteihin. Ne eivät kuitenkaan tee tyhjäksi tässä esiteltyjä apostolaatin yleisiä periaatteita, sillä kaikesta huolimatta *abusus non tollit usum*.

D. Varsinaista apostolaattia muodostamaton vastavallankumouksellinen toiminta

Lopuksi on sellaisiakin vastavallankumouksellisia, jotka eivät muodosta apostolaattia sanan varsinaisessa merkityksessä, sillä he ovat omistautuneet vastavallankumoukselliselle taistelulle esimerkiksi puoluepolitiikan piirissä tai talouselämän tarjoamin keinoin. Ilman muuta nämäkin toimintaympäristöt ovat erittäin merkityksellisiä ja niihin voi suhtautua vain arvostaen.

9. Katolinen aktio ja vastavallankumous

Paavi Pius XII määritteli Katolisen aktion ”joukoksi (maallikko)yhdistyksiä, jotka kirkollisen hierarkian ohjauksessa ja sen kanssa yhteistyötä tehden osallistuvat kirkon apostolaatin toteutumiseen”. Tällä tavoin asianmukaisesti ymmärretyn ja terveellä tavalla modernin Katolisen aktion ohjelman tärkeimpiä osa-alueita on vastavallankumouksen uskonnollisten ja moraalisten aspektien edistäminen yhteiskunnassa.

Vastavallankumouksellista toimintaa voi luonnollisesti harjoittaa sekä kokonaan yksilölliseltä pohjalta ponnistaen että useampien yksityishenkilöiden yhteenliittymissä. Kirkollisen auktoriteetin asiaankuuluvan hyväksynnän myötä toiminta voi huipentua jopa sellaisen uskonnollisen sääntökunnan perustamiseen, jonka karisman keskiössä on nimenomaan vastavallankumouksellinen taistelu.

Puhtaasti puoluepolitiikan tai talouselämän piirissä tapahtuva vastavallankumouksellinen taistelu ei selvästikään sisälly Katolisen Aktion tavoitteisiin.

10. Vastavallankumous ja ei-katolilaiset

Voiko vastavallankumous suostua yhteistyöhön ei-katolilaisten piirien kanssa? Onko vaikkapa protestanttisia tai islamilaisia vastavallankumouksellisia edes olemassa? Tähän voi vastata vain hyvin nyansoidusti. Kirkon ulkopuolella ei toki voi olla autenttista vastavallankumousta¹. Mutta on silti mahdollista ajatella, että jotkut protestantit tai muslimit edistyvät riittävästi kyetäkseen käsittämään vallankumouksen koko pahuuden ja omaksuakseen vastavallankumouksellisen asenteen. Tällaisten henkilöiden voi odottaa muodostavan ehkä hyvinkin suuria esteitä vallankumouksen tielle. Jos he vastaavat myöntävästi armon kutsuun, heistä voi tulla kelpo katolilaisia ja siten tehokkaita vastavallankumouksellisia. Vaikka näin ei kävisikään, he siis kuitenkin voivat ainakin jossain määrin vastustaa vallankumousta ja ehkä hieman pakottaa sitä jopa vetäytymään. He eivät ole vastavallankumouksellisia sanan täydessä merkityksessä. Silti yhteistyötä heidän kanssaan voidaan ja oikeastaan täytyykin tehdä, toki kaikella sillä varovaisuudella jota kirkon tällaisia tapauksia käsittelevät ohjeet edellyttävät.

Katolilaisten on oltava erityisen valppaita niiden vaarojen suhteen, joita kaikki tunnustustenvälisiin yhteenliittymiin osallistuminen sisältää. Näistähän pyhä paavi Pius X viisaasti varoitti: ”On toden totta kiistatonta, että tällaisiin yhdistyksiin sekaantumalla katolilaiset voivat altistaa uskonsa puhtauden ja kirkon kaanoneita kohtaan tuntemansa kuuliaisuuden suurille vaaroille.”²

Ei-katolilaisten parissa apostolaattimme toimii parhaiten, jos keskitytään kokonaan niihin, joilla jo valmiiksi on vastavallankumouksellisia taipumuksia.

¹ Ks. alaluku 5 ylempänä.

² Paavi Pius X, kiertokirje *Singulari quadam*, 24.9.1912, Bonne Presse, Paris, vol. 7, s. 275.

KOLMAS OSA

VALLANKUMOUS JA VASTAVALLANKUMOUS – KAKSIKYMMENTÄ VUOTTA MYÖHEMMIN

(Vuonna 1976 Plinio Corrêa de Oliveiraa pyydettiin kirjoittamaan esipuhe *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjansa uuteen italiantieliseen laitokseen. Hänen mielestään oli kuitenkin tarkoituksenmukaisempaa tehdä esipuhetta laajempi analyysi vallankumouksellisen prosessin kehityksestä kirjan ensimmäisen laitoksen ilmestymistä seuranneiden vajaan parinkymmenen vuoden aikana. Sitä tarkoitusta varten Corrêa kirjoitti teokseensa tämän kolmannen osan, joka julkaistiin ensimmäisen kerran kirjan uudessa painoksessa vuonna 1977. Suom. huom.)

I LUKU: VALLANKUMOUS ON LAKKAAMATTA MUOTOAAN MUUTTAVA PROSESSI

Tähän päättyivät *Vallankumous ja vastavallankumous* –pamfletin varhaisemmat painokset varsinaisen tekstin osalta. Mutta koska niin monta tapahtumantäyteistä vuotta on kulunut tämän kirjasen ensipainoksen julkaisusta vuonna 1959, on nyt paikallaan kysyä, ovatko kuluneet vuodet mahdollisesti tuoneet jotakin lisättävää tähän esitykseen. Vastaus on tietenkin myönteinen, kuten lukija tulee huomaamaan.

1. *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirja ja TFP:n kasvu: kaksikymmentä vuotta toimintaa ja taistelua

[Muskettisoturit] kaksikymmentä vuotta myöhemmin on nimeltään eräs Alexandre Dumas'n romaani, joka kerran oli tavattoman suosittu brasilialaisen nuorison keskuudessa. (Tämä oli tilanne ennen niitä syvällisiä psykologisia muutoksia, jotka tuhosivat ihmisten kirjallisen maun ja tekivät lopun mielenkiinnosta tätäkin kirjallisuudenlajia kohtaan.) Tämä nimi juolahti mieleeni alkaessani luonnostella näitä huomioita.

Vuosi 1959 tulikin jo mainittua. Tätä kirjoitettaessa vuosi 1976 on päättymäisillään; tämän kirjasen elämänsä kaaren toinen vuosikymmen lähestyy loppuaan. Kaksikymmentä vuotta...

Tänä aikana kirjan painosmäärät ovat moninkertaistuneet.¹

Tarkoitus ei ollut tehdä *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjasta pelkkää tutkimusta. Kirjoitin sen mielessäni myös ne noin sata nuorta brasilialaista, jotka olivat pyytäneet minulta neuvoja ja ohjeita tuolloin heille ajankohtaisten ongelmien kohtaamiseen ja päivittäisten velvollisuuksiensa

¹ Alun perin *Vallankumous ja vastavallankumous* julkaistiin *Catolicismo*-lehdessä kahdessa osassa. Sen lisäksi teos on kirjan muodossa julkaistu kahtena portugalinkielisenä painoksena, kolmena italiankielisenä painoksena, yhtenä saksankielisenä painoksena, kuutena espanjankielisenä painoksena (joista kaksi kertaa Espanjassa ja neljä kertaa eri Hispano-Amerikan maissa), kolmena ranskankielisenä painoksena (joista yksi Brasiliassa, yksi Kanadassa sekä yksi Ranskassa) ja neljänä englanninkielisenä painoksena. Lisäksi se on kokonaisuudessaan julkaistu sekä espanjalaisessa *Qué Pasa?* –aikakauslehdessä että chileläisessä *Fiducia*-aikakauslehdessä. Yhteensä kirjaa on painettu noin 100 000 kappaletta. Toim. huom.

käsittelyyn. Tämä pieni ryhmä, joka oli tulevan TFP:n¹ alkusolu, levisi ympäri valtavan kokoista Brasiliaa. Olosuhteet suosivat vastaavien mutta autonomisten organisaatioiden samanaikaista syntyä ja kehitystä muualla Etelä-Amerikassa. Sama tapahtui myöhemmin myös Yhdysvalloissa, Kanadassa, Espanjassa ja Ranskassa. Viime aikoina intellektuaalinen hengenheimolaisuus on lupaavalla tavalla yhdistänyt henkilöitä ja organisaatioita muistakin Euroopan maista tähän kasvavaan järjestöperheeseen. Pariisissa vuonna 1973 perustettu *Le Bureau Tradition, Famille, Propriété*² on vaalinut parhaansa mukaan näitä tiivistyviä suhteita.

Nämä kaksikymmentä vuotta ovat olleet siis kasvun vuosia. Mutta sen lisäksi ne ovat olleet intensiivisen vastavallankumouksellisen taistelun vuosia.

Taistelussa on myös saavutettu merkittäviä tuloksia, vaikka tässä yhteydessä ei olekaan mahdollisuutta luetella niitä kaikkia.³ Tyydymme toteamaan, että kaikissa niissä maissa, missä TFP tai joku sen hengen jakava sisarjärjestö on läsnä, on käyty lakkaamatonta taistelua vallankumousta vastaan. Erityisesti kohteina ovat olleet ns. vasemmistokatolisuus uskonnollisessa sfäärissä ja kommunismi ajallisessa sfäärissä. Aidosti antikommunistiseen taisteluun sisällyttämme myös taistelun kaikkia sosialismin muotoja vastaan, sillä nämä ovat vain kommunismin esivaiheita, ikään kuin sen toukka-asteita. Taistelu käydään koko ajan tämän kirjasen toisessa osassa esiteltyjen periaatteiden, tavoitteiden ja normien viitoittamalla tavalla.

Näin saavutetut tulokset osoittavat, kuinka tarkkoja ja paikkansapitäviä ovat tässä kirjassa tehdyt havainnot sekä vallankumouksesta että siihen erottamattomasti liittyvästä vastavallankumouksesta.

2. Onko Vallankumous ja vastavallankumous –kirja edelleen ajankohtainen tässä alituisten nopeiden muutosten maailmassa? Vastaus on kyllä

¹ (*Sociedade Brasileira de Defesa da Tradição, Família e Propriedade*, eli ”Tradition, perheen ja omistusoikeuden” puolustamiseen keskittyvä brasilialainen emojärjestö perustettiin vuonna 1959 juuri Corrêon kirjoitusten innoittamana. Suom. huom.)

² Nykyään *Association Française pour la Défense de la Tradition, de la Famille et de la Propriété*.

³ Ks. *Um homem, uma obra, uma gesta – Homenagem das TFPs a Plínio Corrêa de Oliveira* (São Paulo: Edições de Amanhã, 1989). Ko. teos sisältää runsaasti historiallista materiaalia TFP:stä ja sen sisarorganisaatioista kahdessakymmenessä kahdessa maassa ja viidessä maanosassa. Toim. huom.

Samaan aikaan, kun *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan painosmäärät kasvoivat ja kantoivat hedelmää viidessä maanosassa¹, tämä jo neljän vuosisadan ajan vallankumousprosessin ravistelema maailma muuttui nopeasti ja perusteellisesti. Siksi onkin tämän uusimman painoksen nyt ilmestyessä syytä pohtia, kuten jo ylempänä vihjasin, että antavatko nämä muutokset aihetta joihinkin korjauksiin tai täydennyksiin vuonna 1959 kirjoittamassani tekstissä.

Vallankumous ja vastavallankumous –kirja sijoittuu yhtäältä teoreettiseen sfääriin, toisaalta sellaiseen teoreettis-käytännölliseen piiriin, joka on hyvin lähellä puhdasta teoriaa. Siksi ei pitäisi tulla yllätyksenä kenellekään, että nähdäkseni mikään ulkoinen tapahtuma ei ole antanut aihetta sisällöllisiin muutoksiin tekstissä.

Toki monia niistä metodeista ja toimintamalleista, joita vuonna 1959 perustettu Brasilian TFP ja sen sisarjärjestöt alkuvaiheessa käyttivät, on jätetty sivuun tai mukautettu uuteen tilanteeseen sopivaksi. Uusiakin toimintatapoja on omaksuttu. Mutta nämä metodikysymykset kuuluvat kuitenkin alemman tasoiseen, käytännölliseen ja toiminnalliseen sfääriin, ja sitä puolta *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjassa ei käsitellä. Mitään muutoksia alkuperäiseen tekstiin ei siis ole tarvinnut tehdä.

Sen sijaan olisi kyllä paljonkin lisättävää, mikäli tahdomme suhteuttaa *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan viestin uusiin historian avaamiin näköaloihin. Pelkkä lyhyt liiteluku ei sellaiseen riittäisi. Olen kuitenkin sitä mieltä, että yhteenveto vallankumouksen töistä näiden kuluneiden kahden vuosikymmenen aikana, siis eräänlainen yleiskatsaus muutoksen kourissa olevaan maailmaan, auttaisi lukijaa suhteuttamaan tämän kirjasen sisällön nykymaailman todellisuuteen. Tähän työhön ryhdymmekin nyt.

¹ *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan levikki on ollut merkittävää myös Australiassa, Etelä-Afrikassa ja Filippiineillä. Toim. huom.

II LUKU: KOLMANNEN VALLANKUMOUKSEN HUIPPUKOHTA JA KRIISI

1. Kolmannen vallankumouksen huippukohta

Kuten olemme nähneet¹, kirkon ja kristillisen sivilisaation asteittaisen tuhoamisprosessin pääasialliset etapit muodostuivat seuraavista kolmesta suuresta vallankumouksesta: 1400-luvulla humanismi, renessanssi ja protestantismi (ensimmäinen vallankumous); 1700-luvulla Ranskan vallankumous (toinen vallankumous); 1900-luvun alussa kommunismi (kolmas vallankumous).

Nämä kolme kumousta voidaan ymmärtää vain yhden valtavan prosessin osina, ja se prosessi on Vallankumous itse.

Koska vallankumous on prosessi, on ilmeistä, että vuonna 1917 alkanut kolmas vallankumous jatkuu edelleen. Se on juuri nyt saavuttamassa todellisen huippukohtansa.

Tarkasteltaessa kommunistisen järjestelmän hallitsemia maa-alueita ja väestömassoja voidaan havaita, että kolmas vallankumous on synnyttänyt historiallisesti ajatellen ennennäkemättömän maailmanvallan. Suurimmille ei-kommunistisille kansakunnille tämä maailmanvalta muodostaa jatkuvan turvattomuuden ja hajaannuksen lähteen.

Lisäksi kolmannen vallankumouksen johtajat vetelevät naruja, joiden toisesta päästä löytyy paitsi ei-kommunistisen maailman avoimesti kommunistia puolueita myös suunnaton verkosto erilaisia piilokommunisteja, myötäjuoksijoita ja hyödyllisiä idiootteja, joita on soluttautunut ei-

¹ Ks. Esipuhe ja kirjan ensimmäinen osa, III luku, 5 alaluku, A-D.

kommunististen (sosialististen ja muiden) puolueiden lisäksi myös kirkkoihin¹, ammattijärjestöihin, kulttuuritoimeen, pankkeihin, lehdistöön, televisioon, radioon, elokuvateollisuuteen ja niin edelleen.

Ja ikään kuin tässä ei vielä olisi kylliksi, kolmas vallankumous käyntelee pelottavan tehokkaasti psykologisen sodankäynnin taktikoita, joista puhumme tarkemmin tuonnempana. Niitä soveltamalla kommunismi on onnistunut saattamaan huomattavan osan ei-kommunistisen lännen yleisestä mielipiteestä typeryteen apatian tilaan. Näiden taktiikoiden nojalla kolmas vallankumous voi jatkossa toivoa saavuttavansa huomattavaa menestystä, mikä on vallankumousta ulkopuolelta tarkkailevien näkökulmasta sitäkin huolestuttavampaa.

Lukuisten läntisten ”demokratioiden” ja markkinatalousmaiden penseys ja taisteluhaluttomuus väkivahvan kommunismin edessä, ellei suoranaista yhteistoimintaa sen kanssa, on tämän nykyisen kauhean maailmantilanteemme hallitseva piirre.

Näissä olosuhteissa on inhimillisesti katsoen väistämätöntä, että jos vallankumousprosessi etenee samalla tavoin kuin se on tehnyt tähän saakka, niin kolmas vallankumous perii lopulta voiton koko maailmassa. Mutta milloin? Moni voisi hätkähtää, jos aivan hypoteettisestikin olettaisiin näin käyvän kahdenkymmenen vuoden kuluessa. Tällainen ajanjakso näyttäisi heistä yllättävän lyhyeltä. Mutta kuka todellisuudessa voi olla varma siitä, ettei näin tapahdu jo kymmenen tai viiden vuoden kuluessa tai vieläkin aikaisemmin?

Tämän katastrofin välitön läheisyys on epäilemättä selvimpiä merkkejä siitä dramaattisesta maailmanpoliittisten suhdanteiden muutoksesta, mikä on tapahtunut vuosien 1959 ja 1976 välillä.

A. Lähestyessään huipennustaan kolmas vallankumous on huolellisesti pyrkinyt välttämään turhia riskejä

Kolmannen vallankumouksen ohjaajilla on hallussaan keinot hetkenä minä hyvänsä laukaista lopullinen maailmanvalloitusoperaatio sotien, poliittisten manööverien, taloudellisten kriisien ja

¹ Kommunistien solutustyö eri kirkkokuntien parissa on sitäkin vaarallisempaa maailman kannalta, kun se ulottuu itseensä pyhään roomalaiskatoliseen kirkkoon. Tämä siksi, että katolinen kirkko ei ole vain yksi kirkko muiden joukossa. Se on elävän ja tosi Jumalan ainoa elävä ja tosi kirkko, herramme Jeesuksen Kristuksen ainoa mystinen puoliso. Verrattuna muihin kirkkoihin katolinen kirkko ei ole vain isompi ja loistavampi timantti pienempien ja himmeämpien joukossa, vaan pikemminkin ainoa aito jalokivi lasijäljitelmiä joukossa.

veristen vallankumousten kautta. Tällaiseen seikkailupolitiikkaan kuitenkin liittyy huomattavia riskejä. Vallankumouksen ohjaajat hyväksyvät näin riskialttiin politiikan ainoastaan silloin, kun se on välttämätöntä.

Klassisten metodien käyttö samanaikaisesti kuitenkin riskit huolellisesti minimoiden on tuonut kommunistisen maailmanvallan nykyiseen pisteeseensä. Siksi on ymmärrettävää, että maailmanvallankumouksen johtajat toivovat saavuttavansa täydellisen maailmanherruuden samalla tavoin välttämättä kaikelle suuren tyylin seikkailupolitiikalle ominaisia riskejä, jotka voisivat vaarantaa hankkeen kohtalokkaalla ja korjaamattomalla tavalla.

B. Onko odotettavissa uhkayrityksiä kolmannen vallankumouksen tulevaisuudessa?

Kolmannen vallankumouksen tavanomaisten metodien menestystä ovat kuitenkin heikentäneet tiettyjen psykologisesti epäsuotuisten olosuhteiden esiintyminen, mikä ilmiö on korostunut erityisesti viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana. – Tuleeko kommunismi olosuhteiden pakottamana vastedes ryhtymään uhkayrityksiin?

2. Odottamattomia esteitä kolmannen vallankumouksen klassisten metodien tiellä

A. Suostuttelukyvyn heikkeneminen

Tutkikaamme nyt niitä olosuhteita, jotka saattavat pakottaa kommunismin uhkayritysten tielle.

Ensinnäkin on pantava merkille kommunistisen käännytystyön suostutteluvoiman heikkeneminen.

Ennen aikaan kansainvälinen kommunismi värväsi käännyttäjiä pääasiallisesti suorasanaisen ja tinkimättömän indoktrinaation keinoin.

Syistä, joiden kaikkien kirjaaminen tässä veisi liikaa tilaa, olosuhteet ovat nyttemmin muuttuneet melkein kaikkialla länsimaissa laajojen väestökerrosten kohdalla hyvin epäsuotuisiksi suoraviivaisen kommunistisen indoktrinaation menestystä ajatellen. Kommunistisen dialektiikan ja avoimen ideologisen propagandan suostutteluvoima on silminnähden heikentynyt.

Tästä syystä meidän päiviemme kommunistinen propaganda esiintyy aina vain lempeämmissä ja rauhallisimmissa valepuvuissa. Tämän valepuvun suojissa levitetään verhotusti marxilaisia periaatteita sosialistisen kirjallisuuden välityksellä; toisinaan pyritään suodattamaan ”keskustalaiseksi” sanottuun poliittiseen kulttuuriin ideoita, jotka basillien tavoin itäessään saavat keskittien poliitikot vähin erin ja huomaamattaan omaksumaan kommunistisen doktriinin kokonaisuudessaan.

B. Kommunistien johtavan aseman heikkeneminen vallankumousliikkeessä

Punaisen uskontunnustuksen suora vetovoima massojen keskuudessa on siis heikentynyt, ja siksi on jouduttu omaksumaan epäsuorempia, hitaampia ja työläämpiä vaikutuskeinoja. Mutta myös kommunistien johtava rooli vallankumousliikkeessä on vastaavalla tavalla heikentynyt.

Tarkastelkaamme nyt, kuinka nämä toisiinsa liittyvät ilmiöt näkyvät ja millaisia ovat niiden hedelmät.

a) Viha, luokkataistelu, vallankumous. Kommunistisessa liikkeessä on perimmältään kyse luokkavihan synnyttämästä vallankumouksesta, ja näin liike itsekin asian ymmärtää. Tämän vihan kanssa parhaiten yhteensopiva toimintamalli on väkivalta. Metodi on suoraviivainen ja raju, ja kommunismin oppi-isät odottivat sen avulla saavansa tuloksia vähäisin riskein ja lyhyessä ajassa.

Metodi edellyttää kommunisteilta kykyä johtaa ja organisoida vallankumousta. Nämä kyvyt tekivät aikaisemmin heille mahdolliseksi kylvää massoihin tyytymättömyyttä, muuttaa tyytymättömyys vihaksi ja muovata vihasta valtava salaliitto, joka tuosta vihasta voimaa saaden lopulta onnistui tuhoamaan koko vanhan järjestelmän ja pysyttämään sen tilalle kommunismin.

b) Vihan kanavointikyvyn heikkeneminen ja luopuminen väkivallasta ainoana keinona. Kyky suunnata vihaa omien tarkoituksien hyväksi on sekin karkaamassa kommunistien käsistä.

Tässä esityksessä ei ole tilaa pohtia tämän tosiasian monimutkaisia syitä. Tyydymme toteamaan, että viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana kommunistit ovat saaneet väkivallalla aina vain vähemmän tuloksia aikaiseksi. Asian todistamiseksi tarvitsee vain palauttaa mieleen Kuubasta käsin eri puolille Latinalaista Amerikkaa kylvetty ja poikkeuksetta epäonnistunut sissitoiminta ja terrorismi.

On kyllä totta, että Afrikassa väkivalta on vetänyt melkein koko mannerta kohti kommunismia. Mutta tällä tosiasialla ei ole mainittavassa määrin todistusvoimaa muualla maailmassa vallitsevan mielipideilmaston suhteen. Sillä Afrikan useimpien alkuperäisväestöryhmien primitiivisyys asettaa tämän maanosan aivan omaan luokkaansa, ja sikäläinen väkivalta ei kumpua niinkään ideologisista motiiveista kuin kolonialismin vastaisesta kaunasta, mitä kommunistinen propaganda on osannut käyttää hyväkseen tavanomaisella viekkauksellaan.

c. Kommunismin metodisen heikkenemisen todiste ja hedelmä: kolmas vallankumous omaksuu hymyilevät kasvot. Kolmannen vallankumouksen oma-aloitteinen muodonmuutos on selkein todiste siitä, että kommunismi on viimeisten kahden tai kolmen vuosikymmenen aikana menettänyt kykyään luoda ja ohjailta vallankumouksellista väkivaltaa.

Stalinismin jälkeisen suojasään aikana kolmas vallankumous on kätkenyt kasvonsa hymyilevän maskin taakse, ja kommunistien suhteissa länteen polemiikki on vaihtunut dialogiksi; vallankumous on teeskennellyt mentaliteetin ja asenteen muutosta, se on osoittanut halukkuutta kaikenlaiseen yhteistyöhön niiden vastustajiensa kanssa, jotka se pyrki aikaisemmin murskaamaan väkivaltaisesti.

Näin vallankumous on kansainvälisellä kentällä siirtynyt kylmästä sodasta ensin rauhanomaiseen rinnakkaineloon, sitten ”ideologisten muurien murtamiseen”; ja lopulta on siirrytty kapitalististen valtojen kanssa avoimeen yhteistyöhön sellaisten pr-termien kuin *Ostpolitik* tai *liennytyt* (*détente*) suojissa.

Monien länsimaiden sisäpoliittisella näyttämöllä ”ojennetun käden politiikka”, joka Stalinin aikana oli ollut pelkkä pienten vasemmistolaiskatolisten vähemmistöjen hämäämiseksi suunniteltu juoni, muuttui todelliseksi liennytykseksi kommunistien ja porvaripuolueiden välillä. Tämä politiikka oli ihanteellinen välikappale punaisten käsissä näiden pyrkiessä rakentamaan sydämellisiä suhteita kaikkiin uskonnollisiin ja maallisiin vastustajiinsa sekä lähestymään heitä petollisin aikein. Tästä seurasi sarja erilaisia ”ystävällismielisiä” taktiikoita, jotka tukeutuivat milloin myötäjuoksijoihin,

milloin lain kirjainta kunnioittaviin, rakastettaviin ja Moskovaan epäillen suhtautuviin eurokommunisteihin, milloin historialliseen kompromissiin ja niin edespäin.

Kuten todettua, nämä juonet hyödyttävät kolmatta vallankumousta. Mutta niistä saatu hyöty realisoituu hitaasti, asteittain ja on riippuvainen lukuisista muuttujista. Valtansa kukkuloilla ollessaan kolmas vallankumous on vaihtanut uhkaavan ja aggressiivisen linjan hymyilyyn ja keskusteluun. Se ei enää etene tahtimarssia kasakansaappaat jalassaan vaan liikkuu hitaasti ja vaivihkaisin askelin. Se on hylännyt suorimman tien - joka on aina lyhin – ja seurailee sen sijaan mutkikkaita, epävarmoja polkuja.

– Mikä valtava muutos vain kahdessakymmenessä vuodessa!

C. Vastaväite: kommunistien menestys Italiassa ja Ranskassa

Mutta, voisi joku sanoa, kun kommunistit ovat tällä hymytaktiikalla saavuttaneet menestystä mm. Italiassa ja Ranskassa, niin on turha väittää kommunismin olevan vetäytymässä tai edes että nykyinen hymykasvoinen kommunismi etenisi hitaammin kuin vanha Leninin ja Stalinin aikainen julmasti irvistävä kommunismi.

Tähän täytyy heti alkuun vastata, että viimeaikaiset parlamenttivaalit Ruotsissa, Länsi-Saksassa ja Suomessa, samoin kuin Britannian paikallisvaalit sekä sikeläisen nykyisen Labour-hallituksen epävakaus, todistavat kaikki kansan syvien rivien tuntemasta vastenmielisyydestä sosialistisia ”paratiiseja” ja kommunistien väkivaltaa kohtaan.¹

¹ Vaikka tämä mittasuhteiltaan valtava antisosialistinen saturaatioefekti Länsi-Euroopassa hyödyttää pikemminkin poliittisen kentän keskiryhmiä kuin äärioikeaa laitaa, sen merkitys vallankumouksen ja vastavallankumouksen välisessä kamppailussa on silti kiistaton. Sitä mukaa, kun eurooppalainen sosialismi menettää asemiaan ja kannattajakuntaa, sen johtajat tuntevat tarvetta ottaa etäisyyttä kommunismiin. Vastaavasti keskustajohtajat pyrkivät välttämään sen riskin, että alkaisivat näyttää äänestäjiensä silmissä socialisteilta, ja omaksuvat siksi vieläkin jyrkempiä antikommunistisia kantoja. Keskustaoikeistolaisten ryhmien puolestaan on profiloituttava peräti militantin antisosialistiseksi toimijoiksi.

Kommunistien kanssa yhteistoimintaa suosineiden vasemmisto- ja keskustaryhmien tilannetta voi verrata junaan, jonka veturi äkkiä lyö jarrut pohjaan. Veturia lähinnä oleva vaunu ensin törmää siihen ja sitten sinkoaa taaksepäin. Shokkiaallon lailla tämä efekti etenee vaunusta vaunuun koko junan mitalla.

Voisiko tämä nyt [70-luvun lopulla] vallitseva korostetusti sosialismin vastainen allergia olla jonkin vallankumouksellista prosessia pysyvästi köyhdyttävän syvällisen yhteiskunnallisen ilmiön ensimmäinen ilmenemismuoto? Vai onko tässä kyse sittenkin vain ohimenevästä tervejärkisyydenkohtauksesta nykyajan kaaoksen keskellä? Nyt saatavilla olevan tiedon varassa tähän kysymykseen ei ole mahdollista vastata.

Tietyt selvät merkit viittaavat siihen suuntaan, että yllämainittujen maiden esimerkki on jo alkanut heijastua Italian ja Ranskan, noiden kahden suuren latinalais-katolisen Länsi-Euroopan maan politiikkaan haitaten kommunistien etenemistä niissä.

Mutta ennen kaikkea on mielestäni syytä kyseenalaistaa se, kuinka aidosti kommunistista loppujen lopuksi on Italian kommunistisen puolueen ja Ranskan sosialistipuolueen (puhun Ranskan kohdalla mieluummin sosialisteista, sillä Ranskan kommunistinen puolue on pysähtyneessä tilassa) kannatuksen kasvu.

Kumpikaan mainituista puolueista ei saa likimainkaan kaikkia ääniään vain omalta perinteiseltä kannattajakunnaltaan. Katolisten piirien tuki on varsin merkittävä (tuon tuen todellisen suuruuden tulee vasta historia joskus paljastamaan), ja se on luonut Italian kommunistisen puolueen ympärille aivan poikkeuksellisessa määrin illuusioita, heikkoutta, apatiaa ja rikoskumppanuutta. Näiden hämmästyttävien ja luonnottomien olosuhteiden heijastuminen vaaleihin selittää suurelta osaltaan kommunistista puoluetta äänestävien lukumääräisen kasvun, ja monet heistä eivät todellakaan kuulu puolueen perinteiseen äänestäjäkuntaan. Ei pidä unohtaa myöskään tiettyjen upporikkaiden (*Cresos*) myötäjuoksijoiden suoraa tai epäsuoraa vaikutusvaltaa äänestyskäyttäytymiseen. Heidän avoimen yhteistoimintahenkinen asenteensa kommunisteihin nähden mahdollistaa kaikenlaisen vaalikikkailun, mikä aivan ilmeisesti hyödyttää kolmatta vallankumousta. Vastaavia huomioita voidaan tehdä myös Ranskan sosialistipuolueen osalta.

3. Muodonmuutosprosessin läpikäyneistä vihasta ja väkivallasta kehittyä totaalinen psykologinen vallankumoussota

Saadaksemme täydellisemmän kuvan siitä valtaisasta muutoksesta, jonka kolmas vallankumous on läpikäynyt viimeisten kahden vuosikymmenen kuluessa, on analysoitava kaikessa laajuudessaan nykykommunismien suurinta toivoa, nimittäin vallankumouksellista psykologista sodankäyntiä.

Kuten on jo todettu, kansainvälinen kommunismi perustuu väistämättä vihaan, ja se on sisäisen logiikkansa mukaisesti aikaisemmin turvautunut sellaisiin väkivaltaisiiin keinoihin kuin sodat, vallankumoukset ja attentaatit. Mutta nyt kommunismi on yleisessä mielipiteessä tapahtuneiden tärkeiden ja syvällisten muutosten pakottamana joutunut kätkemään vihansa sekä teeskentelemään luopumista sodasta ja väkivaltaisista kumouksista.

Jos tämä luopuminen olisi vilpittöntä, niin kommunismi kieltäisi oman olemuksensa siinä määrin, että sitä voisi pitää itsemurhana.

Mutta tästä ei alkuunkaan ole kyse. Kommunismi käyttää hymyä aggression ja sodan välikappaleena. Se ei hylkää väkivaltaa, vaan ainoastaan siirtää sen fyysiseltä ja käsinkosketeltavalta taistelukentältä hienovaraisempien ja luonteeltaan psykologisempien operaatioiden alueelle. Tavoitteena on voittaa sielut niiden sisältä käsin asteittain ja huomaamatta, koska muuttuneiden olosuhteiden pakosta ei enää voida klassisten metodien mukaisesti hyökätä suoraan ja avoimesti.

Tässä ei tietenkään ole kyse joistakin harvinaisista ja satunnaisista operaatioista. Päinvastoin kyseessä on todellinen valloitusota; sota tosin on luonteeltaan psykologista, mutta sellaisenakin se on totaalista, sillä sitä käydään koko ihmisyyttä vastaan ja sen kohteena ovat kaikki yksittäiset ihmiset kaikissa maissa.

Totaalisen psykologisen vallankumoussodan merkitystä ei mielestäni voi liikaa korostaa.

Psykologinen sota tähtääkin ihmisen koko psyykeeseen, toisin sanoen se ”työstää” ihmisen eri sielunkykyjä ja vaikuttaa hänen mentaliteettinsa jokaisessa säikeessä.

Sen kohteena ovat kaikki ihmiset, niin kolmannen vallankumouksen kannattajat ja myötäjuoksijat kuin puolueettomat ja jopa vastustajatkin.

Sille kelpaavat kaikki keinot. Joka askeleella se pyrkii tavalla tai toisella vetämään ihmisryhmiä ja jopa ihmisyksilöitä näiden sitä itse huomaamatta lähemmäs kommunismia, vaikka vain vähänkin kerrallaan. Ja tätä se tekee kaikilla elämänalueilla: uskonnollisten, poliittisten ja yhteiskunnallisten vakaumusten piirissä; samoin talous-, kulttuuri- ja taide-elämässä sekä perhe-, työ- ja seuraelämässä.

A. Psykologisen vallankumoussodan kaksi päätavoitetta

Koska kolmannella vallankumouksella on nykyään vaikeuksia ideologisessa värväytyössään, sen soveliainta toimintakenttää eivät olekaan vallankumouksen ystävät ja sympatisoijat, vaan puolueettomat ja vastustajat; kolmas vallankumous pyrkii

a. harhauttamaan puolueettomia ja vaivuttamaan nämä vähin erin uneen;

b. kylvämään joka hetki hajaannusta vastustajien joukkoihin, eristämään, terrorisoimaan, panettelemaan, vainoamaan heitä ja estämään heidän toimintaansa.

Nämä ovat nähdäkseni psykologisen vallankumoussodan kaksi päätavoitetta.

Tällä tavoin kolmas vallankumous tulee kykeneväksi voittamaan: ei siis niinkään kasvattamalla ystäviensä lukumäärää kuin eliminoimalla vastustajansa.

Tätä sotaa varten kommunismi mitä ilmeisimmin mobilisoi kaikki ne voimavarat, mitä sillä on kolmannen vallankumouksen nykyisen offensiivisen huippukohdan ansiosta länsimaissa käytössään.

B. Totaalinen psykologinen vallankumoussota on seurausta sekä kolmannen vallankumouksen huipentumisesta että sitä nykyään vaivaavista ongelmista

Totaalinen psykologinen vallankumoussota on siis seurausta jo mainittujen kahden keskenään ristiriitaisen tekijän yhteisvaikutuksesta: yhtäältä näemme kommunismin vaikutusvallan olevan huipussaan lähes kaikilla suuren länsimaisen yhteiskuntakoneiston avainpaikoilla, toisaalta taas havaitsemme sen menettäneen vetovoimaansa ja kykyään vakuuttaa länsimaisten yhteiskuntien yleisen mielipiteen syviä kerrostumia.

4. Kolmannen vallankumouksen psykologinen offensiivi kirkkoa vastaan

Olisi mahdotonta kuvata tätä psykologista sodankäyntiä tutkimatta huolellisesti sen kehitystä suhteessa länsimaisen kulttuurin varsinaiseen sieluun, so. kristillisyyteen ja aivan erityisesti katoliseen uskoon, joka on kristinuskoa täydellisimmässä ja autenttisimmassa muodossaan.

A. Vatikaanin toinen kirkolliskokous

Vallankumous ja vastavallankumous –kirjamme näkökulmasta hymyilevän jälkistalinistisen kommunismin varsinainen jymymenestys on ollut Vatikaanin toisen kirkolliskokouksen arvoituksellinen, hämmentävä, ällistytävä ja apokalyptisen traaginen hiljaisuus kommunismin suhteen.

Tämä kirkolliskokous halusi julkilausutusti esiintyä enemmän pastoraalisin kuin dogmaattisin tunnuksin. Ja pitääkin paikkansa, että dogmaattisia ulottuvuuksia kokouksessa ei ollut. Mutta sen kommunismia koskevan laiminlyönnin seurauksena se saatetaan tulla historiassa muistamaan erityisen *ei*-pastoraalisena kirkolliskokouksena.

Selitän yllä sanomaani tarkemmin.

Kuvitelkoon lukija mielessään kuivalla ja vähäravinteisella laitumella riutuvaa suunnattoman suurta lammaslaumaa, jota ahdistelevat joka suunnalta mehiläisten, ampiaisten ja petolintujen parvet.

Nyt alkavat paimenet kastella laidunta ja hätistellä mehiläisiä ja lintuja loitommalle. – Voiko tällaista toimintaa kutsua paimenen työksi? – Teoriassa epäilemättä voi. Mutta jos lampaat joutuisivatkin samanaikaisesti susilauman hyökkäyksen kohteeksi, vieläpä niin että susista moni olisi naamioitunut lampaaksi, ja jos paimenet koko ajan keskittyisivät hyönteisten hätistelyyn edes yrittämättä paljastaa ja karkottaa susia laumansa kimpusta, niin vieläkö he ansaitsisivat tulla kutsutuiksi hyväksi, laumansa parasta ajaviksi paimeniksi?

Toisin sanoen, käyttäytyivätkö hyvien paimenten lailla ne Vatikaanin toisen kirkolliskokouksen isät, jotka pyrkivät hätistelemään vähäisempiä vastustajia loitommalle mutta antoivat (vaikenemalla) suuremman vastustajan vapaasti mellastaa?

Aggiornamento-politiikka on jo teoreettisestikin kyseenalainen, ja käytännössä se on osoittautunut tuhoisaksi; tämä on vähintään, mitä siitä voi sanoa. Juuri tämän politiikan hengessä kirkolliskokous yritti hätistellä niin sanoaksemme mehiläisiä, ampiaisia ja petolintuja. Mutta kommunismista se

vaikeni ja näin antoi susille täyden vapauden. Kirkolliskokouksen aikaansaannoksia ei voi kutsua todella pastoraalisiksi sen enempää ajallisen kuin hengellisenkään historian näkökulmasta.

Tämän sanominen on tuskallista, mutta tosiasioiden valossa Vatikaanin toinen kirkolliskokous on yksi kirkon historian suurimmista onnettomuuksista, ellei suurin. Kirkolliskokouksesta saakka ovat ”Saatanan savut”¹ alkaneet tunkeutua kirkon rakenteisiin uskomattomissa mittasuhteissa, ja ne leviävät leviämistään laajenevan kaasun kauhistuttavalla voimalla. Kristuksen mystinen ruumis näyttää lukemattomien sielujen kauhuksi astuneen itsetuhon pahaenteiselle tielle.

Historia tietää kertoa lukemattomista draamoista, joita kirkko on joutunut käymään läpi olemassaolonsa kahden vuosituhannen aikana. Ne kirkon vastustajat, jotka alun alkaen itivät kirkon ulkopuolella, yrittivät ulkoa käsin kirkkoa tuhotakin. Kirkon sisällä kehittyneet syöpäkasvaimet kirkko leikkasi itse irti, minkä jälkeen nekin raivosivat kirkkoa vastaan ulkopuolelta sen tuho mielessään.

– Mutta milloin on ennen meidän päiviämme nähty tähän verrattavaa yritystä tehdä kirkosta loppu? Enää ei ole asialla avoin vastustaja, vaan nyt on kyse ”itsetuhosta” (*autodemolição*), kuten hyvin arvovaltainen taho tätä prosessia luonnehti maailmanlaajuiselle yleisölle².

Sanotusta seuraa valtava katastrofi kirkolle ja sille, mitä kristillisestä sivilisaatiosta vielä on jäljellä. Esimerkiksi Vatikaanin *Ostpolitik* ja kommunistien massiivinen solutustyö katolisissa yhteiskuntapiireissä ovat näiden onnettomuuksien hedelmää. Lisäksi kolmannen vallankumouksen kirkonvastainen psykologinen offensiivi voi laskea ne voittojensa joukkoon.

B. Kirkko vallankumouksen ja vastavallankumouksen välisen taistelun nykyvaiheen keskipisteenä

Kun kirjoitin *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjaani vuonna 1959, kirkkoa pidettiin kommunismin maailmanlaajuisen ekspansion mahtavana hengellisenä vastavoimana. Nyt vuonna 1976 lukemattomat kirkonmiehet, joukossa piispojakin, luetaan kolmannen vallankumouksen rikoskumppaneihin joko laiminlyöntien, yhteistoiminnan tai jopa avoimen vallankumouksellisen

¹ Vrt. paavi Paavali VI:n saarna 29.7.1972.

² Paavi Paavali VI:n puhe roomalaisessa Lombardian pappisseminaarissa 7.12.1968.

agitaation takia. Miltei kaikkialle levinnyt ”edistysmielisyys” (*progressismo*) on muuttamassa katolisen kirkon aikaisemmin vehreätä metsää kuivaksi risukoksi, jonka kommunismi voi helposti sytyttää liekkeihin.

Tämän muutoksen merkitys on sanalla sanoen sitä luokkaa, että väitän epäröimättä vallankumouksen ja vastavallankumouksen välisen taistelun kaikkein herkimmän ja ratkaisevimman rintamaosan siirtyneen ajallisen yhteiskunnan sfääristä kokonaan uskonnolliselle alueelle; taistelun keskus on nyt pyhässä kirkossa, missä edistykselliset, piilokommunistit ja kommunistien myötäilijät ottavat yhteen vanhakantaisten ja antikommunistien kanssa.¹

C. Vallankumous ja vastavallankumous –kirjaan perustuvia reaktioita

Ovatko nämä lukuisat muutokset tehneet tyhjäksi *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan vaikutuksen? Pikemminkin päinvastoin.

Vuonna 1968 TFP:n tuolloin olemassa olevat eteläamerikkalaiset paikallisosastot laativat yhdessä joukon vetoamuksia paavi Paavali VI:lle, joissa ne pyysivät häntä ryhtymään toimenpiteisiin Etelä-Amerikan maiden katolisen papiston ja maallikoiden keskuudessa rehottavaa vasemmiston solutustyötä vastaan; kyseinen tempaus sai inspiraationsa tämän teoksen toisesta osasta (”Vastavallankumous”).

Kaiken kaikkiaan 2 060 368 ihmistä Brasiliassa, Argentiinassa, Chilessä ja Uruguayssa allekirjoitti tämän vetoamuksen viidenkymmenen kahdeksan päivän aikana. Sikäli kuin tiedän, vetoamus on ainoa (mistä aiheesta hyvänsä), joka koskaan on saanut kannatusta kaikissa neljässä maassa². Lisäksi se tietääkseni on kunkin neljän maan historiassa suurin koskaan järjestetty nimienkeräys. Paavali VI ei vastannut vetoamukseen ainoastaan hiljaisuudella ja passiivisuudella. Siitä seurasi

¹ Jo 1930-luvulla me käytimme tulevan Brasilian TFP:n ydinjoukon kanssa paljon aikaa ja resursseja kirkon sisäiseen taisteluun. Ensimmäinen suuremman mittakaavan tehtävämme tässä taistelussa oli Brasilian Katoliseen Aktioon [*Ação Católica*, katolinen maallikkojärjestö. Suom. huom.] pesiytyneiden modernististen erheiden paljastaminen, minkä teimme julkaisemalla kirjan *Em Defesa da Ação Católica* (São Paulo: Editora Ave Maria, 1943). Tässä yhteydessä lienee paikallaan mainita myös eräs huomattavasti myöhäisempi samaan aihepiiriin liittyvä tutkimus, nimittäin *A Igreja ante a escalada da ameaça comunista – Apelo aos Bispos silenciosos* (São Paulo, Editora Vera Cruz, 1976), ss. 37–53.

Nyt neljä vuosikymmentä myöhemmin taistelu on saavuttanut huippunsa. Tulevan kehityksen laajuutta ja intensiteettiä on vaikea arvioida. Iloksemme voimme kuitenkin todeta, että olemme saaneet paljon uusia taistelutovereita rinnallemme niin TFP:n riveissä kuin sen samanhenkisissä sisarjärjestöissä yli kahdessakymmenessä maassa kaikilla mantereilla. Oikean asian puolesta taistelukentälle kokoontuneet aseveljetkin voivat soveltaa toinen toisiinsa tätä Raamatun sanaa: ”*Quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum*” (”Miten hyvä ja kaunis onkaan veljesten yhteinen, sopuisa elämä!”). Ps. 133:1.)

² Vuonna 1990 tässä mainitut TFP:n paikallisosastot löivät tuon ennätyksen saamalla kokoon kaikkien aikojen suurimman määrän allekirjoituksia. Ne keräsivät 5 212 580 nimeä vetoamukseen Liettuan puolesta, jotta tuo maa vapautuisi Neuvostoliiton ikeestä.

myös - niin tuskallista kuin sitä on sanoakin - joukko toimenpiteitä, joiden vaikutukset näkyvät yhä edelleen vasemmistokatolisen agitaation kasvaneena arvostuksena ja parantuneina toimintamahdollisuuksina.

Tämä pyhän kirkon rakenteisiin nousuveden lailla levittäytyvä kommunistinen solutustoiminta ei kuitenkaan ole saanut TFP:tä ja sen sisärjäjästä menettämään rohkeuttaan. Vuonna 1974 jokainen TFP:n osasto julkaisi julistuksen¹, jossa ne ilmaisivat olevansa eri mieltä Vatikaanin kanssa *Ostpolitik*-suuntauksen suhteen sekä tekivät tiettäväksi päättäväisen asenteensa vastustaa sitä ”kasvoista kasvoihin”². Eräs tuon julistuksen katkelmista, joka liittyy paavi Paavaliin, kiteyttää hyvin koko dokumentin hengen:

Polvistuneina ja kunnioittava katseemme suunnattuna hänen pyhyiteensä paavi Paavali VI:n ilmaiseimme hänelle uskollisuuttamme. Tällä lapsenomaisella aktilla sanomme paimenten paimenelle: ”Sielumme ja elämämme kuuluvat Teille. Käskettä meitä niin kuin tahdotte. Mutta älkää pyytäkö meitä kädet ristissä odottamaan punaisen suden hyökkäystä. Tämä on vastoin omaatuntoamme.”

Tahtomatta pysähtyä tähän TFP:n osastot ja muut vastaavat organisaatiot levittivät kukin omissa maissaan vuoden 1976 aikana Chilen TFP:n julkaisemaa bestselleriä *Hiljaisuuden kirkko Chilessä – TFP paljastaa koko totuuden*.³

Melkein kaikissa maissa paikalliset editiot sisälsivät esipuheen, jossa kuvailtiin niitä lukuisia ja vaikuttavia yhtäläisyyksiä Chilen tapahtumien kanssa, joita oli esiintynyt puheenaolevissa maissa.

Tämän suuren julkaisukampanjan saamaa vastaanottoa voi luonnehtia menestykseksi: kirjaa painettiin 56 000 kappaletta yksin Etelä-Amerikassa, missä tähän verrannolliset julkaisut pääsevät väkirikkaimmissa maissa yleensä parhaissakin tapauksissa 5000 kappaleen painosmääriin.

¹ Julistus oli otsikoitu seuraavasti: *A política de distensão do Vaticano com os governos comunistas – Para a TFP: omitir-se? ou resistir?* (”Vatikaanin liennytyöpolitiikka kommunististen hallitusten suuntaan – Kysymys TFP:n osastoille: vaieta vai protestoida?”). Tämä julistus oli oikeastaan todellinen manifesti, ja sitä julkaistiin vuoden 1974 huhtikuusta lähtien viidessäkymmenessä seitsemässä sanomalehdessä yhdessätoista eri maassa. Toim. huom.

² Vrt. Gal. 2:11.

³ Tällä perusteellisesti dokumentoidulla ja hyvin argumentoivalla monumentaalaisella teoksella oli kuitenkin todella legendaarinen edeltäjä, joka ilmestyi jo ennen Chilen luisumista marxilaisen Allenden hallintoon. Tarkoitan Fábio Vidigal Xavier da Silveiran teosta *Frei: El Kerensky Chileno*. Kirjassa paljastettiin Chilen Kristillisdemokraattisen puolueen ja sen puheenjohtajan Eudardo Frein, joka tuolloin oli maan presidentti, yhteistoimintahenkisyys marxismin kanssa, mikä tasoittikin ratkaisevalla tavalla tietä marxilaisten valtaannousulle tuossa maassa. Kirja julkaistiin Brasiliassa, Argentiinassa, Columbiassa, Ecuadorissa, Italiassa ja Venezuelassa, ja siitä otettiin seitsemäntoista painosta, joiden yhteenlaskettu kappalemäärä ylitti 100 000.

Espanjassa enemmän kuin tuhat sääntökunta- tai hiippakuntapappia eri puolilta maata allekirjoittivat julkilausuman, jossa he osoittivat tukensa Covadongan [taistelun] kulttuuriyhdistykselle (*Sociedad Cultural Covadonga*)¹ ja joka julkaistiin kirjan espanjalaisen laitoksen rohkean esipuheen yhteydessä.

D. TFP:n ja muiden *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan inspiroimien järjestöjen käymän taistelun konkreettinen hyöty

Mitä käytännöllistä hyötyä TFP:n harjoittama ja kirjamme inspiroima vastavallankumouksellinen toiminta on tuonut tällä nimenomaisella taistelukentällä?

Paljastamalla tavallisille rivikatolilaisille kommunistisen solutustoiminnan vaarat TFP on avannut heidän silmänsä näkemään uskottomien paimenten virittämät ansat. Tämän seurauksena nämä viimeksi mainitut ovat onnistuneet johdattamaan aina vain harvempia ja harvempia lampaita niille turmion teille, joille paimenet itse ovat tyystin eksyneet. Tähän johtopäätökseen täytyy tulla jo pintapuolisestikin tarkasteltujen tosiasioiden valossa.

Tämä ei itsessään vielä tietenkään merkitse voittoa, mutta se on kyllä voiton tärkeä ja välttämätönkin ennakkoodellytys. TFP:n osastot kiittävät siunatuinta Neitsyttä hänen avustaan tässä suuressa taistelussa, jossa olemme voineet kantaa oman kortemme kekoon (*Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan toisessa osassa esiteltyjen metodien mukaisesti) yhdessä muiden oikeaan asiaamme sitoutuneiden, joskus hyvinkin huomionarvoisten ja kyvykkäiden voimien kanssa.

5. Kolmannen vallankumouksen saldo kuluneina kahtena vuosikymmenenä *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan näkökulmasta

Olemme arvioineet kolmannen vallankumouksen ja vastavallankumouksen pääpiirteitä sellaisina kuin ne näyttäytyvät hieman ennen tämän kirjaseimme julkaisemisen kahdettakymmenettä vuosipäivää.

¹ Sittemmin yhdistyksestä tuli Espanjan TFP: *Sociedad Española de Defensa de la Tradición, Familia y Propiedad – TFP Covadonga*.

Yhtäältä kolmannen vallankumouksen huipentuminen nykyiseen pisteeseensä aiheuttaa sen, että vastavallankumouksen onnistuminen näköpiirissä lähitulevaisuudessa näyttää epätodennäköisemmältä kuin koskaan ennen.

Toisaalta nykyään vallitseva antisosialistinen allergia, joka muodostaa myös merkittävän esteen kommunismin voitolle, synnyttää vastavallankumousta keskipitkällä aikavälillä selkeästi suosivia olosuhteita. Eri puolille maailmaa toimiville vastavallankumouksellisille ryhmille tästä seuraa ylevä historiallinen velvollisuus käyttää tilaisuutta hyväkseen.

TFP on parhaansa mukaan yrittänyt tehdä oman osansa yhteisen hankkeen hyväksi: viimeisten parinkymmenen vuoden aikana TFP:n paikallisosastot ovat levinneet kaikkialle Amerikan kaksoismantereelle. Kaikkein uusin tulokas on syntynyt Ranskaan, mikä puolestaan on antanut vauhtia vastaavankaltaisten dynaamisten organisaatioiden nousulle Pyreneiden niemimaalla; TFP on tehnyt itseään tunnetuksi ja levittänyt kontaktiverkostojaan muihin Euroopan maihin haluten vakaasti tehdä yhteistyötä kaikkien jo olemassa olevien vastavallankumouksellisten voimien kanssa.

Kaksi vuosikymmentä *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan julkaisun jälkeen TFP ja kaltaisensa sisarjärjestöt seisovat olka olkaa vasten vallankumouksen vastaisen taistelun etulinjassa.

III LUKU: NELJÄS VALLANKUMOUS TEKEE TULOAN

Kuvaamamme panoraama jäisi vajaaksi, jos jättäisimme puhumatta kolmannen vallankumouksen sisäisestä muutosprosessista. Juuri nyt kolmannesta vallankumouksesta on näet syntymässä neljäs vallankumous.

Neljäs vallankumous on todellakin syntymässä, ja vieläpä tavalla joka muistuttaa hienostunutta äidinmurhaa. Toinen vallankumouskin syntyi aikanaan, kärjisty huippuunsa¹ ja antoi samalla kuoliniskun omalle äidilleen ensimmäiselle vallankumoukselle. Sittemmin sama ilmiö toistui, kun kolmas vallankumous vastaavalla tavalla syntyi toisesta. Kaikki viittaa siihen suuntaan, että kolmannen vallankumouksen aika on nyt kohtalokkaasti täyttymässä, kun se valmistautuu synnyttämään neljännen vallankumouksen, tulevan tappajansa.

Mutta jääkö neljännelle vallankumoukselle riittävästi tilaa syntyä ja kehittyä täyteen kypsyyteen kolmannen vallankumouksen ja vastavallankumouksen välisen kamppailun keskellä? Tuleeko neljäs vallankumous avaamaan kokonaan uuden vaiheen vallankumouksen historiassa? Vai päätyykö koko prosessi sittenkin keskenmenoon ja katoaa jättämättä itsestään mainittavia jälkiä kolmannen vallankumouksen ja vastavallankumouksen väliseen taisteluun? Vastauksista noihin

¹ Ks. tämän kirjan ensimmäinen osa, VI luku, 3. alaluku (”Vallankumouksen kulku huonosta pahempaan”).

kysymyksiin riippuu tuloaan tekevän neljännen vallankumouksen paikka näissä ylimalkaisissa pohdinnoissamme. Mutta lopulliset vastaukset selviävät vasta tulevaisuudessa.

Ei ole asianmukaista käsitellä epävarmoja seikkoja samalla painoarvolla kuin varmoja. Siitä syystä annamme vain hyvin rajatusti tilaa sille ilmiölle, josta näyttäisi olevan kehittymässä neljäs vallankumous.

1. Neljäs vallankumous kolmannen vallankumouksen ennakoimana

Kuten tunnettua, sen enempää Marx kuin useimmat hänen seuraajistakaan (olivatpa ”oikeaoppisia” tai ”kerettiläisiä”) eivät pitäneet proletariaatin diktatuuria vallankumouksellisen prosessin viimeisenä vaiheena. Heidän mukaansa diktatuurissa on kyse vain maailmanvallankumouksen jalostuneimmasta ja dynaamisimmasta aspektista. Marxilaiseen ajatteluun sisäsyntyisesti kuuluvan evolutionistisen mytologian mukaisesti vallankumouksella ei ajatella olevan varsinaista loppua sen enempää kuin vuosisadasta toiseen vierivällä varsinaisella biologisella evoluutiollakaan. Ensimmäisestä vallankumouksesta syntyivät kaksi muuta jo tuntemamme. Kolmannesta tulee aikanaan syntymään taas uusi vallankumous. Ja niin edelleen...

Marxilaisesta perspektiivistä on mahdotonta arvioida, millaisia tulevat olemaan 20. tai 50. vallankumous. Sen sijaan on mahdollista arvioida, millainen neljännestä vallankumouksesta tulee. Marxilaiset ovat näin jo tehneetkin.

Neljäs vallankumous tulee uuden kriisin seurauksena pakostakin syrjäyttämään proletariaatin diktatuurin, kun valtavaksi paisunut valtio sortuu oman ylipainonsa musertamana. Valtio katoaa tehdäkseen tilaa tieteelliselle hallinnolle ja kooperatiiviselle talousjärjestelmälle. Tämän asiointilan vallitessa - näin vakuuttavat meille kommunistit - ihmiskunta tulee nauttimaan vapaudesta, tasa-arvoisuudesta ja veljeydestä sellaisissa mittasuhteissa, että sitä ei aikaisemmin ole voitu kuvitellakaan.

2. Neljäs vallankumous ja tribalismi: eräs mahdollisuus

Miten tämä voisi tapahtua? Pakostakin tulee miettineeksi, että eikö nykyisten strukturalistifilosofien haaveilemassa heimoyhteiskunnassa olekin vastaus tähän kysymykseen. Strukturalismi näkee heimoelämässä huippuunsa viedyn yksilönvapauden ja harmonisen kollektivismiin illusorisen synteetin, jossa kollektiivi lopulta nielaisee vapauden. Tämänkaltaisessa kollektivismissa erilliset ”minuudet”, yksilöt omine ymmärryksineen, tahtoineen ja tunteineen, so. omine konfliktialttiine luonteenpiirteineen, sulautuvat osaksi heimon kollektiivista persoonallisuutta, jolla on vahvasti yhteinen ajatusmaailma, yhteinen tahtoelämä ja yhteinen olemisen tapa kaikkina.

Päästäksemme tämänkaltaiseen heimoyhteiskuntaan meidän on luonnollisesti tuhottava kaikki vanhat, yksilölliset ajattelu-, tahtomis- ja tuntemistavat sekä asteittain korvattava ne kollektiivisilla vastineillaan. Juuri tällä elämänalueella muutoksen pääasiallisesti täytyykin tapahtua.

Tarkkaan ottaen kuinka? Heimoyhteisössä jäsenten välinen koheesio varmistetaan lähinnä huolehtimalla siitä, että kaikki ajattelevat ja tuntevat samoin, mistä seuraavat sitten yhteiset tavat ja yhteinen tahto. Yksilöllinen järki lähes mitätöidään, toisin sanoen se alennetaan suorittamaan niitä kaikkein alkeellisimpiä hengentoimintoja, joihin se surkastuneessa tilassaan vielä pystyy. ”Villi ajatus” (*Pensamento selvagem, La pensée sauvage*)¹, ajatukseton ajattelu joka keskittyy vain kaikkein konkreettisimpiin kysymyksiin – sellainen hinta on maksettava sulautumisesta heimokollektiiviin. Tämän kollektiivisen hengenelämän hoitaminen kuuluu mystisellä tasolla poppamiehelle; totemistisissa seremonioissaan hän välittää ”viestejä”, jotka kaikessa sekavuudessaankin ovat täynnä rikasta symboliikkaa ja välähdyksiä parapsykologian salaperäisistä maailmoista. Tällaisilla ”rikkauksilla” ihmiset joutuvat kompensoimaan oman järkensä näivettymistä.

Kerran ihmisjärki paisutti itsensä ylenmääräisiin mittoihin vapaalla tutkimuksella, kartesiolaisella filosofialla jne., se korotti itsensä jumalan asemaan Ranskan vallankumouksessa, se antautui ujostelematta kommunististen oppisuuntien välikappaleeksi; nyt tuo sama järki on sitten surkastunut olemattomiin ja päätynyt parapsykologisen taikauskon orjaksi...

A. Neljäs vallankumous ja ylikuonnollinen maailma

¹ Vrt. Claude Lévy-Strauss, *La pensée sauvage* (Paris: Plon, 1969).

Omnes dii gentium daemonia, sanotaan Raamatussa¹. Strukturalistisessa lähestymistavassa kaikki magia ymmärretään yhtenä tiedon muotona muiden joukossa. Mutta missä määrin katolilaisten on mahdollista tunnistaa näitä petollisia virvatulia, näitä samanaikaisesti pahaenteisiä ja puoleensavetäviä loitsuja, joilla pimeyden ruhtinas yrittää houkutella seuraajikseen syvyyteen kaikkia niitä, jotka ovat kieltäneet Jeesuksen Kristuksen ja hänen kirkkonsa?

Tätä kysymystä teologit voisivat pohtia ja heidän pitäisikin tehdä niin. Tarkoitan todellisia teologeja, siis niitä harvoja, jotka vielä uskovat helvetin ja demonien olemassaoloon; erityisesti ajattelen heidän joukossaan niitä vieläkin harvinaisempia, joilla riittää rohkeutta puhua näistä asioista massamedian pilkasta ja vainoista piittaamatta.

B. Strukturalismin tahdissa kohti heimoyhteiskuntaa

Yhtä kaikki, strukturalistista suuntausta voitaneen pitää vähintään neljättä vallankumousta ennakoivana airuena, ellei sen suoranaisena esivaiheena. Jos näin on, niin joissakin viimeisten kymmenen tai kahdenkymmenen vuoden aikana yleistyneissä ilmiöissä voidaan vastaavasti nähdä nykyistä strukturalistista innostusta ennakoivia ja vahvistavia piirteitä.

Niinpä traditionaalisen länsimaisen pukukoodin hylkääminen ja nudismin kaltaisten rappioilmiöiden leviäminen valmistavat maaperää tapakulttuurille, jossa ei enää suvaita muunlaista vaatetusta kuin joidenkin heimojen suosimat höyhenkoristeet tai, ilmasto-olosuhteiden niin vaatiessa, joitain lappalaistyyllisiä peitteitä.

Kohteliaisuussääntöjen nopeasta katoamisesta ei voi lopulta seurata mitään muuta kuin heimoelämään sisältyvien ihmissuhteiden äärimmäinen yksinkertaisuus (rajoittuakseni vain tähän määreeseen).

¹ Tässä Corrêa siteeraa psalmia 95 Vulgatan mukaan. Kirjaimellisesti tuo kohta kääntyy suomeksi näin: ”Kaikki [pakana]kansojen jumalat ovat pahoja henkiä”. Vuoden 1992 suomalainen raamatunkäännös ilmaisee asian hieman valjumin: ”Eivät ole jumalia toisten kansojen jumalat”. Vrt. Ps. 96:5. Suom. huom.

Kasvava vastenmielisyys kaikkea järjestä, analyttistä ja systemaattista kohtaan ei voi huippuunsa vietyä johtaa mihinkään muuhun kuin haaveelliseen, loputtoman vaeltelun leimaamaan metsäläiselämään, jossa elossa pysymiselle ehdottoman välttämättömät toimet hoituvat vaistomaisesti ja miltei mekaanisesti.

Siitä inhosta, jota tunnetaan älyllistä ponnistelua, erityisesti abstrahointia, teoretisointia ja systemaattista opinmuodostusta kohtaan, voi lopulta seurata vain aistien ja mielikuvituksen liikakasvu, tuota ”kuvien sivilisaatiota”, josta paavi Paavali VI piti velvollisuutenaan varoittaa ihmiskuntaa.¹

Oireellisina voi pitää myös niitä nykyään tämän tästä kuultavia idyllisiä ylistyslauluja, joilla suitsutetaan tietynlaista ”kulttuurivallankumousta”; moisesta vallankumouksesta pitäisi syntyä uusi jälkiteollinen yhteiskunta, jonka tarkat piirteet tosin ovat vielä hieman hämärän peitossa mutta jonka varhaisimmaksi edustajaksi toisinaan esitetään kiinalaistyyppinen kommunismi.

C. Vaatimaton panokseni

Tiedän hyvin, kuinka helppoa on arvostella perspektiiviltään laajoja ja yksityiskohdissaan väistämättä ylimalkaisia maisemamaalauksia; sellainenhan on tämä minunkin esitykseni.

Myös tätä viimeistä lukua rajoittaa tilanpuute. Tarkoitukseni onkin tässä antaa vain oma vaatimaton panokseni siihen pohdiskelutyöhön, jonka tekemiseen vaaditaan harvinaislaatuista rohkeutta ja analyttistä kykyä, mitkä ominaisuudet mahdollistavat tietyille ihmisille kaikkina aikoina nähdä tulevaisuuteen muita kirkkaammin.

D. Banaalien sielujen oppositio

Jotkut lähestyvät tätä aihepiiriä samalla tavoin kuin arat ja arkipäiväiset sielut ovat tehneet kautta aikojen. Hymyssä suin he julistavat tässä kuvaamamme muutokset mahdottomiksi, koska heidän

¹ ”Tiedämme hyvin, että kaikkialta tulvivan puheen uuvuttama moderni ihminen osoittaa kasvavassa määrin merkkejä kyllästymisestä kuuntelemaan, ja, mikä pahempaa, haluttomuudesta osallistua sanalliseen kommunikaatioon ylipäättään. Olemme myös tietoisia siitä, että lukuisat psykologit ja sosiologit väittävät modernin ihmisen tosiasiallisesti jo luopuneen sanoihin perustuvasta sivilisaatiosta, joka on menettänyt kommunikatiivisen käyttökelpoisuutensa; sanojen sivilisaation sijasta ihmiset elävät nykyään kuvien sivilisaatiossa.” (Apostolinen kehoitus *Evangelii nuntiandi*, 8.12.1975, *Documentos Pontificios*, kuudes painos [Petrópolis: Vozes, 1984], no. 188, s. 30.)

mentaalinen rakenteensa ei mukaudu näiden tietojen vastaanottamiseen ja koska ne ovat vastoin niitä ns. terveen järjen teitä, joita historia arkipäiväisten ihmisten käsityksen mukaan seurailee. Ja niin nämä optimistit hymyilevät epäuskoisesti pahaenteisten näköalojen äärellä. Aivan samalla tavoin hymyili paavi Leo X kuullessaan puhuttavan jostain yhdentekevistä saksalaisten ”munkkien rähinästä”, millä hän vähätellen viittasi ensimmäisen vallankumouksen syntyyn. Tai ehkä he hymyilevät samoin kuin kvietistinen Ludvig XVI saadessaan tiedon toisen vallankumouksen ensimmäisistä kuohahduksista loistelioiden palatsiensa salonkeihin, missä hän vietti aikaansa milloin klavesiinin helisevien sävelten tuudittamana, milloin vaimonsa herttaisen paimentolaisidyllin kulisseissa lymyten. Näin hymyilevät vielä nykyäänkin ne lukuisat kirkon ja maallisten valtioiden korkea-arvoiset diplomaatit ottaessaan vastaan jälkistalinistisen aikakauden hymyileviä mutta juonittelevia kommunisteja tai kuullessaan uutisia niistä kouristuksista, jotka ennakoivat neljännen vallankumouksen alkua.

Jos kolmas tai neljäs vallankumous jonain päivänä, ekumeenishenkisen kirkollisen liberalismiin myötävaikutuksella, perii voiton ihmiskunnan ajallisessa elämänpiirissä, se saa kiittää voitostaan paljon enemmän näitä huolettoman optimistisia ja iloisen yhteistoimintahenkisiä terveen järjen profettoja kuin vallankumouksen raivokkaintakaan propagandaa ja vihanlietsontaa.

E. Helluntailaisuus kirkollisen sfäärin tribalismina

On hyvä pitää mielessä, että neljäs vallankumous ei havittele ainoastaan maallisen yhteiskunnan syöksemistä tribalismin kurimukseen, vaan kyllä samaan tähdätään myös kirkollisessa sfäärissä. Tämä on jo aivan selvästi nähtävissä, kun tietyt teologit ja kanonisen lain tulkitsijat pyrkivät muuttamaan kirkon (itsensä Herran perustamasta ja kahden vuosituhannen kirkollisen historian aikana muovautuneesta) ylvään jäykästä hierarkiasta höttöiseksi, pehmeäksi ja muodottomaksi paikallisyhteisöjen verkostoksi; on hiippakuntia ja seurakuntia ilman selvärajaisia alueellisia jurisdiktioita; on uskonnollisia sääntökuntia, joiden selkeän kanoninen perusta hämärtyy ja antaa vaivihkaisesti tilaa enemmän tai vähemmän helluntailaistyyppisille johtajille, karismaattisille ”profeetoille”, joita on lopulta vaikea erottaa strukturalismin rakastamista poppamiehistä. Samalla tavoin myös edistysmieliset ja helluntailaiseen tapaan rakentuneet seurakunnat tai jopa hiippakunnat alkavat muistuttaa strukturalistista heimosolua.

3. Vastavallankumouksellisen velvollisuudet syntyvän neljännen vallankumouksen edessä

Lukuisat tosiasiat viittaavat vahvasti siihen suuntaan, että hypoteesimme neljännen vallankumouksen synnystä on perusteltu. Mitä siis vastavallankumoukselliset voivat tässä tilanteessa enää tehdä?

Vallankumous ja vastavallankumous -kirjamme valossa heille on syytä korostaa sitä ratkaisevan tärkeää roolia, mikä taipumusten vallankumouksella¹ on myös tämän käsillä olevan neljännen vallankumouksen synnyssä ja kaikissa sen maailmaan tuomissa seurauksissa. Ei riitä, että vastavallankumoukselliset ainoastaan varoittavat ihmisiä näiden nopeasti leviävien kumouksellisten taipumusten vaarallisuudesta inhimilliselle järjestykselle; heidän on taisteltava kaikin käytettävissä olevin ja luvallisin keinoin suoraan taipumusten vallankumousta vastaan itse kentällä. Vastavallankumouksellisten on myös tarkkailtava ja analysoitava tilannetta, heidän on pyrittävä ennakoimaan jokaista vihollisen ottamaa seuraavaa askelta ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa pyrittävä pystyttämään esteitä taipumusten vallankumoukselle ja psykologiselle vallankumoukselliselle sodankäynnille, sanalla sanoen syntyvälle neljännelle vallankumoukselle.

Jos neljännellä vallankumouksella on aikaa kehittyä täyteen mittaansa ennen kuin kolmas vallankumous ryhtyy viimeiseen suureen yritykseensä, taistelu sitä vastaan saattaa antaa aiheen *Vallankumous ja vastavallankumous* –kirjan uuteen ylimääräiseen lukuun, ja se luku saattaa vaatia yhtä paljon tilaa kuin edellä käsittelemämme kolme aikaisempaa vallankumousta yhteensä.

Tämä siksi, että rappioprosessit yleensäkin mutkistavat asioita lähes rajattomasti. Siitä syystä jokainen vallankumouksen uusi vaihe on monimutkaisempi kuin edeltäjänsä ja vaatii myös vastavallankumouksellisilta ponnistuksilta suurempaa yksityiskohtaisuutta ja mutkikkuutta.

Näihin vallankumouksen ja vastavallankumouksen sekä nykyisiin että tuleviin näköaloihin päätämme mietteemme.

¹ Ks. tämän kirjan ensimmäinen osa, V luku, alaluvut 1-3.

Yhtä epävarmoina tulevaisuuden suhteen kuin kaikki muutkin kohotamme anoen katseemme maailmankaikkeuden kuningattaren ylvään valtaistuimen puoleen ja lähestymme häntä mukaillen psalmistan sanoja, kun hän lähestyi Herraamme:

Ad te levavi oculos meos, qui habitas in coelis. Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum, sicut oculi ancillae in manibus dominae suae; ita oculi nostri ad Dominam Matrem nostram donec misereatur nostri.
(Sinun puoleesi, joka olet taivaissa, minä kohotan katseeni. Niin kuin orjien silmät tarkkaavat isännän kättä, niin kuin orjattarien silmät tarkkaavat emännän kättä, niin me odottaen katsomme Valtiattareemme, kunnes hän armahtaa meitä.)¹

Niin, käännämme silmämme Fatiman pyhän neitsyen puoleen ja anomme häntä pikaisesti herättämään sieluissamme sen katumuksen, jota tarvitsemme saadaksemme synneillemme anteeksiannon ja voimia suuriin taisteluihin; tarvitsemme myös itsekieltämyksen henkeä ollaksemme ottamatta vähäisintäkään kunniaa niistä voitoista, jotka lopulta tulevat vakiinnuttamaan hänen valtansa. Me kuitenkin odotamme ja sydämemme pohjasta toivomme näitä voittoja, vaikka niiden hintana kirkon ja koko ihmissuvun osaksi tulisikin apokalyptisen kurituksen aikoja; juuri näitä kaikessa ankaruudessaankin oikeudenmukaisia, siunauksellisia ja ihmiskuntaa uudistavia koettelemuksia Neitsyt meille ennustikin Cova da Iriassa vuonna 1917.

LOPUKSI

Lisättyäni alkuperäiseen vuoden 1959 brasilialaiseen laitokseen nyt parikymmentä vuotta myöhemmin tuon kolmannen osan mietin, olisiko syytä muuttaa myös alkuperäisen edition lyhyttä loppulukua tai peräti korvata se kokonaan uudella. Sen huolellisesti luettuani tulin kuitenkin siihen tulokseen, että ei ole syytä muuttaa sitä millään lailla.

Sanon siis tänään saman minkä sanoin silloinkin:

Kaiken sen valossa, mitä tässä kirjassa on todettu, jokaiselle vastavallankumouksen periaatteet ja logiikan sisäistäneelle on päivänselvää, mikä on nykymaailmamme tila. Olemme keskellä vallankumouksen ja kirkon välistä kouristuksenomaista kamppailua, jota voisi pitää suorastaan taisteluna elämästä ja kuolemasta, ellei toinen sen osapuolista olisi kuolematon. Siksi onkin

¹ Vrt. Ps. 123:1-2.

kohtuullista ja oikein, että me kirkon uskolliset pojat ja vastavallankumouksen sotilaat päätämme tämän kirjasemmen omistamalla sen valtiattarellemme.

Tahraton neitsyt polki pään murskaksi käärmeeltä, joka oli kaikista vallankumouksellisista järjestyksessä ensimmäinen ja on kaikkina aikoina oleva sen suurin agitaattori sekä sen liekkiä ylläpitävä voima. Maria on siten kaikkien vastavallankumouksellisten taivaallinen suojelija.

Väkevänä esirukoilijana ja armon välittäjänä pyhä Jumalanäiti on vastavallankumouksellisten vahvin toivo. Fatimassa Neitsyt jo antoikin lupauksen varmasta voitosta julistaessaan, että kommunismin äkillisestä maailmanlaajuisesta noususta huolimatta hänen tahraton sydämensä tulisi lopulta perimään voiton.

Anomme siis nöyrimmin pyhää Neitsyttä ottamaan vastaan tämän lapsenomaisen uskollisuudenvakuutuksemme osoituksena rakkaudestamme ja lujasta luottamuksestamme hänen voittoonsa.

Emme toki tahdo päättää tätä esitystämme ilman kunnianosoitusta ja ehdottoman kuuliaisuuden vakuutusta myös Kristuksen sijaiselle, erehtymättömälle totuuden pylväälle ja perustukselle, hänen pyhydelleen paavi Johannes XXIII:lle.

Ubi Ecclesia ibi Christus, ubi Petrus ibi Ecclesia ("Missä kirkko, sillä Kristus; missä Pietari, siellä kirkko"). Pyhälle isälle siis kuuluvat rakkautemme ja omistautumisemme; juuri nämä tunteet ovatkin elähdyttäneet *Catolicismo*-lehden jokaista sivua sen perustamisesta saakka, ja ne ovat myös rohkaisseet minua julkaisemaan tämän *Vallankumous ja vastavallankumous* –teokseni.

Sydämissämme ei ole epäilyksen sijaa yhdestäkään tämän teoksen muodostavista teeseistä. Yhtä kaikki alistamme ne varauksettomasti Kristuksen sijaisen arvioitaviksi ja olemme valmiit hylkäämään välittömästi jokaisen, jonka osoitetaan poikkeavan vähäisimmässäkään määrin pyhän äitimme kirkon opetuksesta.